

Η Νεοσυνείδηση

1613
Λ.Ρ. Φ.Ν. 17 (120)
25 Ιαν. 1941-ΣΤ

Γρήγορα παιδιά!
Περιμένουν οι φαντάροι μας

ΕΒΔΟΜΑΔΙΑΙΑ ΕΠΙΣΗΜΟΣ ΕΚΔΟΣΙΣ
ΕΘΝΙΚΗΣ ΟΡΓΑΝ. ΝΕΟΛΑΙΑΣ
(Νόμος 334)

Νομικό Πρόσωπο Δημοσίου Δικαίου, διοικου-
μένου υπό της Α.Ε. του Αρχηγού της Κυβερ-
νήσεως κ. ΙΩΑΝΝΟΥ ΜΕΤΑΞΕΑ, όστις και τό
έκπρωσώπει, αναπληρούμενος υπό του Κυβε-
ρνητικού Έπιτρόπου
κ. ΑΛΕΞ. ΚΑΝΕΛΛΟΠΟΥΛΟΥ

ΕΤΟΣ Γ'. — ΠΕΡΙΟΔΟΣ ΔΕΥΤΕΡΑ
ΑΘΗΝΑΙ

ΓΡΑΦΕΙΑ:
Δ/ΣΕΩΣ, ΣΥΝΤΑΞΕΩΣ & ΛΟΓΙΣΤΗΡΙΟΥ
Όδός Λεωφόρος 19 32-094
> > Διευθύνσεως 34-425
> > Έποπτείας Συντάξεως 593-830
> > Αρχισυντάκτου

ΑΜΗΛΟΓΡΑΦΙΑ: Περιοδικόν «ΝΕΟΛΑΙΑ»
Όδός Λεωφόρος 19

Αριθ. Τεύχ. 17-25 Ιανουαρίου 1941
ΤΙΜΗ ΔΡΑΧ. ΤΕΣΣΑΡΕΣ

Διά πάσαν πληρωμήν πρέπει να λαμβάνητε απόδειξιν φέρουσαν την υπογραφήν του Γεν. Γραμ-
ματέως της Ε.Ο.Ν. κ. Σ. ΡΟΥΒΑΛΗ Συνταγματάρχου και την σφραγίδα της Ε.Ο.Ν.

ΣΥΝΔΡΟΜΑΙ

Μελών και μη
μαθητών μελών
ΕΤΗΣΙΑ (Έσωτερικού) Δρ. 160 — 200
ΕΞΑΜΗΝΟΣ > > 80 — 100
ΤΡΙΜΗΝΟΣ > > 40 — 50
ΕΤΗΣΙΑ ΕΣΩΤΕΡΙΚΟΥ: Διρ. Άγγλιας 1
> > Αμερικής Δολ. 6
> > Αιγύπτου Διρ. 1
Διά Νομικά Πρόσωπα Δημοσίου και Ίδιω-
τικού Δικαίου (Δήμους, Κοινότητες),
Σχολικός Έφορείας και Επιχειρήσεις έν
γένει ΕΤΗΣΙΑ Δρχ. 300

ΕΜΒΑΣΜΑΤΑ

ΠΕΡΙΟΔΙΚΟΝ «ΝΕΟΛΑΙΑ»
Α ΣΠ. ΡΟΥΒΑΛΗ Γεν. Γραμματέας Ε.Ο.Ν

ΑΙ συνδρομαί άρχονται την Ιην έκάστον μηνός

'Από τὸ ξεχείλισμα τοῦ Ἑλληνικοῦ ἐνδουσιασμοῦ

Ο κόμης Ντέ Βιλνέφ, της μεγάλης
Γαλλικής οικογενείας, γράφει μεταξύ
άλλων εἰς τὸν ἐδῶ φίλον του κ. Π. Κ.
καὶ τὰ ἑξῆς:

«... Ἐλπίζω ὅτι ἐντὸς τῶν προσε-
χῶν μηνῶν θὰ ἴδωμεν νὰ ὑποφώσκη
ἡ αὐγὴ μιᾶς ἐποχῆς πλέον καρποφό-
ρου καὶ εἰρηνικῆς διὰ τοὺς λαοὺς.

Ἡ ἐξέλιξις τῶν γεγονότων — καὶ
τὸ εὐχόμεν ἐλικορινῶς — θὰ δώσῃ εἰς
τὴν ἀνθρωπότητα τὸ μέσον νὰ ἀποθε-
ώσῃ ἐκείνους, οἱ ὅποιοι μάχονται τό-
σον ἐπαξίως διὰ τὸ δίκαιον καὶ τὴν
ἐλευθερίαν τῆς ἀνθρωπότητος, καὶ θὰ
τιμῆσῃ τὰς χώρας ποὺ μάχονται ἐναν-
τίον τῆς ἀδικίας καὶ τῆς βίας.

Εὐχόμεν, ἀγαπητέ μου, στὴν ἡρωϊκὴ
σου χώρα, ἡ ὁποία τόσας ὥραιας νί-
κας κατήγαγε, νὰ εἶναι αἱ νίκαι αὐ-
ταὶ ὁ πρόδρομος τῆς δόξης ἡ ὁποία
θὰ προστεθῇ εἰς τὰς σημαίας της, καὶ
νὰ κἀνῃ νὰ ἀναβλύσουν εἰς τὴν μνή-
μην ὅλων αἰ πλέον ἐνδοξοὶ ἐποιοῖται
τῆς ἱστορίας τοῦ Λαοῦ σας.

Παρακολουθοῦμεν καθημερινῶς μὲ
ἐνδιαφέρον καὶ πίστιν τὴν ἐξέλιξιν τοῦ
ἀγώνος σας εἰς τὸ Μέτωπον καὶ εὐ-
χόμεθα πάντοτε ἐκ βάθους καρδίας
νὰ ἔχωμεν τὴν ἡγῶ καὶ ἄλλων εὐνοϊ-
κῶν ἐιδήσεων...».

ΚΑΤΑΝΥΞΙΣ

Στὶς δύσκολες στιγμῆς τῆς ζωῆς μας γυρι-
ομε μέσα μας ὅτι μπορεῖ νὰ μᾶς ἀνακουφίσῃ
καὶ ὅταν δὲν τὸ βρισκομε, ζητοῦμε κάποιον
ὅπως νὰ μᾶς φωτίσῃ, ἐπειδὴ στὰ βάθη τοῦ ἀν-
θρώπου ποὺ δὲν τὸν κυριεύει ἡ κακία, ὑπάρ-
χουν τὰ ἀγαθὰ ἐνστικτὰ ποὺ σὲ μιᾶ δεδομένη
στιγμῇ ἀντιδρῶν καὶ ἐμποδίζουν τὸ ψυχικὸ βα-
ρόμετρο νὰ πέσῃ χαμηλὰ.

Τὴν ἀκτίνα ποὺ ζητοῦσα τὴν εὐρῆκα ἔνα
βράδι στὸν ὁρόμο μου. Ἦτο ἀργὰ τὸ ἀπό-
γευμα. Ψυχάλιζε. Τὸ ἐπιδεδημένο σκοτάδι ἐρι-
χνε γύρω μου τὸ μυστήριόν του. Βρέθηκα
μπροστά ἀπὸ μιᾶ ἐκκλησία, ἐσπράξα τὴν πόρ-
τῃ καὶ ἐπροχώρησα. Κενὸς ὁ χώρος καὶ σκο-
τεινός. Μερικὰ καντήλια φώτιζαν ἀπαλὰ τὶς
ἀγίες εἰκόνες.

Ἡ Μεγαλόχαρη σ' ἔνα ἀπὸ πλάσιον ἐφαί-
νετο στὸ κέντρον. Μαρμαρίνα λουλούδια ἔχε-
ραν εὐλαβικά στὸ πρόσωπόν της. Στάθηκε μὲ
ἀλλάθεια μπροστά της, βυθισμένη σὲ σκέψεις
δυσλόγητες. Διὰ μιᾶς μοῦ φάνηκε πὼς ἡ μορ-
φή της ἔλαμπε. Ἀκτίνες φωτεινῆς τὴν περικύ-
κλωναν, μελωδίες ἀντηχοῦσαν...

Ἐσκυρὰ τὸ κεφάλι μὲ κατάνυξι. Ἦτοις ἐ-
κείνην τὴν ὥρα νὰ ἤμουν ἐρμαιον φευδαποθ-
ήσεως, ἀπὸ γύρω μου τὰ πάντα ἦσαν ἡρεμὰ
καὶ αἰσιμαλά. Ὅμως πόσος ὁρὸς δὲν τὴν ἀνέ-
ζήτησα τὴν στιγμὴν αὐτὴν τῆς θείας ἐπικοινωνί-
ας καὶ χάριτος, τὴν παρηγορίαν ποὺ περιέ-
μεινε.

νομε ὅλοι, σὲ ἀπελπισμένες στιγμῆς.

Κατὶ παρόμοιο, κατὶ βαθύτερο καὶ μεγαλει-
τερο θὰ νοιώθουν μέσα στὴν ψυχὴ τοὺς οἱ στρα-
τιῶται μας ποὺ, ἀψηφώντας τὰ πάντα, προσφέ-
ρουν τὴν ζωὴν τους, τὸ αἷμα τους, γιὰ τὴν
Πατρίδα. Ὅλοι θ' ἀφίουν πίσω τους ἡ μιὰ
μητέρα ἡ μιὰ ἀδελφὴ ἡ τὴν γυναῖκα ἡ τὴν κό-
ρη τους. Τίς μορφὲς αὐτὲς τίς βλέπουν ἀνεί-
χοντας τὴν Παναγία. Ὅλες αὐτὲς οἱ προσφιλεῖς
ὁπάρξεις σὲ μιὰ εἰκόνα.

Ἡ Πίστις τοὺς σώζει, ἡ Πίστις τοὺς δυ-
ναμώνει, ἡ Πίστις μὲ τὴν μεγαλειότητα ἐρώτη-
τα ἐννοίας ποὺ περιχελεῖ ἡ λέξις. Ἡ Πίστις
ὡς σκοπὸς καὶ τέρμα. Σκοπὸς διὰ νὰ ἐπιτύχουν
ὅ,τι ζητοῦν, ἀφοῦ μόνον αὐτὴ ὁπλίζει μὲ δύνα-
μιν καὶ οδηγεῖ εἰς τὴν Νίκην, καὶ τέρμα διὰ
νὰ φθάσουν εἰς τὴν ἐξαυλῶσιν τῆς περὶς ζωῆς,
εἰς τὴν Δόξαν.

Καὶ ἡ ψυχὴ τοὺς ἐπικοινωνεῖ μὲ τὰ μεγάλα
ἱδανικά. Αὐτὴ συνδέει ὡς ἀπὸ μυστηρίου τοὺς
γυμνασθεὶς ἀγώνιστους, αὐτὴ μεταβάλλει τὸν ἀ-
δύνατον ἄνθρωπον εἰς ἥρωα, τὴν στιγμὴν εἰς
αἰῶνα, τὴν πέτραν εἰς Παρθενῶνα, τὴν κοινὴν
λέξιν εἰς Ἱλιάδα.

14-12-40.

Γ. ΒΛ.

«ΚΟΝΤΑ ΣΤΑ ΣΥΝΟΡΑ»

Ὁ ἱερὸς ἀγὼν τῆς Πατρίδος μας γιὰ τὴν
τιμὴ καὶ τὴν ἀνεξαρτησία της καὶ γιὰ τὸν πο-
λιτισμὸ μᾶς συγχλόνησε βαθύτερα, ἐμᾶς ἐδῶ
πάνω, καὶ μᾶς ἀνέθεξε ξεχωριστὴ λαχτάρια κι'
ἐνδουσιασμό κι' ἔκαρτο πατριωτικὴ πρωτόφαντη!

Εἶναι ἔτσι γιὰτὶ ὁ ἀντίλαλος τῶν κανονίων
συναῖ, πολὺ συχνὰ κόβεται τὴν ἡρεμὴ γαλήνη
τῶν βουνῶν, τῶν βουνῶν μας ποὺ τρανεύουν
τὴν Πατρίδα μας, τὴν γιγαντώνουν, τὴ ἐπι-
αίχουν ὑπερῆσαν κι' ἀγέροχη σὰν αὐτὰ, καὶ
τὴν σέβουν ἀργὰ, ἐκπνώνοντας στὴν κάθε ψυχὴ
τὴς πῶ γλυκεῖες ἀνταρτικίλες. Τότε ξεγιάς τὴν
ἀγάπη σου στὸ ταπεινὸ ἐγὼ σου, ἀγάπη ποὺ
ποτέ, μποροῦμε νὰ καυχώμαστε γι' αὐτὸ, στὸν
Ἕλληνα δὲν θέριψε τόσο ποὺ νὰ τὸν κάμῃ νὰ
σκεφτῇ, νὰ μὴ τὸ θυσιάσῃ τὸ ἐγὼ τοῦ αὐτοῦ, τὴν
ὁπαρξί του, στὸ θῶμό κάποιον ὀφθαλμὸν ἱδανι-
κῶν ποὺ ἰδιαίτερα Αὐτοῦ μέσα στοὺς λαοὺς
τῶννοισε καὶ τὰ λάτρεψε. Τότε σκέπτεσαι καὶ
ζηλεύεις βαθιὰ μέσα σου ἄελα τοὺς ἥρωες
ποῦσαν τὴν περίτρηξη τιμὴ νὰ συμμετέχουν,
πάνω στ' ἀπάτητα βουνὰ ποὺ θωρεῖς νοσταλ-
γικά στὸ σῶματο ποὺ μακρινοὶ δριζοῦνται, στὸ
λαμπρινό πανηγύρι, σ' αὐτὸ τοῦ πολέμου!

Ἐτοῖ ἐδῶ σ' ἐμᾶς κοντὰ στὰ σύνορα ὁ κα-
θένας μας ζῇ τὴν ἀληθινὴ, τὴν προπομπὴν ζωὴ
στ' ὄνομα τοῦ Ἑλληνιστοῦ ποὺ ὑπερῆσαν φέρει.

Ἀς ἐρῇ νὰ δῇ ἐδῶ στὰ σύνορα καθεὶς ὀλιγοπ-
στος τὴν Ἑλληνικὴν ψυχὴ, ὡς ἐρῇ νὰ γινώσκῃ
τὴν αἰώνια, τὴν ἀθάνατην ψυχὴ τῆς Ἑλλάδος
παντὸς τριγύρω ἀσπεροειστικῇ. Θὰ τὴν μαν-
τέψῃ στὴς ψῆλες βουνοκορφές ποὺ τίς κάμνει
καὶ τεταμένους νὰ φθάσουν τὸ Θεοῖ, αὐτὸ τὸ
Θεοῖ ποὺ ἔνα τρανὸ κομμάτι ἔχει μέσα της.

Ἐδῶ πάνω ποὺ βροντᾷ τὸ κανονίδι καὶ φά-
νει ἡ λαχτὴ τῶν τοσκόδεων μας ἐσπράξε, ἐδῶ
ποὺ ὁ ἀόρατος κι' ἡ εὐοί οἱ καθόλου Ἑλληني-
κοὶ ἔχουν ἰδιαίτερο βέλγητρο, ἐδῶ ἐκπνέ-
ται ἡ λαχτάρια νὰ νικηθοῦμε ἡ νὰ πεθάνου-
με ὅλοι σὰν ἑνὴς ἀνθρώπου, παρὰ νὰ ἀναπνεύ-
σῃ βάρβαρο στήθος τὸν αἶρα τὸν ἴδιο ποὺ ἀνέ-
πνεε μιὰ μέρα κι' ὁ Μέγας Ἀλέξανδρος, πα-

ρὰ νὰ πατήσῃ βέδηλο πόδι τοὺς βράχους, τοὺς
ἴδιους βράχους ποὺ ἀντίκρυε κι' ὁ Ἀριστο-
τέλης!

Αὐτὸ ὀρκιζόμαστε ὅλοι ἐμεῖς οἱ βόρειοι Ἑλ-
ληνες, αὐτὴ εἶναι ἡ ἀπόφασις μας.

Ζήτω ὁ Ἀρχηγός!

ΙΩΑΝΝΗΣ ΧΡ. ΒΟΥΡΔΑΣ

ΕΜΠΡΟΣ ΠΑΙΔΙΑ

Ἐμπρὸς παιδιὰ μὲ μιὰ καρδιά καὶ μ' ἓνα σῶμα
βαδίζετε μπρὸς μὲ τὸ γυνὸ σας τὸ σπαθί
καὶ πολεμᾶτε τὸν ἐχθρὸ σῶμα μὲ σῶμα
γιὰ νὰ νικηθοῦμε καθεὶς ἀνὰ προσπάθῃ.

Σὰν τὰ ζαρκαδία ἑλαφροί, ποιεῖτε οὐκ ἀνθρώποι
μέσ' σὲ χαράρες καὶ γκρεμοὺς πάντα ἔμπρὸς,
γιὰ τὴν Ἱδέα κάθε ἄγριο βουνότοπο
ἑνὸς ἀνέντιμου δρόμου γίνεσθε λαμπροί!

Ἐμπρὸς παιδιὰ χτυπᾷτ' ἀκούραστα χτυπᾷτε
ἡ λέξι ἐκούρασι γιὰ ὅσες εἶναι βρισιὰ,
σὰν τὰ λιοντάρια μέσα στὴ φωτιά ὀρμᾶτε
μέσ' στὴ φωτιά πὺρ σὲ τὴν νοιώθετε δροσιά...

Ψυχὴ καὶ σῶμα δώσατέ τα στὴν Πατρίδα,
ἔμπρὸς παιδιὰ καὶ μὴ διωτάτε τις στιγμῇ.
Δώστε τὸ αἷμα σας ὡς τὴν στερνὴν ρανίδα
γιὰ τῆς γλυκεῖας μας τῆς Ἑλλάδος τὴν τιμὴ!

Γιὰ τὴν Ἑλλάδα μας τὴν τόσο δοξαμένην,
γιὰ τὴν Πατρίδα μας τὴν τόσο ἐλευθε-
μένην, ἔμπρὸς παιδιὰ! Γιὰ τὸν ἀγῶνα ἐκείνον
μὲ τὸν Γεώργιο μπροστὰ δρογγιτῇ!

Γιὰ τὴν Ἑλλάδα μας κάθε θυσία ἀξίζει.
ἔμπρὸς γιὰ μιὰ νίκη θριαμβευτικὴ!
Γιατὶ θάσῃ ἑνὸς καιροῦ νὰ κομᾷτε
παντοῦ ἡ Σημαία ἡ ἱερὴ ἡ Ἑλληνική!

ΧΡ. ΠΥΡΡΑΞΟΣ

ΣΤΟΥΣ ΝΕΚΡΟΥΣ ΤΟΥ ΠΟΛΕΜΟΥ

Σὲ ὅσες ποὺ ὠρθώθηκα βράχοι μπρὸς στοὺ
τὸ μανιασμένον κύλισμα καὶ ποὺ βαρεῖα ἡ φωνή
[αὐτῶν]

ἀντήχησε τρομάζοντας τὰ στήθη τοῦ βαρβαροῦ
πλέκω στεφάνι ἀμάραντο στὴν ἐνδοξὴ θανά σας.

Ἀπ' τὸν ἀνθῶνα ἔμιας τῆς ἐμπνεύσεως λουλού-
[δια]

τριατάφυλλα, κρινόρροβα, βιολέτες, μαργαρίτες
τὸν τάφο σας τὸν φωτεινὸ, ὀράνιον ἀγγελουδία.

νὰ ρᾶνω μὲ τὰ μύρα τους, ἀθάνατοι ἄσπεροι.

Τὸν τάφο σας π' ἀνοίχθηκε μέσ' στῆς καρδίας

[τὰ βάθη]

θάρχεται ἡ θύμησι γλυκεῖα μὲ μύρα νὰ τὸν

καὶ τὴν ὥρα σας θωριά ἀπ' αἵματα καὶ πάθος

καὶ πόνους ποὺ κλημύρισε μ' ἀνδρόνιο νὰ

[πλένη]

Καὶ τοῦ Μαῖου τὰ λουλούδια, π' ὁμορφά θὲ ν'

[ἀνθίσουν]

σὲ τόπους ὅπου μ' αἵματα ποτίστηκαν δικά σας

τὰ ματωμένα χόματα τῆς μάχης θὰ στολίσουν

καὶ τὴν παλὰ θὰ μαρτυροῦν κι' αἰῶνα λεβέν-

[τὰ σας]

ΓΕΩΡΓΙΟΣ Κ. ΠΥΡΙΟΒΟΛΗΣ

Τρόπαια—Γορτυνίας

ΘΑ ΔΩΣΟΥΜΕ!

Από το πρωί σήμερα και επί τρεις συνεχείς ημέρας παιδιά της Εθνικής Οργανώσεως Νεολαίας, αγόρια και κορίτσια, θα πάρουν με την άραδα τα σπίτια, όλα τα σπίτια και τα καταστήματα των πόλεων και των συνοικισμών της περιοχής του συγκροτήματος Πρωτεύουσας, για να μαζέψουν πράγματα και χρήματα για τα παιδιά μας που μάχονται εις τις αλβανικές βουνοσειρές, εις την θάλασσαν και εις τον αέρα, για τους τραυματίες μας που θεραπεύονται εις τα νοσοκομεία, για τις οικογένειες των πολεμιστών και για τα θύματα των από αέρος Ιταλικών βομβαρδισμών. Και πρέπει να μην αμφιβάλλη κανείς ότι δεν θα υπάρξει θύρα μεγάρου ή κατοικίας ή χαμόσπιτου, που δεν θ' ανοίξει στο χτύπημά τους, ούτε ψυχή που δε θα βρή πρόθυμη απόκριση στην κλήση τους, ούτε χέρι που δεν θα δώσει.

Το ξέρομε πώς το μέγα πλήθος των Ελλήνων, όλοι, όλοι οι Έλληνες, από την 28ην Οκτωβρίου δεν κάμνουν τίποτε άλλο από το να δίνουν. Να προσφέρουν για τις χίλιες δύο ανάγκες που έχει δημιουργήσει ο πόλεμος. Να δίνουν στους δημοσίους έρρανους, αλλά και στους άλλους, τους ιδιωτικούς, του στενωτέρου κύκλου του ο καθένας. Τους έπαρχιακούς, τους σωματειακούς, τους συναδελφικούς, τους οικογενειακούς. Το ξέρομε πώς όλα τα κύτταρα, όλοι οι κοινωνικοί πυρήνες, ακόμη και τα άτομα ένα ένα, άσκούν με τον τρόπο τους και με τα μέσα τους ο καθένας την αλληλεγγύη προς τα μαχόμενα ελληνικά νειάτα.

Ως τόσο ο νέος έρρανος θα επιτύχη και πάλιν. Γιατί το ξέρομε όλοι μας πώς ο κύκλος των προσφορών δεν θα κλείση, δεν μπορεί να κλείση, όσο συνεχίζεται ο αγών εις τα πολεμικά μέτωπα. Για τουτό θ' ανοίξουμε όλοι μας με χαμόγελο στα παιδιά μας τα μικρότερα, με πρόσωπα φωτισμένα από χαρά κι' από στοργή, για να δώσουμε πάλι για τ' άλλα, τα μεγαλειότερα παιδιά μας και για τ' αδελφία μας. Θα δώσουμε από κείνα που έχουμε, ότι μπορούμε ακόμα και ό,τι μπορεί να είναι χρησιμώτερο για κείνους και που εμείς μπορούμε να το στερηθούμε χωρίς κίνδυνο. Και θα το κάμωμε μ' όλη την ευχαρίστησι και με ένα αίσθημα ευγνωμοσύνης, γιατί θα μάς δίδεται με τον τρόπον αυτόν ή ευκαιρία να νοιώσουμε πώς μετέχουμε κι' εμείς λίγο στις ταλαιπωρίες τους. Έξαγοράζουμε ένα κομμάτι από τους αγώνες, από τις νίκες και από τη δόξα τους. Θα το κάμωμε για να δειχτούμε συνεπείς και με τον ελληνικό έαυτό μας και με την ελληνική μας συνείδησι πρώτα και έπειτα συνεπείς με την απόφασιν που είχαμε πάρει μαζί τους, όταν έφευγαν, να σταθούμε στο πλευρό τους και να μείνουμε πιστοί στο κοινό χρέος μας. Θα το κάμωμε γιατί θα θυμηθούμε πώς όταν εκείνοι έβιάζοντο έδω και τρεις μήνες ν' άρματωθούν και να κινηθούν για τα σύνορα ή υπόσχεσις και ο όρκος που δώκαμε μαζί τους ήτο να την κάμωμε αυτήν την χώρα, κι' ό,τι είχαμε, και τα σπίτια και τα χρήματα και το βίος και τη ζωή μας ο καθένας, ολοκαύτωμα για την τιμή και για τη λευτεριά της. Και το ξέρομε όλοι πώς αν το ολοκαύτωμα δεν έφτασε να γίνει κι' αν στέκονται όρθια τα σπίτια και τα μέγαρα και οι καλύβες και τα εργαστήρια και

ψηλά τα κεφάλια και τα βλέμματα στις πολιτείες και στα χωριά μας, είναι γιατί τα στήθια εκείνων που έφραξαν τα σύνορα ήσαν δυνατά σαν κάστρα κι' οι ψυχές τους άτσαλένιες, ώστε να συντριβούν άπάνω τους το έχθρο υ τα όπλα και τα συνέργα.

Γι' αυτό θα δώσουμε. Όχι από την άνεσι μονάχα, αλλά κι' από τη στέρησί μας. Θα δώσουμε γιατί χρωστάμε. Γιατί ό,τι κατέχομε κι' ό,τι μάς είναι αγαπητό και πολύτιμο, τιμή και περηφάνεια και ζωή και βίος, δεν θα ήταν δικά μας σήμερα αλλά θα τα έξουσίαζαν άλλοι, χωρίς τον αγώνα εκείνων, χωρίς την άντρεία και χωρίς τις νίκες τους. Θα δώσουμε για να δείξωμε πώς στεκόμαστε στο ύψος της ιδικής τους αὐταπαρνήσεως. Πώς τις αξίζαμε τις θυσίες τους. Για ν' αποδείξωμε πώς ζούμε με την ίδια μ' εκείνους λαχτάρα και τον ίδιο μ' εκείνους πόθο, να βαστήξωμε ως το τέλος και να τσακίσωμε τελειωτικά τον έχθρο, που θέλησε να ποδοκυλίση κι' εκείνους κι' έμάς και την ιερή των πατέρων μας γή και τους βωμούς και τις έστιές και το πανένδοξο όνομα της Ελλάδος.

Θα δώσωμε χωρίς ύπολογισμό. Ζυγιάζοντας ο καθείς με το βάρος της αξίας που δίνει στον έαυτό του. Χωρίς να έλέγχωμε τον άλλο δίπλα μας και χωρίς να συνεριζώμαστε κανέναν. Θα δώσωμε από πλεόνασμα αίσθηματος, όχι από πλεόνασμα ύλης. Θ' άδιαφορήσωμε αν δεν είναι σύμμετρες οι εισφορές. Γιατί ώρες σαν αυτές τις μεγάλες που περνούμε, από την πράξι τους την ελεύθερη και την άδίαστη κρίνονται οι άνθρωποι και οι άντρες. Όπως εκεί επάνω, έτσι και έδω. Όχι από όσα έχει, μά από όσα δίνει θα κριθή και θ' αξιολογηθί ο καθένας. Και ή μερίδα του καθενός στη χαρά και στη δόξα της νίκης δε μπορεί παρά θα είναι ανάλογη μ' εκείνα που θα δώση. Κι' αν θα βρεθούν, και είναι ανθρώπινο να βρίσκονται, λίγοι, που θα τρέμουν τα χέρια τους κι' άς τους ξέρη ο κόσμος πλούσιους σε αγαθά, άς μη καταδεχθί να τους συνεριοθί ούτε ο έσχατος. Άς τους αφήση να τους κάψη ή ίδια τους ή ντροπή. Αυτοί θα είναι οι δειλοί, οι σημαδιακοί, οι ανάπηροι με την σακάτικη καρδιά. Άν έτυχε να βρεθίκαν πλούσιοι από λάθος της τύχης, θα την περάσουν ως τόσο τη ζωή τους σε ζητιάνω.

Άλλά ο λόγος δεν είναι γι' αυτούς αυτήν την ώρα. Όλες οι μάχες έχουν τους δειλούς τους είτε εκεί επάνω γίνονται είτε έδω πίσω, κι' αν δεν τους είχαν δεν θα όπηρχε μέτρον για να ξεχωρίζουν οι γενναίοι. Έπειτα υπάρχει πάντα το Κράτος, που έχει και τα μέσα και τη δύναμι να πάρη εκείνο που πρέπει, όταν το θέλη. Ο έρρανος που ενεργούν σήμερα τα παιδιά της Νεολαίας δεν είναι φορολογία. Είναι ελεύθερη έκκλησι των παιδιών στην άτομική γενναιότητα του καθενός μας. Είναι για όλους μας ελεύθερο αγώνισμα ελληνικής πίστewς, ελληνικής ευγνωμοσύνης, ελληνικού ένθουςιασμού. Και τα παιδιά αυτά τα μικρά με τον καθάριο τους νοϋ και το άμόλυντο αίσθημα δεν θα είναι μονάχα έρρανιστές. Θα είναι μαζί και κριτές μας. Όσοι δεν τη φοβόυνται την άτεγκτη κρίσι και την κατάκρισί τους άς μη δώσουν.

Η ΚΑΛΗ ΠΡΑΞΙΣ

Προχθές ήρθε στο γραφείο μου ένας άγνωστος μου κύριος και άφου είπε χωρίς δισταγμό ποιός είναι, άρχισε να διηγείται μία μικρή ιστορία, που λέει πολλά αυτή και μόνη γιατί νικά ο Έλληνας στη θανάσιμη πάλη που διεξάγει για την Τιμή και την Έλευθερία.

— Είναι πράγματα, άρχισε να λέει, που και μεις που δεν είμαστε δημοσιογράφοι πρέπει να τα προσέχουμε, να τ' απομνημονεύουμε και να τ' αναφέρουμε σ' έσας, για να τα μάθει όλος ο ελληνικός λαός. Είναι ένα καθήκον που πρέπει να μας το αναγνώρισετε σεις οι δημοσιογράφοι...

Και συνέχισε: «Σήμερα το πρωί περνούσα το προαύλιο της παλιάς Βουλής και παρακολουθούσα τρεις τραυματίες στρατιώτες μας που προχωρούσαν να βγούν στην όδο Σταδίου. Θυμώμουν τα δικά μου χρόνια, που κι' εγώ τραυματίας έφθανα από το μέτωπο, από κει ψηλά όπου δίναμε πρόθυμα το αίμα μας για να ελευθερώσουμε τ' αδελφία μας, να δημιουργήσουμε μία μεγαλύτερη Έλλάδα, δυνατότερη, σεβαστή σε όλους. Θυμώμουν τις αλυσισμένης εκείνες ημέρες και παρακολουθούσα τους τραυματίες που έπροχωρούσαν μπροστά μου, εύθυμοι, γεμάτοι διάθεση και αυτοπεποίθηση. Είχαν το ύψος ανθρώπων που ξέρουν γιατί έπολεμησαν και πολεμούν, γιατί έδωσαν και δίνουν το αίμα των, το ύψος ανθρώπων που ούτε μία στιγμή φαντάστηκαν να μειωμοιρήσουν γιατί βρέθηκαν στρωμένοι γάμου με μία σφαίρα στο χέρι, στο πόδι ή όπουδήποτε άλλου. Την στιγμήν, ακριβώς, αυτή ένας γηραιός κύριος, ντυμένος σεμνά και με ευγενική φυσιογνωμία, έπλησίασε τους τραυματίες. Μου έκανε έντοπωσι το πράγμα και κοντοστάθηκε, γιατί πιστεύω κι' εγώ όπως και σεις, ότι πρέπει όλοι οι Έλληνες μαζί κι' ο καθένας χωριστά να κάνουμε τον πόλεμο κατά του επιδρομέως. Πώς πρέπει να έχουμε τα μάτια μας δεκατέσσερα, όπως τονίζουν τα χαρακτηριστικά εικονογραφικά έντυπα που έχουν κολληθή παντού. Ο κύριος όμως που είδα να σταματά τους τραυματίες, έρώτησε μόνο:

— Είσαθε τραυματίαι;
— Μάλιστα.
— Και που πάτε τώρα;
— Φεύγουμε με άδεια για λίγες ημέρες στην πατρίδα μας, γιατί είμαστε όλοι από το ίδιο χωριό.

Τίποτε άλλο δεν ρώτησε, έβγαλε από το πορτοφόλι ένα πεντακοσάριο και τββαλε στο χέρι του πρώτου τραυματίου λέγοντας:

— Επιτρέψτε και σ' έναν άγνωστό σας που λυπάται που δεν μπορεί να δώσει άλλη μία φορά το αίμα του, να ναι κοντά σας, σ' αυτές τις μεγάλες στιγμές. Μην το θεωρήσετε προσβολή, ήμουν κι' εγώ μία φορά τραυματίας και ξέρω. Πάρτε το αυτό, πιη-τε ένα ποτήρι κρασί κι' εγώ όπου κι'

αν είμαι θα πιω άλλο ένα στην υγεία όλου μας του στρατού, όλων μας των παιδιών.

Χωρίς να πη τίποτε άλλο, έβγαλε το καπέλλο του, χαιρέτησε και γρήγορα έχώθηκε στο πλήθος και χάθηκε. Τον κυττούσα σ' όλο το διάστημα που μιλούσε: ήταν ένας άντρας άσπρομάλλης, ίσως πάνω από εξήντα χρόνων, εύθυνης όμως και σφριγηλός, με πρόσωπο ροδαλό. Τα μάτια του άστραφταν έν δσω μιλούσε και η συγκίνησης ήταν καταφανής στο πρόσωπό του. Οι τραυματίες δεν πρόφθασαν καλά καλά να καταλάβουν τί συνέβη, γιατί προτού ανοίξουν το στόμα των να μιλήσουν ο γηραιός κύριος είχε εξαφανισθή μέσα στο πλήθος.

Έτσι τελείωσε την αφήγησή του ο άγνωστος μου έπισκέπτης, ο οποίος έφυγε δικαίως ευχαριστημένος, σαν τον άνθρωπο που είναι βέβαιος ότι έκανε το καθήκον του.

Και δεν το έκανε τάχα; Ποιός θα μπορούσε να ισχυρισθή πως ο δύσκολος και όχι το περιεχόμενον κάνουν τις μεγάλες πράξεις; Η θρησκεία μας το διδάσκει με την απλήν της γλώσσα, τα πολλά τάλαντα και ο έβολός της χώρας έχουν την ίδια αξία, γιατί ο ένας δίνει από τα πολλά που έχει και η χήρα από το ύστερημά της. Ο καλός Έλλην που ήρθε στο γραφείο μου να αναφέρη ότι είδε, έκανε κι' αυτός ότι μπορούσε στον Μεγάλο Άγωνα, στον Έρω Πόλεμο που ανέλαβε η φυλή.

Ο καθένας προσφέρει ότι μπορεί, στο μέτρο των δυνάμεων του, ο έπισκέπτης φέρει στην γνώσι όλων την καλή πράξη του γηραιού κυρίου κι' ο γηραιός κύριος έκανε κάτι, που παίρνει ακόμη μεγαλύτερη αξία γιατί κανένα δεν έζητησε εδσημο. Οι

τραυματίες ίσως να μη είχαν ανάγκη, γιατί και το Κράτος είναι στοργικό και ξέρει τις ανάγκες των τραυματιών και οι ίδιοι μπορούσαν να έχουν από τα σπίτια τους τόσα που να τους περισσεύουν. Ο γηραιός όμως κύριος έδειχνε με τον τρόπον αυτόν την πανελλήνιον στοργή προς τους Έλληνες στρατιώτες που στά γερά τους μπράτσα κρατούν την Τιμή και την Έλευθερία της Ελλάδος.

Ας το ξέρουν τα Έλληνόπουλα: Καμιά δεν υπάρχει μεγαλύτερη ικανοποίηση από εκείνη που αισθάνεται ο άνθρωπος όταν κάνει κάτι, όχι για να επιδειχθή, αλλά γιατί πιστεύει ότι αυτό είναι το καθήκον του και η υποχρέωσή του, προς το σύνολον του Έθνους του, προς τον πλησίον του. Ας θυμηθούν τα λόγια του Ευαγγελίου: «μη νιώτω η άριστερά τί ποιεί η δεξιά». Σ' όλες τις εποχές ίσχυε αυτό και θα ίσχυη μέχρι συντελείας των αιώνων. Κι' ας ξέρουν ακόμη ότι λίγοι λαοί είναι να πιστεύουν στην αξία του ήθικου αυτού παραγγέλματος όσο ο Έλληνικός. Γι' αυτό και οι ανώνυμοι δωρηταί είναι φάλαγγες ολόκληρες στον τόπο μας. Τάχα όταν δίνουμε κάτι στον αδελφό μας βγαίνουμε στο δρόμο να το φωνάξουμε; Όχι. Και τα Έλληνόπουλα μπορεί το καθένα να κάνει κάτι, πέρα από το Κράτος, από την οργανωμένη Κοινωνία, από τους συλλόγους και τα σωματεία, για τα αδελφία μας που πολεμούν τον επιδρομέα, τον ταπεινό έχθρό, για τις οικονέειές τους, που είναι και προσωπικές μας οικογένειες. Είναι εκατομμύρια τα Έλληνόπουλα και ως φαντασθούμε πόσες κρυφές χαρές και συγκινήσεις μπορούμε να προσφέρουμε.

Χρ. Έμμ. Άγγελομάτης

«Το στοιχείον, το όποιον είσήγαγα εις την πολιτικήν ζωήν της Χώρας, υπήρξεν εκείνο, το όποιον όχι πολλάς φορές παρουσιάσθη εις τας αρχαίας και του μεσαιώνος Έλληνικάς πολιτείας, και όσάκις παρουσιάσθη έδωκεν εις αυτάς τον θρίαμβον, ένω όσάκις έλειψε, παρ' όλα τα πνευματικά κατορθώματά των, τας έφευρεν η έλλειψις του εις την αφάνειαν» το στοιχείον εκείνο, το όποιον μάς έλειπε κατά τον τελευταίον εκατονταετή έλευθερον βίον μας και η έλλειψις του όποιου υπήρξεν η αίτία των μεγάλων συμφορών μας, είναι το στοιχείον της πειθαρχίας».

Ι. ΜΕΤΑΞΑΣ

«ΕΤΣΙ ΜΟΝΑΧΑ ΚΑΤΑΚΤΑΤΑΙ ΤΟ ΜΕΛΛΟΝ»

«...Αυτά όλα θα αποτελέσουν το μεγάλο βιβλίο της νεολαίας της Ελλάδος του έτους 1940 και πέραν, αδιάφορον πόσον θα βαστάξη ο πόλεμος, και το όποιον θα μείνη ένα χρυσούν βιβλίο δια την νεολαίαν της Ελλάδος, αιώνιον εγκόλπιον δια τας έπερχομένας γενεάς».

Ι. ΜΕΤΑΞΑΣ

Από μιά κινηματογραφική ταινία, που προβάλλεται αυτές τις μέρες σε κεντρικό κινηματογράφο της πρωτεύουσας και ή οποία σκορπά τη συγκίνησι και τον ένθουσιασμό εις τὰ πλήθη που την παρακολουθούν κατά χιλιάδας κάθε μέρα, παίρνει κανείς μιά μικρή ιδέα της συμβολής της Έθνικής Οργανώσεως Νεολαίας εις τὸν μέγαν ἐθνικὸν ἀγῶνα μας. Φαλαγγίται και Φαλαγγίτισσαι, Σκαπανεῖς και Σκαπανεῖσαι παρελαύνουν εις διαφόρους σκηνὰς γεμητοὶ ὁρμῇ και προθυμίαν καὶ πειθαρχίαν, ἐκτελοῦντες τὰς πολυποικίλους ὑπηρεσίας που ἀπαιτεῖ ἡ συγκέντρωσις και ταξινόμησις τῶν ἀπειραρίθμων εἰδῶν τοῦ ἐράνου, ἡ καταγραφή των, ἡ κατανομή των και ἡ συσκευασία των εις δέματα, ἡ φόρτωσις και ἀποστολή των εις τὸν

μεγάλον προορισμόν των. Καὶ ὅλα αὐτὰ με σύστημα και τάξιν ζήλευτήν. Αἱ ὑπηρεσίαι εἶναι κατανεμημέναι ἀναλόγως τῶν ἡλικιῶν τῶν ἐργαζομένων. Ἐλαφρότεροι διὰ τοὺς μικροὺς, βαρύτεροι διὰ τοὺς μεγαλυτέρους.

Ἐδῶ συνεργεῖα περιέρχονται τὰς συνοικίας διὰ τὴν συλλογὴν τῶν ἐράνων ἢ ψάλλον τὰ κάλλαντα, ἐκεῖ διανέμουν δῶρα εις τοὺς ἡρωϊκοὺς τραυματίας τῶν νοσοκομείων, ἢ ψυχαγωγῶν τραγουδοῦντες ἐπὶ καιρῶν τραγουδάκια διπλά στα κρεβάτια τους. Ἀλλοὶ φορτωμένοι κουβαλοῦν δέματα, φορτώνουν και ξεφορτώνουν αὐτοκίνητα... Ὅλοι γεμητοὶ ζωῇ, ἔτοιμοι και πρόθυμοι νὰ βοηθήσουν παντοῦ, νὰ τρέξουν παντοῦ, νὰ συνεισφέρουν στὸν ἀγῶνα πάνω και ἀπὸ τὶς μικρὰς τους δυνατόεις ἀκούη. Ἐπαρακολουθήσασις φυσιογνωμίας τῶν θεατῶν που ἐκαστὴν εἶδεν ὅλα τὰ συναισθήματα ἀπὸ τὴν χαρὰ και τὴν συγκλονιστικὴν συγκίνησι ὡς τὸν ἐνθουσιασμό και τὴν ὑπερηφάνειαν γιὰ τὰ παῖδιά της Ἑλλάδος, τῆς ὁποίας τὴν Δόξαν, μαζί με τοὺς ἡρωϊκοὺς μαχητάς, ἀπὸ κοινοῦ ἀπεργάζονται.

Αὐτὰ ἀπὸ τὴν προβαλλομένην ταινίαν. Εἰς τὴν πραγματικότητά ὅμως ἡ ἔκτασις τῶν ὑπηρεσιῶν τῆς Ε.Ο.Ν. δὲν περιορίζεται μόνον εις αὐτά. Ἀπειρα μέλη τῆς Οργανώσεως, στρα-

τευμένα, ἄλλα ἐθελοντικῶς, ἄλλα ἀκολουθοῦντα τὰς κλάσεις των, μάχονται εις τὰ πεδία τῆς τιμῆς και αἱ πληροφορίαι που λαμβάνομεν εἶναι ὅτι παντοῦ διακρίνονται ἀμυλλώμενα πρὸς τοὺς μαχητάς συντρόφους των και εις ἡρωϊσμόν και εις αὐτοθυσίαν και εις τόλμην και εις ἐνθουσιασμόν. Καὶ εἶναι — κατὰ τὸ πλεῖστον ἀξιωματοῦχοι τῆς Οργανώσεως αὐτοῦ — εὐτυχεῖς διὰ τοὺς δίδεται ἡ εὐκαιρία νὰ προσφέρουν ἑαυτοὺς ὀλοκαύτωμα διὰ τὰ ἰδανικά που οἱ ἴδιοι πρωτοπόροι ἐδίδοσαν εις τοὺς μικροτέρους των, μέσα εις τὰς φάλαγγας τῆς Ε.Ο.Ν. και οἱ ὁποῖοι σήμερον ἐπίσης δὲν ὑστεροῦν αὐτῶν, ὡς εἴπομεν, εις τὴν διεξαγομένην μάχην τῶν μετόπισθεν.

Μία, ἐνιαία και ἀδιαίρετος, ἡ Νεολαία τῆς Ἑλλάδος και εις τὰ εἰρηνικά και εις τὰ πολεμικά ἔργα!

Αὐτὸ εἶναι τὸ ἔργον τοῦ Ἀρχηγοῦ που με τὴν ὑπερηφάνειαν ὁ πατήρ τῆς Ε.Ο.Ν. ἐπεδείκνυε προχθές:

«Εἶθε τὸ δημιούργημά μου... Ἐσείς, ὁ καθένας ἀπὸ σᾶς, εἶναι τὸ ἄτομον, ἄλλ' ἐγὼ ἤμουν ὁ συνθετικὸς ἰσθός, που σᾶς συνέδεσε ὅλους και ἐκάμετε ἓνα σύνολον. Καὶ αὐτὸ ἦταν τὸ μεγάλο ζήτημα: Τὸ κατὰ πόσον θὰ γινόσασθε ἓνα ἐνιαῖο σύνολον. Γιατὶ ἔτσι μονάχα κατακτᾶται τὸ μέλλον».

Κφς

Ἀγαπητοὶ μου φίλοι,

Ἐνας Ἰταλὸς ἀξιωματικὸς, αἰχμάλωτος στὴν Ἀθήνα, που νόσηλεύονταν σὲ κάποιο νοσοκομεῖο με μιά πληγὴ στὸν λαιμό, ρωτοῦσε με φανερὴ κατὰπληξι τοὺς γιατροὺς και τοὺς νοσοκόμους:

— Μὰ ἐκεῖνοι που πολεμοῦν ἐκεῖ πάνω κι' ἐσεῖς ἐδῶ εἰστε οἱ ἴδιοι; Εἶναι κι' ἐκεῖνοι Ἕλληνες σὰν κι' ἐσᾶς;

— Φυσικά, τοῦ ἀπαντοῦσαν. Οἱ ἴδιοι κι' ἀπαράλλακτοι.

— Περίεργο! Ἐλεγε ἐκεῖνος, ἀνικανοποίητος ἀπὸ τὴν ἀπάντησι. Εἶναι καταπληκτικὸ!

Κι' ὅταν τὸν ρώτησαν ποῖο εἶναι τὸ «καταπληκτικόν», τοὺς ἐξήγησε ὅτι δὲν μποροῦσε νὰ καταλάβῃ πῶς εἶναι δυνατόν οἱ τόσο καλοὶ, εὐγενικοὶ και ἀνεξίκακοι αὐτοὶ ἄνθρωποι, που τὸν περιποιούνται και τοῦ φέρνουνται με τόσο ἀγαθότητα καὶ προθυμία, νὰ εἶναι οἱ ἴδιοι μ' ἐκεῖνους ἐκεῖ πάνω, τοὺς ἐξαλλους, τοὺς μανιακοὺς, τοὺς ἀγριοὺς, που με τὴν λόγῃ στὸ χέρι, με τὸ μῖσος στὰ μάτια και με φοδερὲς κραυγὰς στὸ στόμα ὁρμοῦν στὴ μάχη ἀσυγκράτητοι, ἀνένδοτοι, ἀδιάφοροι μπροστὰ σὲ κάθε κίνδυνον καὶ κάθε θυσία.

— Ἐνας ἀπ' αὐτοὺς, ἐξακολούθησε νὰ διηγῆται, ὥρμησε ἀπάνω μου, μ' ἄρπαξε ἀπὸ τὸν λαιμό, με τράνταξε δυνατὰ και μ' ἔρριξε χάμω με τόσο ὁρμῇ, που κυλιστήκαμε κι' οἱ δύο στὸ χῶμα. Παλεύοντας μαζί του, προσπαθοῦσα νὰ τοῦ ρίξω με τὸ πιστόλι μου, ἀλλὰ αὐτὸς με τύλιξε και μ' ἔσφιξε μέσα στὰ μπράτσα του με τέτοια δύναμη, που παρέλυσα, ἐνῶ ἀπὸ τὴν ἄλλη ἔφερε τὸ στόμα του στὸν λαιμό μου και με δάγκωσε. Ἔτσι μ' ἔπιασε. Εἶναι κι' αὐτὸς ὁ ἴδιος με σᾶς;

— Ὁ ἴδιος. Ἔτσι εἶμαστε ὅλοι, τοῦ ἐξήγησε ἓνας για-

τρός. Με τὴν διαφορὰ ὅτι ἐκεῖνος πολεμοῦσε κι' ἔτσι ἔπρεπε νὰ πολεμήσῃ: με πείσμα, με ἀγανάκτησι και με μῖσος, γιατί ὑπερασπιζόταν τὴν τιμὴν και τὴν ἐλευθερίαν τῆς Πατρίδος του. Ἐκεῖνην τὴν στιγμὴν ἦσαστε ὁ ἐπιδρομεὺς, κι' ἔπρεπε νὰ σᾶς ρίξῃ, νὰ σᾶς τσακίσῃ, ἀκόμη και νὰ σᾶς δαγκώσῃ. Τώρα που σᾶς ἔχει πιά καταβάλεϊ κι' εἰστε ἀνίσχυρος κι' ἀκίνδυνος, θὰ τὸ θεωροῦσε ἀναξιοπρέπεια κι' ἀνανδρία νὰ μὴ σᾶς φερθῇ γενναῖα κι' εὐγενικά. Κι' αὐτὸ ἀκριβῶς κάνουμε τώρα ἐμεῖς, ὅπως θὰ τῷκανε κι' ὁ ἴδιος ἂν ἦταν στὴ θέσι μας.

Ὁ Ἰταλὸς ἀξιωματικὸς ἀκούε τὴν ἐξήγησι με φανερὴ κατὰπληξι, ἔπειτα με μεγάλη προσοχή κι' ὕστερα με βαθεῖα συλλογὴ. Καὶ στὸ τέλος κατέβασε τὰ μάτια κι' ἔσκυψε τὸ πρόσωπο...

Τὸ ἐπεισόδιον αὐτό, ἀγαπητοὶ μου φίλοι, που εἶναι ἓνα ἀπὸ ἀπειρα παρόμοια, που γίνονται κάθε μέρα, φωτίζει καθαρά ὡς τὸ ἀγνὸ κι' ἱερὸ τῆς βάθος τὴν Ἑλληνικὴν ψυχὴν κι' ἀποκαλύπτει σ' ὅλη τὴν ὡμορφίαν της καὶ τὸ μεγαλεῖο της τὴν ἐσωτερικὴν τὴν ὑπόστασι. Ὅμως θὰ σᾶς διηγηθῶ ἀκόμη ἓνα, ἐξ ἰσοῦ χαρακτηριστικόν, που τὸ περιγράφει σὲ μιὰν ἀνταπόκρισι τοῦ «Ἔθνους» ἀπὸ τὸ μετῴπο ὁ καθηγητὴς τοῦ Πανεπιστημίου Ἀθηνῶν κ. Ἀπ. Δασκαλάκης.

Εἶχαν φέρεϊ στὴ Φλώρινα μερικοὺς Ἰταλοὺς τραυματίες και τοὺς πῆγαν στὸ νοσοκομεῖο. Στὸν σταθμὸ τοὺς εἶχαν παραλάβει παιδιὰ τῆς Νεολαίας καὶ γυναῖκες τραυματιοφορεῖς. Τοὺς δέχτηκαν με καλωσύνη, τοὺς πρόσφεραν τοιγάρα, τοὺς βοήθησαν στὴ μεταφορὰ και τοὺς περιποιήθηκαν στὸ νοσοκομεῖο. Ἐκεῖνοι τῶν χαμένων, κύτταζαν γύρω τοὺς ἀνθρώπους, τὰ σπῆτια, πέρα μακριά, σὰν νὰ μὴν ἤξευραν που βρίσκονταν. Ξαφνικά ἓνας ἀπ' αὐτοὺς φάνηκε πῶς κατάλαβε, και γυρίζοντας στὸν κ. Δασκαλάκη, που τὸν εἶχε ἀκούσει νὰ μιλά Ἰταλικά, τοῦ εἶπε σὲ τὸνο σίγουρο και βέβαιον:

— Θὰ εἶναι βέβαια τμήμα τοῦ Ἑλθετικοῦ Ἑρυθροῦ Σταυροῦ!

Κι' ὅταν ὁ κ. Δασκαλάκης τοῦ ἐξήγησεν ὅτι δὲν ὑπῆρχαν ἐκεῖ Ἑλθετοὶ παρά μόνον Ἕλληνες, ὁ Ἰταλὸς ἔμεινε λίγη ὥρα σιωπηλὸς κι' ὕστερα γύρισε και τὸ εἶπε και στοὺς ἄλλους. Καὶ ξαφνικά ἀρχισαν νὰ κλαῖνε...

Μ' ἐθνικοὺς χαιρετισμοὺς
Μελῆς Νικολαΐδης

ΤΟ ΝΕΟΝ ΚΑΤΟΡΘΩΜΑ

Νέον ηρωϊκόν κατορθώμα του πολεμικοῦ μας ναυτικοῦ. Τὸ ὑποδύον «Πρωτεύς» ἐτορπιλίσθη καὶ ἐβύθισεν ἐντὸς τῆς Ἀδριατικῆς τὸν μεγάλον ἰταλικὸν σκάφος «Σαρδηνία», διὰ τοῦ ὁποῦ μετεφέροντο μεγάλα ποσότητες πολεμικοῦ ὀπλοῦ καὶ σοβαρὸς ἀριθμὸς ὀπλιτῶν καὶ ἀξιωματικῶν εἰς ἐνίσχυσιν τῶν ἐν Ἀλβανίᾳ ἡττωμένων καὶ ἀπεγνωσμένων ἀμυνομένων δυνάμεων τοῦ εἰσβολέως. Τὸ γεγονός ἐστὶ τὸ τορπιλισθὲν σκάφος συμμετείχε νηοπομπῆς, ἡ ὁποία ἐπρόσταυτο λοχυρότατα ὅπῃ ἐχθρῶν πολεμικῶν πλοίων, κατέδειξεν ἀκόμη μίαν φοράν τὸ θάρρος, τὴν τόλμην καὶ τὴν ἀποφασιστικότητα τοῦ ἐμπνεύοντος τοῦ πολεμικοῦ μας ναυτικοῦ καὶ προσέθεσεν ἐν αὐτῇ ἀκόμη κρίκον εἰς τὴν μακρὰν αὐτῶν τῶν ἐνδόξων κατορθωμάτων του. Ἀψήφησαν πάντα κινδύνους, περιφρονῶσαν τὸν θάνατον καὶ τὴν ἰσχὺν τοῦ ἀντιπάλου, τὸ ὑποδύον μας ἐπέτελλε ἐναντίον τῆς παντοῦρου νηοπομπῆς καὶ κατέστρεψεν ἕνα ἀπὸ τὰ μεγαλύτερα τῆς πλοῖα. Τὸ ἔθνος ὁλόκληρον αἰσθάνεται βαθύτατον ὑπερηφάνειαν καὶ θαυμασμόν πρὸς τοὺς νέους τοῦτους ἡρώας του, τὸν κυβερνήτην τοῦ ὑποδύου κ. Μιχαὴλ Χατζηκωνσταντῆν καὶ τοὺς λοιποὺς ἀνδράς του, οἱ ὁποῖοι, μετὰ τοῦ ἐνδόξου ἀθλοῦ τοῦ «Παπανικολῆ» καὶ τοῦ «Κατωῆ», ἐπλούτισαν διὰ τοῦ νέου κατορθωμάτος των τὰς ἐνδόξους παραδόσεις τοῦ ναυτικοῦ μας καὶ τὰς χρυσὰς σελίδας τῆς ἱστορίας μας.

ΤΑ ΣΥΣΣΙΤΙΑ ΕΙΣ ΤΗΝ Β. ΗΠΕΙΡΟΝ

Εἰς τὰς ἐλευθερωθείσας πόλεις τῆς Β. Ἠπείρου ἤρχισαν ἤδη νὰ λειτουργοῦν λαϊκά συσσίτια διὰ τὴν ἀνακούφισιν τῶν κατοίκων. Οἱ ἴταλοι ἀπὸ ἐξουσίας καὶ ἀπεμύχισαν τοὺς κατοίκους κατὰ τὴν τυραννικὴν κατοχὴν, τοὺς ἀπεγύμνωσαν φυγόντες καὶ ἐκακοῦντο νὰ τοὺς ταλαιπωροῦν μετὰ τοὺς ἀνάνους βομβαρδισμοὺς των. Ἦδη ἡ ἐλευθερία, ποὺ τοὺς ἔχει φέρει ὁ νικηφόρος Ἑλληνικὸς στρατός, θὰ τοὺς δημιουργήσῃ τὰς νέας συνθήκας, αἱ ὁποῖαι θ' ἀποκαταστήσουν τὴν ζωὴν καὶ τὴν προόδον των. Ἀλλ' ἐν τῷ μεταξὺ αἱ πληγαὶ των εἶναι ἀκόμη ἀνεπὸλύτοι καὶ οἱ δροὶ τῆς ζωῆς δυσχερεῖς. Καὶ διὰ τοῦτο ἀκριβὲς ἡ ἔθνικη Κυβέρνησις, κατασκευάουσα εὐθὺς ἐξ ἀρχῆς τὴν σπορὴν καὶ τὴν ἐνδιαφέροντος τῆς ὑπὲρ τῶν ἀπελευθερωθέντων πληθυσμῶν. Ἐλαθε, μεταξὺ ἄλλων, καὶ τὸ μέτρον τῶν λαϊκῶν συσσιτίων, τὸ ὁποῖον ὁρᾷ, ὑπὲρ τὴν οἰκονομικὴν, ἔχει κυρίως ἡθικὴν σημασίαν.

ΤΑ ΤΑΜΙΕΥΤΗΡΙΑ

Τὰ ταχυδρομικὰ ταμειετήρια ἐπέκτεινον τὴν δράσιν των καθιέρωσαν καὶ τὰς λαϊκὰς ἀσφαλίσεις, ἕνα θεσμόν ὁ ὁποῖος πρόκειται ἀναμφισβητήτως νὰ ἐξυμνηθῇ τὸ ἑλληνικὸν κοινόν. Ὁ κρατικὸς αὐτὸς οἰκονομικὸς ὁργανισμὸς ἀπὸ ἐνεργήσεως εἰς τὰς λαϊκὰς τάξεις τὸ πνεῦμα τῆς ἀποταμιεύσεως καὶ ἐδῶς καὶ εἰς τὸ χωρικὸν σπῆτι τὴν εὐχέρειαν τῆς ἐπιτελείας τῆς, τὰς ἐργασιὰς καὶ συμπληρώσεως τοῦ ἔργου του διὰ τῆς λαϊκῆς ἀσφαλείας. Μολοντι ὁ θεσμὸς ἐρχεται πρὸς ἐφαρμογὴν εἰς στιγμὰς δυσκόλους, δὲν ἀμφισβηλοῦμεν ὅτι θὰ ἀποδώσῃ ἀρίστα ἀποτελέσματα.

Μὲ πολλὴν κατανόησιν καὶ ἄλλην τόσῃ συμπάθειαν ὁ ἡμερήσιος ἑλληνικὸς τύπος ἐσχολίασε τὰς γενομένας πρὸ ἡμερῶν δηλώσεις τοῦ πρωθυπουργοῦ τῆς Βουλγαρίας κ. Φιλῶφ. Ἡ διακήρυξις καθ' ἣν ἡ Βουλγαρία δὲν θ' ἀφῆθῃ νὰ παρασυρθῇ εἰς ἐπιθέσιν κατὰ τῶν γειτόνων της, καθὼς ἐπίσης καὶ ἡ διαβεβαίωσις ὅτι ὁ βουλγαρικὸς λαὸς θὰ ὑπερασπίζῃ τῆς ἀνεξαρτησίας καὶ τῆς ἀκεραιότητος τῆς χώρας του ἦτο πολὺ φυσικὸν νὰ ἐκτιμῇ καὶ νὰ σημειωθῇ ἀπὸ τὸν τύπον καὶ τὴν ἑλληνικὴν κοινὴν γνώμην.

Ἡ Ἑλλάς ἔχει πείραν τῶν φοβερῶν δυσχερειῶν καὶ τῶν κινδύνων κατὰ τῶν ὁποίων εἶναι ὑποχρεωμένον ν' ἀντιπαλαίῃ σήμερον καθὲ μικρὸν Κράτος ἐν τῇ προσπαθείᾳ τῆς διαφυλάξεως τῆς αὐτοτελείας καὶ τῆς ἐλευθερίας τῶν πολιτικῶν του ἐνερνεῖων. Ἐμπλακείσα ἡ ἴδια εἰς ἕνα πόλεμον τὸν ὁποῖον δὲν ἠθέλησε καὶ ἔπραξε πᾶν ὅ,τι τῇ ἦτο ἐπιτετραμμένον νὰ πράξῃ ἐντὸς τῶν ὁρίων τῆς τιμῆς καὶ τῆς ἀξιοπρεπείας διὰ νὰ ἀποφύγῃ, εἶναι ἀρίστα εἰς θέσιν νὰ γνωρίζῃ ποῖον τραχὺν ἄθλον ἐπωμίζεται διὰ τῶν δηλώσεων τοῦ ἀρχηγοῦ τῆς ἡ Κυβερνήσεως τῆς γείτονος.

Ἐπιθυμεῖ πάντως νὰ πιστεύῃ καὶ εἰλικρινῶς εὐχεταὶ ὅπως καὶ εἰς τὴν Βουλγαρίαν καὶ εἰς ὅλας τὰς γειτονικάς Χώρας οἱ λαοὶ καὶ οἱ Κυβερνήται κατορθώσουν ν' ἀρθῶν εἰς τὸ ἀπαραίτητον ὕψος, ὥστε νὰ διατηρήσουν διαυγῇ τὴν προοπτικὴν τῆς ἐπαύριον τοῦ πολέμου αὐτοῦ, ὁ ὁποῖος ἀξιολογεῖ ἰδέας καὶ ἔθνη καὶ πρόκειται νὰ κρίνῃ τὴν τύχην καὶ τῶν μὲν καὶ τῶν δέ, ἴσως δι' ὀλοκλήρους ἐκατονταετηρίδας. Ἐλπίζει, διὰ νὰ εἰμῆθα περισσότερον σαφεῖς, ἡ Ἑλλάς, ὅτι θὰ ἐκδηλωθῇ καὶ ἐν Βουλγαρίᾳ ἡ αὐτὴ κατανόησις τῆς σημασίας τῶν ὁποίων ἔχει ὁ ἀγὼν τῆς Ἑλλάδος καὶ ἡ νικηφόρος αὐτοῦ ἐκβασίς διὰ τὴν ὑπόθεσιν τῆς περισώσεως τῆς αὐτοτελοῦς ὑπάρξεως, ὅχι τῆς ἰδικῆς μας μόνον, ἀλλ' ὅλων τῶν συνοίκων λαῶν. Λέγομεν καὶ ἐν Βουλγαρίᾳ διότι ἀπὸ τὰς ἄλλας γειτονικάς Χώρας ἀφθονοῖ παρέχονται αἱ ἐνδείξεις ὅτι ἡ ἀλήθεια αὕτη κατενόηθη καὶ ἐξετιμῆθη εὐρύτατα εἰς ὅλα τὰ λαϊκά στρώματα.

Πιστεύει ἀκόμη ἡ Ἑλλάς, χωρὶς ἔπαρσιν καὶ χωρὶς καμμίαν διάνθεσιν ἀνωφελοῦς καὶ ἀσκόπου οἰήσεως, ὅτι μαχομένη ὑπὲρ τῆς ἰδίας τῆς τιμῆς καὶ ἐλευθερίας συμπύπτει νὰ μάχεται συγχρόνως καὶ διὰ κάτι κοινὸν καὶ ἀγιώτατον, δι' ὅλα τὰ ἔθνη τῆς καθ' ἡμᾶς Ἀνατολῆς. Διὰ τὸν ἰδιότυπον δηλαδὴ πνευματικὸν μας πολιτισμὸν, τὸν ὁποῖον ὅσον καὶ ἂν ὑπῆρξεν εἰς τὰς πηγὰς καὶ εἰς τὴν καταβολὴν του Ἑλληνικός, ὅλοι οἱ λαοὶ τῆς περιοχῆς αὐτῆς τοῦ κόσμου τὸν ἐνεκολλώθησαν καὶ τὸν ἀφωμοίωσαν διὰ τῶν αἰώνων καὶ τὸν αἰσθάνονταί ὡς ἰδικόν των τόσον, ὥστε νὰ συνδέουν μ' αὐτὸν τὴν οὐσίαν τῆς ἡθικῆς καὶ πνευματικῆς των ὑπάρξεως.

«Ἀγωνιζόμεθα δι' ἀγαθὰ, τῶν ὁποίων ἡ σημασία ὑπερβαίνει τὰ σύνορά μας καὶ τὰ σύνορα τὰ Βαλκανικὰ καὶ ἐπεκτείνεται ἐφ' ὅλης τῆς Ἀνθρωπότητος. Πρέπει νὰ εὐχαριστήσωμεν τὸν Θεόν, διότι ἡ πρόνοια Αὐτοῦ προώρτισεν ἐκ νέου τὴν Ἑλλάδα πρόμαχον εἰς τοιοῦτους ὑψηλοὺς ἀγῶνας».

Ι. ΜΕΤΑΞΑΣ

ΑΙ ΕΥΧΑΡΙΣΤΙΑΙ ΤΩΝ

Ἀθρόαι καταφθάνουσιν εἰς τὴν Κεντρικὴν Διοίκησιν τῆς Ε.Ο.Ν. αἱ εὐχαριστίαι τῶν ἡρωϊκῶν πολεμιστῶν τοῦ Μετώπου διὰ τὴν συμβολὴν τῆς Κ.Υ.Α.Μ. εἰς τὸν ἱερὸν ἀγῶνα. «Κάθε φορά, γράφουν, ποὺ παίρνουμε τὰ δῶρα της, νοιώθουμε τὴν ἰδιαίτην χάρα πὺς οἱ Νεοὶ τῆς Ἑλλάδος στέκουν πλάι μας καὶ ἡ πνοὴ τους δροσίζει τὸν σκληρὸ ἀγῶνα μας. Εἶναι τὰ χέρια ποὺ θὰ συνεχίσουν αὐριο τὸ ἔργο μας. Τοὺς εὐχαριστοῦμε ὅλους. Τὰ δέματα, τὰ βιβλία, ἡ ψυχαγωγία ποὺ μᾶς δίδει μετὰ τὴν «Ἐξόρμησι» — ποὺ διαβάσεται ἀπλῶς — ἡ «Νεολαία» καὶ τὸ θαυμάσιον «Πολεμικὸ τῆς ἡμερολογίου» καὶ ὅλες οἱ ἄλλες ἐκδηλώσεις τῆς Κ.Υ.Α.Μ. γίνονται δεκτὰ ἀπὸ ὅλους μας μετὰ τὴν μεγαλύτερη συγκίνησιν, γιὰτὶ μέσα τους βρίσκομε τὴν Ἑλλάδα, ποὺ μένει πίσω μας καὶ τὴν καρδιά τῆς ποὺ χτυπᾷ γιὰ μᾶς καὶ μᾶς ἐμψυχώνει στὸ νὰ φέρωμε σὲ πέρας τὸ ἔργον τῆς Νίκης...»

ΟΙ ΟΜΗΡΟΙ

Νέον ἰταλικὸν αἶσχος. Οἱ ὁμοῖοι, τοὺς ὁποίους, παρὰ πάντα νόμον καὶ παρὰ πάσαν ἥθικην, συνέλαβαν ἀπὸ τὰς πόλεις, ἀπὸ τὰς ὁποίας ἐξεδιώνοντο, καὶ τοὺς μετέφεραν εἰς ἀγνωστὰ μέρη. Ἀσπρὴ αὐτοκτονία ἐνέργεια, ἀνταξία τῶν ἀνάνους βομβαρδιστῶν τῶν γυναικοκτονῶν τῶν ἀνοχυρῶν πολέων. Ἀνάνους καὶ εἰς τὴν περίπτωσιν αὐτὴν, ἀνάνους ν' ἀντιπαράσταθον ἀποτελεσματικὰ εἰς τοὺς ἡρωϊκοὺς μας μαχητὰς, ἐστράφησαν καὶ πάλιν κατὰ ἀσπίδων καὶ ἀνυπεράσπιστων γυναικῶν, γερόντων, παιδιῶν, ἀκόμη καὶ βρεφῶν, καὶ τοὺς ἀνῆρπασαν καὶ τοὺς ἀπέκριναν κατὰ τὸν ἴδιον τρόπον, κατὰ τὸν ὁποῖον ἐνεργοῦν καὶ οἱ κακούργοι γυναικότερες ἀποστέλλοντες εἰς πλοῦσα λύτρα. Ἄλλ' ἐδῶ δὲν γὰρὸν λύτρα. Ἐδῶ θὰ ὑποστοῦν ἀναμφισβήτως τὰ ἐπὶ τῆς ἀτίμου πράξεως των. Ἡ Ἑλλάς ἔχει κρατήσει σημείων τῶν ὁμοιωμάτων τῶν ἀσχετῶν. Ὅτι, δὴποτε τυχὸν ἤθελον πάθει αὐτοὶ, θὰ τὸ πληρώσουν οἱ ἴταλοι εἰς τὸ ἑκατονταπλάσιον.

ΑΙ ΕΙΚΟΝΕΣ ΤΟΥ ΕΞΩΓΥΛΟΥ ΜΑΣ

Πρώτη: Οἱ θαλαγγίται μας ἐργάζονται ἀκόμα διὰ τὴν περισυλλογὴν εἰδῶν διὰ τοὺς στρατιώτας μας.

Τελευταία: Ἀνώ: Πεδιὸν πυροβόλων εἰς τὸ μέτωπον ἑτοιμὸν πρὸς βολήν.

Κάτω: Στρατιώτης καθημέρος ἐπὶ εἰς καταστραφὴν ὑπὸ τοῦ πυροβολικοῦ μας ἰταλικὸν πυροβόλον.

Η ΑΠΗΧΗΣΙΣ ΤΗΣ ΜΕΓΑΛΗΣ ΜΑΣ ΕΠΟΠΟΙΪΑΣ

Ο ΕΛΛΗΝΙΚΟΣ ΤΥΠΟΣ ΓΙΑ ΤΟ ΕΡΓΟΝ ΤΟΥ ΣΤΡΑΤΟΥ ΜΑΣ

Ο ΘΑΝΑΤΟΣ ΤΟΥ ΦΑΛΑΓΓΙΤΟΥ

Καθόμουν λοιπόν κάπου να ξεποστάσω, όταν άρχισε να ακούεται από μακριά ο γνώριμος βόμβος των κινητήρων των αεροπλάνων. Άνησυχτα τα κεφάλια σηκώθηκαν προς την κατεύθυνσή τους, προσπαθώντας να τα διακρίνουν μέσα στα σύννεφα. Δεν πέρασε πολλή ώρα και φάνηκαν. Ένα-δύο-τρία. Έξ... οκτώ. «Δικά μας φαίνεται πως είναι για να μη τους ρίχνουν», μου λέει ένα Κρητικόπουλο, που καθόταν δίπλα μου. Δεν πρόλαβα να απαντήσω, όπότε τα βλέπουμε να στρίβουν και να φεύγουν, εξαφανιζόμενα μέσα στα σύννεφα. Μά σε λίγο να τα πάλι. «Κοντόβολοι κόβουν» μου λέγει το Κρητικόπουλο χαμογελώντας. Το κακόμοιρο, που νά ξερε τι το περίμενε!...

Ένα σφύριγμα ξεσπάει την ατμόσφαιρα, κατόπιν δεύτερο και έπειτα τρίτο, δια να τα διαδεχθή ο βαρύς γδοῦπος των έκρηξεων. «Χάμω όλοι, ακούεται μιά φωνή, χάμω όλοι». Πιός ακούει όμως; Φωνές τρόμου άντηχούν από παντού, οίμωγες τραυματισμένων ακούονται, πάταγος σπιτιών που γκρεμίζονται δονεί την ατμόσφαιρα, την όποιαν εξακολουθούν να διασχίζουν τ' άπαισία σφύριγματα των βομβών, που κατά δέσμες έρριχναν οι Ιπτάμενοι δολοφόνοι. Καί τότε — κύριε Μεταξά, ήθελα να σ' είχα κοντά μου για να αναγαλλιάση ή ψυχή σου για ό,τι έκανες — μέσα στην κοσμοχαλασιά ξεπετάχθηκε το «νεολαιάκι». Βεργολιγερό, με το σκουφάκι του ψηλά, με την άσπρη γραβάτα του ανεμιζόμενη στον αέρα, τινάχθηκε ανάμεσα στον κόσμο, που σαστισμένος έτρεχε χωρίς να ξέρη που να πάη.

— Άπ' έδω, άπ' έδω έχει καταφύγιο, ακούεται άτρόμητη ή φωνή του. Έδω κυρούλα, έδω μικρέ, άπ' έδω μπάρμπα, έμπρός, έμπρός, άντε, γειά σας. Έμπρός όλοι!...

Σάν σφοῦρα γυρίζει παντού. Σπρώχνει τούς στρατιώτες, δείχνοντάς τους που να κρυφθούν, αρπάζει το μικρό στα δυνατό του χέρι και το σφειδονίζει

στο δρυγμα, βοηθάει τη γρηούλα να τρέξη, ένφ ή φωνή του ακούεται άτρόμητη εις το διάλειμμα των έκρηξεων.

— Μην τά χάνετε. Πηδάτε στα δρύγματα. Οι άλλοι στο καταφύγιο. Νά, μωρέ, εκεί, εκεί είναι και, ανοίγοντας τα χέρια του, μάς έδειχνε που να τραθήξουμε.

Ξαπλωμένος χάμω το έβλεπα και το καμάρωνα, όπότε μιά κοντινή έκρηξις μ' έκανε να κρύψω το κεφάλι και να κλείσω τα μάτια. «Όταν τ' ανοίξω, το «νεολαιάκι» είχε εξαφανισθή. Είχε εξαερωθή. Έπεσε αντικρύζοντας κατάμουτρα τον θάνατον. Έπεσε ο Φαλαγγίτης αγωνιζόμενος να σώση τούς άλλους.

Ο Φαλαγγίτης έπεσε κατά τρόπο που δεν τίμησε μόνο, αλλά και δόξασε τη στολή του. Καί το έπικυρώνει ο στρατιωτικός διοικητής της περιφέρειας, όπου βρήκε τον θάνατον ο Φαλαγγίτης, με ένα συγκινητικό τηλεγράφημα.

Π. Κουκής

ΜΙΑ ΩΡΑΙΑ ΠΕΡΙΓΡΑΦΗ ΕΛΛΗΝΙΚΗΣ ΕΞΟΡΜΗΣΕΩΣ

Άπό έπιστολήν νεαρού πολεμιστού, ή όποια έλήφθη προσφάτως από το μέτωπον, άποσπῶμεν την ακόλουθον θαυμασίαν περιγραφήν μιάς έξορμήσεως του στρατού μας εις μίαν από τās τελευταίας μάχας.

«... Την νύχτα έπέρασε το όρειβατικό χωρίς να καταλάβουν τίποτε οι Ιταλοί: αυτό καλά, τα μουλάρια

μας περνούν όπως-όπως και από όπου ήποτε. Το «βαρέο» όμως δεν είναι παίξε-γέλασε. Περί τις 7 χιλιάδες οκάδες ζυγίζει κάθε κομμάτι και οι στρατιωτικοί κανονισμοί όλου του κόσμου λένε ότι, για να περάση, χρειάζεται τέτοιος δρόμος, με τόσο πλάτος και τόσο κατάστρωμα. Άλλά οι κανονισμοί έχουν πιά ξεσχασθή έδώ έπάνω στα κατσαβράκια μας. Η διαταγή έλεγεν ότι έπρεπε να περάσουν και έπέρασαν. Πώς και από που; Ένας Θεός το ξέρει. Τα τρακτέρ που τραβούν τα κανόνια είχαν κολλήσει στα χιόνια και στις λάσπες της χαράδρας. Καί τότε πυροβολείται και έλάται, αξιωματικοί και άνδρες, γιατροί και νοσοκόμοι, χωμένοι ως τη μέση στα νερά και στις λάσπες, έσήκωσαν κυριολεκτικώς στα χέρια τα τρομερά αυτά κανόνια και τα έπέρασαν και τα άνέβασαν και τα έστησαν εκεί όπου έπρεπε να στηθούν.

Ξημέρωσε ή προχθεσινή ήμέρα... Λιακάδα άθηναική, που έκανε να άστραποβολούν τα χιόνια γύρω μας. Η πυροβολαρχίες μας όλες στη θέσι τους. Το όρειβατικό, το πόλημα αυτό της πολεμικής μηχανής, έκανε την άρχή. Άλλά ήταν πυροβολικό αυτό με τις κανονικές βολές, κατά σχετικά χρονικά διαστήματα, ή όπλοπολυδύλο;

Λίγο άργότερα άρχισε το βαρύ, το τρομερό βαρύ. Οι βράχοι των βουνών και τα φαράγγια έτριζαν, τά λιγοστά ξερά δένδρα έκυμάτιζαν από μιά άόρατη

πνοή άνέμου και ή φύσις όλόκληρη γύρω μας άντηχοῦσε. Δεκάξη μεγάλα κανόνια έξερνούσαν συνεχώς φωτιά. Καί κάθε όδισ των έπεφτε άκριδώς στο στόχο της, έκανε την καταστροφή που έπρεπε να κάνει. Οι λίγοι Άρβανίτες, που είχαν μείνει στα γύρω χωριά των πανύψηλων βουνών, μαζεῦθηκαν και έκοίταζαν σάν μωρά. Ο θαυμασμός, ό τρόμος, ή καταπληξις έξωγραφίζοντο στην έκφρασι των.

Δύο-τρείς ώρες μόνο κράτησε το πανηγύρι. Αυτό έφθανε, δεν χρειαζότανε παραπάνω. Το πεζικό άπλώθηκε τώρα μπροστά μας, με την άθάνατη λόγχι στο χέρι. Ένα τεράστιο «Αέρα!» ύψώθηκε προς τον ουρανό, ένα «Αέρα!», που υπέρσχυε και των κεραυνών του πυροβολικού άκόμα, που έγέμιζε φαράγγια, λόγγους και ψυχές, έγέμιζε πρό παντός κάθε έλληνική ψυχή. Τα μάτια έδούρκωσαν και, σε λίγο, έπάνω στο παρατηρητήριο εκλαίγαμε όλοι σάν μωρά παιδιά. Η έλληνική ψυχή, φυγή των αίωνων, της Ιστορίας και της δόξας, ξαναζούσε πάλι εκείνη τη στιγμή. Από πάνω μας οι Ιταλοί, με δεκάδες αεροπλάνων, μάς έπολυβολούσαν συνεχώς. Άλλά ούτε τούς έπροσέχαμε.

Τό ένα μετά το άλλο έπεσαν τα ύψώματα οι Ιταλοί έφυγαν, πετώντας ό,τι είχαν και δεν είχαν. Σε λίγο μάς έφθασαν 100 Ιταλοί, οι πρώτοι αιχμάλωτοι. Μάς έκότταξαν όχι τρομαγμένοι ή φοβισμένοι, αλλά με τα μάτια γουρλωμένα, σάν να έβλεπαν φαντάσματα ή όντα έξωτικά. Λίγο άργότερα, ένας αιχμάλωτος άνθυπολοχαγός μου έλεγε: «Μαζί σας δεν μπορεί να τά βάλη κανείς. Έκτός από την όρμητικότητά σας, κάνετε και πόλεμο έπιστημονικό». Έστράφηκε τότε ο άνθυπολοχαγός προς τον Ιταλό Ιατρό, που ήταν επίσης αιχμάλωτος και του είπε Γερμανικά, χωρίς να φαντάζεται, βέβαια, ότι τά καταλαβαίνο: Δεν πρέπει να λυπούμαστε όποιοσδήποτε στρατός και άν ήταν, θά τον ένικόῦσαν αυτόι έδω.

Στ. Άγγελομάτης

Τά κανόνια μας βροντούν κι' οι Φρατέλλοι παίρνουν δρόμο!...

ΝΑΥΤΙΚΟΝ καὶ Ἀστρονομία

Θά φανῇ ἴσως εἰς μερικοὺς παρά-δοξον πῶς τὸ Ναυτικὸν ἔχει σχέσιν μετὰ τὴν Ἀστρονομίαν καὶ τὰς ἀστρονομικὰς παρατηρήσεις. Καὶ ὅμως ἡ ἀλήθεια εἶναι ὅτι καὶ αἱ δύο αὗται ἐπιστήμαι, ἡ Ἀστρονομία δηλαδὴ καὶ ἡ Ναυτική, σχετίζονται πολὺ μεταξὺ τῶν μέχρι τοιοῦτου μάλιστα σημείου ὥστε νὰ ἡμποροῦμε νὰ εἰπώμεν ὅτι, ἂν δὲν εἶχαμε τὰς ἀστρονομικὰς μελέτας καὶ παρατηρήσεις, τὸ ναυτικὸν καὶ ἡ ναυσιπλοία θὰ εὐρίσκοντο ἀκόμη εἰς πολὺ πρωτόγονον κατάστασιν. Οἱ ναυτικοὶ μὲν τὰ πλοῖα τῶν δὲν θὰ ἡμποροῦσαν νὰ πλέουν τοὺς ὠκεανούς καὶ τὰς μεγάλας θαλάσσας, παρὰ μόνον εἰς τὰς μικρὰς θαλάσσας καὶ πλησίον εἰς τὰς ἀκτὰς τῶν ὠκεανῶν.

Κάθε πλοῖον ποῦ θέλει νὰ ταξιδεύσῃ εἰς τὰς ἀνοικτὰς θαλάσσας, ἐκτὸς ἀπὸ τὰ ἄλλα ἐφόδια ποῦ πρέπει ἀπαραίτητως νὰ πάρῃ μαζί του, πρέπει νὰ ἐφοδιασθῇ καὶ μετὰ μερικὰ ἀστρονομικὰ ὄργανα, μετὰ ἀστρονομικὰ βιβλία καὶ μετὰ πρόσωπα ἐξοικημένα διὰ τὴν ἐργασίαν ποῦ θὰ γίνῃ κατὰ τὸν πλοῦν του. Τὰ πρόσωπα αὐτὰ εἶναι συνήθως ὁ πλοίαρχος, ἡ ἑνας ἄλλος ἀπὸ ἐκείνους οἱ ὅποιοι ἀντικαθιστοῦν τὸν πρῶτον πλοίαρχον. Τὰ ὄργανα δὲ εἶναι ἕνα ἢ δύο ἀκριβεῖς χρονόμετρα καὶ ἕνας ἐξῆς ποῦ χρησιμεύει διὰ νὰ γίνωνται τὴν νύκτα παρατηρήσεις τῆς Σελήνης ἢ ἄλλων λαμπρῶν ἀστέρων τοῦ οὐρανοῦ, πλανητῶν ἢ ἀπλανῶν.

Ἡμποροῦν ὅμως νὰ γίνων καὶ παρατηρήσεις τῆς θέσεως τοῦ Ἥλιου καὶ ἔτσι, ἂν τὴν νύκτα εἶναι σκεπασμένος ὁ οὐρανός μετὰ σύννεφα, νὰ ἡμποροῦν νὰ κάμνουν παρατηρήσεις τὴν ἡμέραν. Τὰ ἀστρονομικὰ βιβλία ἢ, ὅπως εἰδικῶς ὀνομάζονται, «ἀστρονομικαὶ ἐφημερίδες» ἢ «ναυτικαὶ ἐφημερίδες», περιέχουν μέσα τὰς διαφόρους θέσεις ποῦ θὰ ἔχουν διάφορα ἀστρά καθ' ὅλην τὴν διάρκειαν τοῦ ἔτους.

Ὁρισμένα δηλαδὴ ἀστεροσκοπεῖα ἢ ἀστρονομικὰ κέντρα ὑπολογίζουν ἕνα ἢ δύο χρόνια προηγουμένως τὰς διαφόρους θέσεις τοῦ Ἥλιου, τῆς Σελήνης, τῆς Ἀφροδίτης, τοῦ Ἄρεως,

τοῦ Διός, τοῦ Κρόνου, καὶ μερικῶν λαμπρῶν ἀπλανῶν ἀστέρων διὰ τὰς διαφόρους ἡμερομηνίας τοῦ ἐρχομένου ἔτους. Τὰ στοιχεῖα αὐτὰ τὰ δημοσιεύουν εἰς εἰδικὰ βιβλία, τὰ ὁποῖα χρησιμοποιοῦν οἱ ναυτικοί, ὅταν ταξιδεύουν εἰς τοὺς ὠκεανούς.

Ὅταν λοιπὸν ὁ ναυτικός ποῦ εὐρίσκεται εἰς τὴν ἀνοικτὴν θάλασσαν καὶ δὲν ἔχει ἐπομένως πλησίον του ξηρὰν, θελήσῃ νὰ εὕρῃ τὴν θέσιν εἰς τὴν ὁποῖαν εὐρίσκεται τὸ πλοῖόν του, νὰ προσδιορίσῃ δηλαδὴ τὸ στίγμα τοῦ πλοῖου ὅπως λέγουν οἱ ναυτικοί, εἶναι ὑποχρεωμένος νὰ κάμῃ ἀστρονομικὴν παρατήρησιν μετὰ τὸν ἐξῆς. Σκοπεύει δηλαδὴ ἕνα ἀστὲρ ἢ τὴν Σελήνην τὴν νύκτα ἢ τὴν ἡμέραν τὸν Ἥλιον, καὶ εὐρίσκει τὴν ἀκριβὴν θέσιν τῶν ἐπάνω εἰς τὴν οὐράνιον σφαῖραν διὰ τὴν ὁρισμένην ἀκριβὴν ὥραν ποῦ βλέπει συγχρόνως εἰς τὸ χρονόμετρον του. Ἐπειτα, ἀπὸ τὴν ἀστρονομικὴν ἐφημερίδα λαμβάνει τὰς συντεταγμένας τοῦ ἀστέρου ποῦ παρετήρησε καὶ μετὰ τὴν βοήθειαν ὁρισμένων μαθηματικῶν τύπων εὐρίσκει ἀμέσως τὴν ἀκριβὴν θέσιν τοῦ πλοῖου του. Ὁ πλοίαρχος πρέπει νὰ γνωρίζῃ μετὰ μεγάλην ἀκρίβειαν τὴν ὥραν τῆς παρατηρήσεως, διότι σφάλμα ὀλίγων λεπτῶν τῆς ὥρας τοῦ δίδει θέσιν ἐσφαλμένην κατὰ ἀκερὰ χιλιόμετρα. Ἐπὶ αὐτῇ, ἂν ἕνα πλοῖον εὐρίσκεται ἐν κινδύνῳ, δὲν δὲν δίδῃ τὴν ἀκριβὴν θέσιν του, δὲν ἡμποροῦν νὰ τὸ εὕρουν τὰ ἄλλα πλοῖα ποῦ θὰ τρέξουν νὰ τὸ βοηθήσουν.

Ἐκτὸς ὅμως αὐτοῦ χρειάζεται νὰ γνωρίζῃ ὁ κυβερνήτης τοῦ πλοῖου, ἐμπορικοῦ ἢ πολεμικοῦ, καὶ μάλιστα τοῦ πολεμικοῦ, μετὰ μεγάλην ἀκρίβειαν τὴν θέσιν ποῦ εὐρίσκεται εἰς κάθε στιγμήν καὶ δι' ἄλλους λόγους. Εἰς τὸ γραφεῖον τοῦ κυβερνήτου ὑπάρχουν διάφοροι χάρται ἐπάνω εἰς τοὺς ὁποίους εἰναι σημειωμένα διάφορα μικρὰ ξηρονήσια ποῦ εὐρίσκονται μέσα εἰς τοὺς ὠκεανούς, ἢ ἄλλοι τόποι εἰς τοὺς ὁποίους δημιουργοῦνται ἰσχυρὰ ρεύματα ἢ ὑπάρχουν ὕφαλοι, πράγματα δηλαδὴ ποῦ πρέπει νὰ ἀποφύγῃ τὸ πλοῖον κατὰ τὸν πλοῦν του. Ὁ πλοίαρχος λοιπὸν χαράσσει τὴν γραμ-

μὴν ἐπάνω εἰς τὸν χάρτην, τὴν γραμμὴν δὲ αὐτὴν θὰ ἀκολουθήσῃ τὸ πλοῖον κατὰ τὴν πορείαν του. Ἀλλὰ εἰς τὸν δρόμον θὰ παρουσιασθῶν διάφορα ἐμπόδια, τρικυμίες, ἀνέμοι ἰσχυροὶ κλπ., ποῦ θὰ τὸν ἀναγκάσουν νὰ ξεφύγῃ ἀπὸ τὴν γραμμὴν πλεώσεως ποῦ ἔχει χαράξει. Καὶ τὴν γραμμὴν αὐτὴν θὰ τὴν εὐρίσκη εἰς κάθε στιγμήν μετὰ τὰς ἀστρονομικὰς παρατηρήσεις τὰς ὁποίας θὰ κάμῃ. Ἐπὶ τὸ πλοῖον θὰ ἡμπορέσῃ νὰ ἀποφύγῃ τὰ ξηρονήσια, τὰς ὕφαλους καὶ τὰ ἄλλα ἐμπόδια ποῦ θὰ συναντήσῃ εἰς τὸν δρόμον. Ἐπίσης, μετὰ τὴν βοήθειαν τῶν χαρτῶν, τῶν ἀστρονομικῶν ἐφημερίδων, τῶν χρονόμετρων, τοῦ ἐξῆς καὶ τοῦ ἀστυρμάτου ἡμπορεῖ ὁ κυβερνήτης τοῦ πλοῖου νὰ τὸ κατευθύνῃ εἰς ὁρισμένον λιμένα, τὸν ὁποῖον διὰ πρώτης φοράς ἐπισκέπτεται. Εἶναι βέβαιος τότε ὅτι εἰς τὸ ταξίδι του δὲν θὰ συναντήσῃ κανένα κίνδυνον καὶ θὰ ὁδηγήσῃ τὸ πλοῖόν του ἐν ἀσφαλείᾳ εἰς τὸν λιμένα ποῦ θέλει νὰ ἐπισκεφθῇ.

Ὁ καθένας καταλαβαίνει ὅτι καὶ διὰ τὰς μετακινήσεις τοῦ πολεμικοῦ στόλου χρειάζεται νὰ βοηθήσῃ καὶ ἡ Ἀστρονομία, παρέχουσα εἰς τὸ Ναυτικὸν ὁρισμένα ἀστρονομικὰ στοιχεῖα. Οἱ ἀξιωματικοὶ τοῦ Ναυτικοῦ ἐκπαίδευονται εἰς τὴν Ναυτικὴν Ἀστρονομίαν ἢ Κοσμογραφίαν—ὅπως τὴν λέγουν ἄλλοι—καὶ τὰ μαθήματα αὐτὰ εἶναι ἕνα ἀπὸ τὰ κυριώτερα μαθήματα τῶν Ναυτικῶν Σχολῶν. Ἐπὶ πλέον, τὸ Ὑπουργεῖον τῶν Ναυτικῶν ἔχει δημιουργήσει καὶ ἰδιαίτερον εἰδικὴν ὑπηρεσίαν, ἡ ὁποία, μετὰ τῶν ἄλλων ἐργασιῶν ποῦ ἔχει νὰ κάμῃ, εἶναι καὶ ἡ ἐκδοσις τῶν Ἀστρονομικῶν Ἐφημερίδων τὰς ὁποίας χρησιμοποιοῦν τὰ πολεμικὰ καὶ ἐμπορικὰ σκάφη. Ἡ ὑπηρεσία αὕτη, ποῦ φέρει τὸ ὄνομα Ὑδρογραφικὴ Ὑπηρεσία, ἀπὸ τὸν καιρὸν τῆς εἰρήνης, καὶ τώρα ἐν πολέμῳ, παρέχει εἰς τὸ Ναυτικόν, ἐκτὸς τῶν ἄλλων πλείστα ἀστρονομικὰ στοιχεῖα ποῦ χρειάζονται δι' ὅλον τὸν στόλον, τὸν στόλον τῆς ἐπιφανείας, τὸν ὑποβρυχιακὸν καὶ τὸν ἐμπορικόν, ποῦ εὐρίσκονται ἐν συνεργασίᾳ διὰ νὰ δημιουργήσουν καὶ αὐτοί, μαζί μετὰ τὸν στρατὸν τῆς Ξηρᾶς καὶ τὸν Ἀεροπορικὸν Στόλον, τὰς σελίδας τῆς δόξης τὰς ὁποίας ζητεῖ σήμερον ἡ Πατρίς μας ἀπὸ ὅλους τοὺς Ἕλληνας.

Σεῖριος

ΜΙΚΡΗ ΕΓΚΥΚΛΟΠΑΙΔΕΙΑ

Ο ΥΠΕΔΑΦΙΚΟΣ ΠΛΟΥΤΟΣ ΤΗΣ ΑΛΒΑΝΙΑΣ

Ἡ νικηφόρος προέλασις τῶν ἑλληνικῶν στρατευμάτων ἐπὶ τοῦ ἀλβανικοῦ ἐδάφους δὲν ἀποδίδει μόνον τὴν ἐλευθερίαν εἰς ἀκραίους ἑλληνικοὺς πληθυσμούς, ὅπως εἶναι οἱ κάτοικοι ὁλοκληρῶν τῆς Β. Ἠπείρου, ἀλλὰ μᾶς προσκομίζει ἐκτὸς τῶν ἐθνικῶν καὶ μεγίστας ἀξίας καὶ οὐδαιότητος οἰκονομικὰ ὀφέλη.

Τὸ ὄρεον τῆς Ἀλβανίας ἔσχατος, τὸ ὁποῖον ἐκ πρώτης ὄψεως δὲν μπορεῖ νὰ ἀποδώσῃ παρὰ ὀλίγα κτηνοτροφικὰ προϊόντα, κρύπτει εἰς τοὺς κόλπους του ἀνεκτιμήτους θησαυρούς.

Εἰς διάφορα σημεία τῆς χώρας ὑπάρχουν μεταλλεύματα χαλκοῦ, ὀρυκτοὶ ἀνθράκας, γύψος, ἀμίαντον, αἰθέρων, θείου, χαλκός καὶ ὀδοντογνώστρια.

Εἰς τὴν λεκάνην τῆς Κορυτσᾶς καὶ τῆς Μπιγλίτσας εὐρίσκονται εἰς μεγάλην ἔκτασιν ἀρίστης ποιότητος λιγνίται. Εἰς τὸ χωρίον Μεμαλιάγι ὑπάρχει ὁ μεγάλος θερμαντικὴς δυναμὸς λιθάνθρακας καὶ εἰς τὴν Πέχωσαν καὶ τὴν Καμνίτσαν—νοτίως τῆς Κορυτσᾶς—οὐδαίνα μεταλλεῖα χαλκοῦ.

Ὑπάρχουν ἐπίσης εἰς τὴν πε-

ριφέρειαν Κορυτσᾶς χαλκοῦχοι σιδηρορυτίται περιέχοντες 3 γραμμάρια χρυσοῦ κατὰ τόννον μεταλλεύματος.

Τὸ κατ' ἐξοχὴν ὅμως πλοῦσιον ὄρυκτον τῆς Ἀλβανίας εἶναι τὸ πετρέλαιον, τοῦ ὁποῖο ἡ Ἑλλὰς στερεῖται παντελῶς.

Αἱ πετρελαιοφόροι πηγαὶ εὐρίσκονται ὀλίγον βορειότερον τοῦ Βερατίου πρὸς τὸ ὁποῖον ἡμεῖς προελαύνει νικηφόρος ὁ ἑλληνικὸς στρατός, καὶ ἐπὶ τῆς κοιλάδος τοῦ Δεσῶλη κατὰ μῆκος τῶν κλιτύων ἐνὸς ὄρους.

Τὸ ἀσφαλτῶδες ἀκάθαρτον πε-

τρέλαιον τῶν πηγῶν αὐτῶν περιέχει 40% βενζίνη, μεγάλην ποσότητα ἀσφάλτου καὶ ἄλλα ὑποπαραγῶγα τοῦ πετρελαίου. Ἡ πετρελαιοφόρος ἔκτασις, ἡ ὁποία συντόμως θὰ περιέλθῃ εἰς τὴν κατοχὴν μας, κατέχει 700 ἑκτάρια καὶ ἀριθμεῖ 500 γεωτρυπικούς πύργους μετὰ ἐπιφανῶν παραγωγῶν 180 χιλιάδων περίπου τόννων.

Τὸ πολυτίμητον αὐτὸ προϊόν, τὸ ὁποῖον διὰ τοῦ Αὐλώδους μεταφέρεται εἰς τὴν Ἱταλίαν, συντόμως θὰ περιέλθῃ εἰς τὴν Ἑλλάδα καὶ θὰ καλύψῃ ἐξ ὁλοκληρῶν τὰς ἀνάγκας τῆς εἰς ἀσφάλτον καὶ ἀκάθαρτον πετρέλαιον.

ΤΟ ΕΥΑΓΓΕΛΙΟΝ ΚΑΙ Ο ΑΠΟΣΤΟΛΟΣ ΤΗΣ ΚΥΡΙΑΚΗΣ

26^Η ΙΑΝΟΥΑΡΙΟΥ

Ευαγγέλιον (Λουκά ιθ' 1-10)

Τῷ καιρῷ ἐκείνῳ διήρχετο ὁ Ἰησοῦς τὴν Ἱερουσόλῃμ καὶ ἰδοὺ ἀνὴρ ὀνόματι καλούμενος Ζακχαῖος, καὶ αὐτὸς ἦν ἀρχιτελώνης, καὶ οὗτος ἦν πλούσιος, καὶ ἐζητεῖ ἰδεῖν τὸν Ἰησοῦν τίς ἐστίν, καὶ οὐκ ἠδύνατο ἀπὸ τοῦ ὄχλου, ὅτι τῇ ἡλικίᾳ μικρὸς ἦν. Καὶ προσδραμὼν ἐμπροσθεν ἀνέβη ἐπὶ συκομορέαν, ἵνα ἴδῃ αὐτόν, ὅτι ἐκείνης ἡμέλλε διέρχεσθαι. Καὶ ὡς ἦλθεν ἐπὶ τὸν τόπον, ἀναβλέψας ὁ Ἰησοῦς εἶδεν αὐτόν καὶ εἶπε πρὸς αὐτόν· Ζακχαῖε, σπεύσας κατέβηθι· σήμερον γὰρ ἐν τῷ οἴκῳ σου εἰμι μετὰ σοῦ. Καὶ οὐκ οὐκ ἔπεισας κατέβη, καὶ ὑπεδέξατο αὐτόν χαίρων. Καὶ ἰδόντες πάντες διεγύγγυζον λέγοντες ὅτι παρὰ ἀμαρτωλῷ ἀνδρὶ εἰσῆλθε καταβῆσαι. Σταθείς δὲ Ζακχαῖος εἶπε πρὸς τὸν Κύριον· Ἰδοὺ τὸ ἡμῶν τῶν ὑπαρχόντων μου, Κύριε, διδώμι τοῖς πτωχοῖς, καὶ εἰ τίς ἐστιν ἐξ ἐμοῦ ἀδικήσας, ἀποδίδωμι τετραπλοῦν. Εἶπε δὲ πρὸς αὐτόν ὁ Ἰησοῦς ὅτι σήμερον σωτηρία τῷ οἴκῳ τούτῳ ἐγένετο, καθότι καὶ αὐτὸς υἱὸς Ἀβραάμ ἐστιν. Ἦλθε γὰρ ὁ Υἱὸς τοῦ ἀνθρώπου ζητῆσαι καὶ σώσαι τὸ ἀπολωλός.

Ἀπόστολος (Α' Πρὸς Τιμόθεον δ' 9-15)

Τέκνον Τιμόθεε, πιστὸς ὁ λόγος καὶ πάσης ἀποδοχῆς ἀξίος· εἰς τοῦτο γὰρ καὶ κοπιῶμεν καὶ δεινιδόμεθα, ὅτι ἡλικίαν καὶ Θεῷ ζῶντι, ὃς ἐστὶ Σωτὴρ πάντων ἀνθρώπων, μάλιστα πιστῶν.

Παράγγελλε ταῦτα καὶ διδάσκει. Μηδεὶς σου τῆς νεότητος καταφρονεῖται, ἀλλὰ τύπος γίνου τῶν πιστῶν ἐν λόγῳ, ἐν ἀναστοφῇ, ἐν ἀγάπῃ, ἐν πνεύματι, ἐν πίστει, ἐν ἀγνείᾳ. Ἔως ἔρχομαι, πρόσεχε τῇ ἀναγνώσει, τῇ παρακλήσει, τῇ διδασκαλίᾳ. Μὴ ἀμείλει τοῦ ἐν σοὶ χάρισματός, ὃ ἐδόθη σοὶ διὰ προφητείας μετὰ ἐπιθέσεως τῶν χειρῶν τοῦ προεστέρου. Ταῦτα μελέτα, ἐν τούτοις ἰσθί, ἵνα σου ἡ προκοπὴ φανερά ᾖ ἐν πάνιν.

ΧΡΙΣΤΙΑΝΙΚΕΣ ΦΥΣΙΟΓΝΩΜΙΕΣ

ΓΡΗΓΟΡΙΟΣ Ο ΘΕΟΛΟΓΟΣ

Ὁ Γρηγόριος ὁ Ναζιανζηνὸς εἶναι ἓως ἀπ' τοὺς μεγάλους διδασκάλους τοῦ Χριστιανισμοῦ. Ἐν ἑκτῇ τῇ ἐκκλησίᾳ ἀγωνιστὴς τῆς Πιστεὶς καὶ τῆς Παιδείας.

Ἐξῆς σὺν ἐποχῇ τοῦ ὁ Χριστιανισμοῦ, βγαίνοντας ἀπ' τοὺς διωγμούς τῶν Ρωμαίων αὐτοκράτορων, ἀντιμετώπιζε καινούργιους ἐχθρούς, τοὺς αἰρετικούς, ποὺ προσπαθοῦσαν νὰ νοθεύουν, νὰ διαστρέφουν καὶ σὲ τέλος νὰ ἐξαφανίσουν τὴν ἀληθινὴν, τὴν Ὀρθόδοξον πίστιν.

Καὶ ὅπως σὲ χρόνια τῶν διωγμῶν βρέθηκαν ἐκατομμύρια μαρτύρων, ποὺ ὤψωναν ἀτρόμητοι τὸ ἀνάστημά τους μπροστὰ στοὺς Ρωμαίους διδασκάλους, καὶ πότισαν μετὰ τὸ αἷμά τους τὸ δένδρο τῆς ἀγίας θρησκείας τοῦ Ἰησοῦ τοῦ Ναζωραίου, ἐστὶ καὶ τώρα βρέθηκαν οἱ μεγάλοι μαχηταί, οἱ φωτισμένοι διδασκάλους, οἱ φωστῆρες τῆς Ἐκκλησίας, ποὺ μετὰ τοὺς ἐμπνευσμένους λόγους τῶν καὶ τὰ σοφὰ τῶν βιβλίων, ἀντέκρουσαν τὴν βέβηλην διδασκαλίαν τῶν ἀπίστων.

Ἀνάμεσα λοιπὸν σ' αὐτοὺς λάμπει καὶ ἡ μορφή τοῦ Γρηγορίου.

Γεννήθηκε σ' ἓνα χωριὸ κοντὰ στὴ Ναζιανζὸν τῆς Καππαδοκίας. Προικισμένος μετὰ σπάνια χάρισματά, ἀφωσιώθηκε ἀπὸ μικρὸς σὲ γράμματά.

Διέφυγε γιὰ μάθησιν. Σπούδασε στὴν Καισάρεια τῆς Καππαδοκίας, ὕστερα στὴν Καισάρεια τῆς Παλαιστίνης καὶ ὕστερα στὴν Ἀλεξάνδρεια, χρόνια πολλά. Μὰ δὲν τὸν ἱκανοποίησαν ὅσα εἶχε μάθει. Ἦθελε νὰ διδαχθῇ ἀκόμη περισσότερα. Κι' ἀποφάσισε νὰ ἐκτελέσῃ τὸν ἀγῶνα τῆς ἐπιστήμης. Ἐξῆς σὲ τὴν Ἀθήναις τὰ χρόνια ἐκεῖνα ὑπάρχον παλὶ μεγάλης Σχολῆς. Ἐ-

σπούδασε φιλοσοφία καὶ ρητορική καὶ ἄλλες ἐπιστήμες. Ἐμείνε στὰς Ἀθήνας κάπου ἕξη χρόνια, μαζί μετὰ τὸ Μέγα Βασίλειο, ποὺ τὸν εἶχε σὲ ἀδελφός.

Ὅταν ἤρθε πίσω στὴν πατρίδα του, ἔμεινε λίγο ἐκεῖ, καὶ ὕστερα πῆγε νὰ συναντήσῃ πάλιν τὸν ἀγαπημένον φίλον τὸν Βασίλειο. Ὁ Βασίλειος ἔμεινε τότε σ' ἓνα ὠραῖο πατρικὸ τοῦ κτήματός του ἐν Ἐφέσῳ Πόντῳ. Ἐκεῖ ἔμειναν ἀρκετὰ οἱ δύο φίλοι, ἀφωσιωμένοι σὲ Θεὸ καὶ μελετώντας τὴν Ἁγία Γραφή καὶ τὴν θεολογικὴν ἐπιστήμην. Ἀργότερα γύρισε στὴ Ναζιανζὸν, ὅπου χειροτονήθηκε πρεσβύτερος.

Πέρασαν λίγα χρόνια, καὶ ὁ Βασίλειος, ποὺ ἐν τῷ μεταξύ εἶχε ἀνέβῃ σὲν Ἀρχιεπισκοπικὸν θρόνον τῆς Καισαρείας, ἐχειροτονήθηκε τὸ Γρηγόριον ἐπίσκοπον σὲ μιὰ πόλιν, τὰ Σάσιμα. Ἀλλὰ ὁ Γρηγόριος, φύσις ἐρημική, δὲν ἤθελε ν' ἀναμιχθῇ στὴν τὴν πόλιν τοῦ κόσμου. Γι' αὐτὸ σὲ λίγο ἐξέκρινε γιὰ τὴν Σελεύκειαν, καὶ ἐκεῖ ἐξῆς λίγα χρόνια σὲ μοναζιά. Προσευχόταν καὶ μελετοῦσε.

Ἀλλὰ ὅσο καὶ ἂν ἡ ταπεινὴ τοῦ ψυχῆ ἀπέφυγε τὴν ἐπιδείξει, ἡ φημ τῆς σοφίας καὶ τῆς ἀρετῆς τοῦ εἶχε φτάσει παντοῦ. Καὶ τότε οἱ ὀρθόδοξοι Χριστιανοὶ τῆς Κωνσταντινουπόλεως ἐστὲλ αὐτὸν καὶ τὸν παρακάλεσαν θειὰ νὰ ἐκτελέσῃ τὴν πρωτεύουσαν, γιὰ νὰ διδάξῃ καὶ νὰ φωτίσῃ τὸ λαόν. Ἦταν δύσκολα τότε τὰ χρόνια γιὰ τὴν Ὀρθόδοξον τὴν Πόλιν. Οἱ Ἀρειανοί, φοβεροὶ αἰρετικοί, ποὺ δὲν ἐπίστευαν στὴ θεότητα τοῦ Κυρίου ἡμῶν Ἰησοῦ Χριστοῦ, ἔκαναν θραύσι.

Ὁ Γρηγόριος ποὺ ἤξερε τὴν κατάστασιν, δὲν ἐδέχθη κατὰ λόγῳ. Ἰσα-ἰσα αὐτὸν ἔκαμε

ΔΙΔΑΓΜΑΤΑ ΕΚ ΤΟΥ ΑΠΟΣΤΟΛΟΥ

Ὁ Ἀπόστολος Παῦλος εἶχε τόση πεποίθησιν ὅτι τὸ κήρυγμα τῆς Χριστιανικῆς διδασκαλίας ἦταν γι' αὐτόν ἡ μόνη σωτηρία, ὥστε οὐδέ τοὺς κόπους, οὐδέ τὰς στεφάσεις, οὐδέ τοὺς κινδύνους, οὐδέ τοὺς διωγμούς, ποὺ ἀδίκῃ ἀντιμετώπιζε, λογάριαζε. Γι' αὐτὸ καὶ σὲ πᾶσι τοῖς μαθητῇ τὸν Τιμόθεον ἔγραψε: εἰς τοῦτο καὶ κοπιῶμεν καὶ δεινιδόμεθα ὅτι ἡλικίαν καὶ Θεῷ ζῶντι.

Ἀπ' τὴν ἀλήθειαν τῆς Χριστιανικῆς θρησκείας δὲν ἐνέπνευσθαι μόνο ὁ Παῦλος, ἀλλὰ ὅλοι οἱ μαρτύρες ἀνδρῶν καὶ γυναικῶν μετὰ τὴν δύναμιν τῆς πίστεως τοὺς σὲ Σωτὴρα τῆς ἀνθρωπότητος ἔκαμαν πράξεις ποὺ προκαλοῦσαν τὸ θαυμασμό καὶ τὴν ἐκπλήξι. Μεγάλαι ἐγκληματα καὶ κακούργια μετὰ τὴν δύναμιν τοῦ Εὐαγγελίου κατάρθρωσαν, ἀφ' οὗ ἀπαρνήθηκαν τὸν παλαιὸν αὐτὸν τοῦ, νὰ ζήσουν τὴν ὑπόλοιπὴν ζωὴν τῶν ἁγίων. Ἡ δύναμις τοῦ Εὐαγγελίου εἶναι ἐκείνη ποὺ ἔκαμε ἀνθρώπους μετὰ κολλοσιαίας περιουσίας νὰ τὰς διαθέσωμεν γιὰ τὴν ἀνακούφισιν τῶν πτωχῶν καὶ ἀσθενῶν.

Ὁ Ἀπόστολος Παῦλος εἶχε ἐκτιμήσῃ πολλὰ τὰς ἀρετὰς τοῦ Τιμόθεου καὶ γι' αὐτὸν τὸν ἐχειροτόνησε ἐπίσκοπον τῆς ἐκκλησίας τῆς Ἐφέσου. Μετὰ τὴν χειροτονίαν δὲς ὁ Παῦλος δὲν ἐγκατέλειπε τὸν Τιμόθεον, ἀλλὰ, ἐκτὸς τῶν ἄλλων συστάσεων, τοῦ ἔγραψε καὶ δύο ἐπιστολάς μετὰ σὲς ὁποῖες τοῦ δίνει ἀπειρες συμβουλές.

Στὴν παρούσα περίκοπὴ τῆς πρώτης μεταξύ τῶν ἄλλων λέγει πρὸς αὐτόν: μὴ ἀμείλει τὸν ἐν σοὶ χάρισματός, ὃ ἐδόθη σοι. Δηλαδή τοῦ ἔκαμε τὴν σύστασιν ὅτι εἶχε ὑποχρέωσιν αὐτὸς ὁ ἐκλεκτός τοῦ μαθητῆ νὰ μὴ ἀδιαφορῇ, καὶ νὰ φροντίζῃ διαρκῶς γιὰ τὸ χάρισμα ποὺ τοῦ δόθηκε. Διότι μονάχα ἐστὶν ὃ δὲν μποροῦσε ὡς τὸ τέλος νὰ ἀνταποκριθῇ σὲ τὸ μεγάλο του ἔργο. Ἡ σύστασις δὲς αὐτῇ τοῦ Παύλου πρὸς τὸν Τιμόθεον, δὲν εἶναι καὶ σύστασις γιὰ ἑαυτὸν μας; Πῶς μπορεῖ κανεὶς νὰ προκοπῇ σὲ τὸ δρόμῳ τῆς ἀρετῆς διέχοντας ἀμέλεια καὶ ἀδιαφορία; Εἶναι, σήμερον πρὸ πάντων, τόσο δελεαστικὴ καὶ ἀπατηλὴ ὡς οἱ παγίδες τοῦ διαβόλου, ὥστε διατρέχοντες τὸν κίνδυνον κάθε στιγμῆς, ἂν δεῖξωμε ἀμέλειαν σὲ Χριστιανικὸν μαρτύριον, νὰ παραστρατήσωμε καὶ νὰ καταστραφώμε γιὰ πάντα.

Λοιπὸν ἂν πραγματικῶς θέλωμε νὰ σώσωμε τὸν ἐαυτὸν μας πρέπει νὰ παραπῶν λόγια τοῦ Παύλου πρὸς τὸν Τιμόθεον νὰ τὰ ἔχωμε διαρκῶς σὲ νοῦ μας. Ἀς προσπαθοῦμε ἔχοντας σὲ νοῦ μας τὸ μὴ ἀμείλει τοῦ Παύλου νὰ κάμωμε τὸν ἐαυτὸν μας ὡς τὸ δυνατόν πιὸ τέλειον.

ν' ἀφήσῃ τὴν ἀγαπημένην τοῦ μοναζιά καὶ νὰ τρέξῃ ἐκεῖ ὅπου τὸν ἐκαλοῦσε τὸ κληρὸν.

Θαύματα ἔκαμε ἡ διδασκαλία τοῦ σὲ Πόλιν. Ὁ ναὸς τῆς Ἀγίας Ἀναστασίας ἐγινε τότε ὁ πύργος τῆς Ὀρθοδοξίας. Οἱ πιστοὶ τρέχοντες ν' ἀκούσουν τὸν ἐγγύτω κήρυκα. Οἱ αἰρετικοὶ ἀκούοντες καὶ πιστεύοντες. Οἱ εἰδωλόλατραι μετανοοῦν καὶ γίνονται Χριστιανοί. Οἱ Ἀρειανοὶ χάνουν τὸ ἔδαφος. Ἐκεῖ, σὲν Ἀγία Ἀναστασία, ἀκούσθηκαν λόγοι λαμπροί, ἀθάνατα μνημεῖα ρητορικῆς τέχνης, ἀντάσια πρὸς τοὺς λόγους τοῦ Δημοσθένους καὶ τοῦ Λυσίου. Ἐκεῖ ὁ Γρηγόριος ἀπηγγέλει καὶ τοὺς πέντε περιφήμους λόγους τοῦ γιὰ ν' ἀποδείξῃ τὴν θεότητα τοῦ Ἰησοῦ καὶ γιὰ τοὺς ὁποίους ἀνομασθήκε ἀπ' τοὺς Χριστιανούς Γρηγόριος ὁ Θεολόγος.

Λίγοι μῆνες ἔφτασαν γιὰ ν' ἀλλάξῃ ὁ ναὸς τοῦ ἱεροῦ ἡ θρησκευτικῆς ζωῆς στὴ μεγάλη Πρωτεύουσαν. Σὲ λίγον καιρὸ ἀνέβηκε σὲν αὐτοκρατορικὸν θρόνον ὁ εὐσεβὴς καὶ γενναῖος βασιλεὺς Θεοδοσίος ὁ Μέγας. Ὁ Θεοδοσίος ἐκτιμῶντας βαθιὰ τὴν ἀρετὴν τοῦ Γρηγορίου, τὸν ἀνέβηκε σὲν Πατριαρχικὸν θρόνον τῆς Κωνσταντινουπόλεως. Κι' ὅταν σὲ λίγο ἀνυποστήρικτος ἡ Β' Οἰκουμένη Σύνοδος, ὁ Γρηγόριος ἐγινε πρόεδρος τῆς.

Σὲ λίγον ὅμως ἀρκετοὶ φιλόδοξοι ἀρχισαν νὰ παραπονούνται. Ἦθελαν αὐτοὶ τὸν Πατριαρχικὸν θρόνον! Κι' ἀρχισαν ἀντιδράσεις καὶ ὕπουλες ἐνέργειες ἐναντίον τοῦ Γρηγορίου. Ὁ Γρηγόριος, ποὺ καθὼς εἶπαμε καὶ παραπάνω, νὰ ἀναποῦσε τὴν ἐρημικὴν ζωὴν καὶ ἀπέφυγε τὴν ἐπιδείξει καὶ τὰ ἀξιώματα, μόλις εἶδε πῶς τὸ

πρόσωπό του προκαλοῦσε τὴν ἀντιπάθειαν καὶ τὸν φόβον τῶν ἄλλων, ἔσπευσε πρὸς τὸν ναὸν τῆς Ἁγίας Ἀναστασίας καὶ τὸν ἔκλεισε. Ὁ πόθος τοῦ ἦταν νὰ ὑπερηφανώσῃ τὸν Χριστόν. Ὁ τρόπος καὶ ἡ θέσις δὲν τὸν ἐνοιαζαν. Ὁ σκοπὸς γιὰ τὸν ὁποῖον εἶχε ἔρθῃ στὴν Κωνσταντινούπολιν, εἶχε ἐκτελεσθῇ. Ἡ Ὀρθόδοξος στρίψῃ, νίκησε, ἐδράμει σὲ τὸν ναόν. Ὅταν ἤρθε σὲν Πόλιν, οἱ ὀρθόδοξοι ἦσαν ἐλάχιστοι. Τώρα, φέροντας, ἀφῆκε μυριάδες πιστῶν, ποὺ εἶχαν ἐλκύσθῃ μετὰ τὸ κήρυγμα τοῦ. Ἡ σκέψις αὐτὴ ἐγείμει ἀπὸ χαρὰ τὴν μεγάλη ψυχὴ τοῦ Γρηγορίου. Ἀληθινὸς Χριστιανός, ἀνέτερος ἀπὸ ἀνθρώπους ἀδυναμίας καὶ μικροφροδοξίας, ἀφωσιωμένος σὲ ὅλην τὴν βιωτὴν τοῦ Χριστιανισμοῦ, ἀφῆκε εὐχαρίστως τὸν Πατριαρχικὸν θρόνον καὶ γυρῆκε στὴν πατρίδα τοῦ τῇ Ναζιανζῷ.

Ἀπὸ τῆς στιγμῆς αὐτῆς ὡς τὴν ὥρα τοῦ θανάτου τοῦ ἀφωσιώθηκε ἀκόμη περισσότερο στὴ συγγραφικὴ ἐργασία. Πολλὰ συγγράμματα τοῦ ἔχουν σωθῇ. Εἶναι γέμματα ἀπὸ τὸ ἄρωμα τῆς εὐσεβείας, ἀκτινοβολοῦν σοφίαν καὶ δύναμιν. Ἐγράφε καὶ ποιήματα πάρα πολλά.

Εἶναι πολλὰ ἀπ' αὐτὰ ὁπότερα λυρικά ποιήματα μετὰ ἐμπνευσίαν Χριστιανικήν, καὶ εἶναι κρίμα ποὺ μένουν ἀγνωστὰ στοὺς πολλούς.

Ὁ Γρηγόριος γεννήθηκε σὲ 329 καὶ πέθανε σὲ 390. Οἱ Χριστιανικὲς γενεαὶ τιμοῦν καὶ θὰ τιμοῦν τὸ ὄνομά του. Ἡ μορφή του θάναί σέβαστη καὶ ὁ ὁπλοιστὴς ποὺ προσέφερε στὴν Ὀρθόδοξον θὰ ἐγκωμιάζονται στοὺς αἰῶνες, καὶ θὰ ἐλκύουν τὸ θαυμασμό ἄλλὰ καὶ τὴν εὐγνωμοσύνην κάθε πιστοῦ.

A. I. ΓΚΙΑΛΛΑΣ

Η ΙΣΤΟΡΙΑ ΤΟΥ ΤΣΑΡΟΥΧΙΟΥ ΚΑΙ ΤΗΣ ΑΡΒΥΛΑΣ

Τα άρματα μάχης, όπως εις την επίσημον γλώσσαν λέγονται τὰ τάνκς, είναι εξέλιξις των παλαιωτάτων άρμάτων που είχαν από την μία πλευρά και την άλλην μεγάλη δρέπανα και έσύροντο από άλογα. Τέτοια άρματα χρησιμοποιούν κυρίως οι Πέρσαι. Τά σημερινά άρματα είναι βενζινοκίνητα και πετρελαιοκίνητα. Χρησιμοποιούνται και πάλιν δι' έπελάσεις.

Έν τούτοις τὰ τάνκς εις τον σημερινόν πόλεμον της Άλβανίας ήχησεύθησαν από τὸ τσαρουχι και την άρβύλα των Έλλήνων. Άνήλθον εις ύψηλοτάτας κορυφάς και εύζωνοι και πεζοί, και τὰ ιταλικά άρματα, που είναι πολεμικές μηχανές της πεδιάδος, δέν κατώρθωσαν νά δρᾶσουν.

Γνωρίζομεν έν τούτοις την εξέλιξιν των άρμάτων μάχης, χωρίς νά γνωρίζωμεν την εξέλιξιν του τσαρουχιού και της άρβύλας που εξεμηδένισαν τὰ ιταλικά άρματα.

Τὸ εύζωνικό τσαρουχι είναι από κόκκινο δέσμα και έχει στην άκρη μαύρη φούντα. Υπάρχουν τσαρούχια και με κόκκινη φούντα και με φούντα άσπρη και γαλάζια τὰ παιδικά. Επίσης γίνονται και τσαρούχια από μαύρο δέσμα. Τέλος υπάρχουν και τσαρούχια χωρίς φούντες, με μύτες μεγάλες μυτερές που στρέφονται προς τὰ επάνω, όπως αἱ πρῶραι των παλῶν καρabiών.

Τὰ τσαρούχια με φούντες τὰ φορούν οι όρεινοί φουστανοφόροι πληθυσμοί της Πελοποννήσου, της Ρούμελης, της Ηπείρου, της Θεσσαλίας και της βορείου Εύβοίας. Επίσης τὰ

φορούν εις την Δυτικήν Μακεδονίαν πολλοί όρεινοί και εις την άλλην Μακεδονίαν και την Θράκην οι νομάδες ποιμένες. Τὰ φορούν και εις την Κέρκυραν οι βρακοφόροι χωρικοί. Φαίνεται δὲ ότι τὸ έχουν πάρει από την άπέναντι "Ηπειρον.

Τὸ τσαρουχι χωρίς φούντα τὸ φορούν οι πεδινοί "Ηπειρώται και οι πεδινοί Άλβανοί. Ο κάμπος έχει πολλή λάσπη και ή φούντα άχρηστεύεται. Η ψηλή τούναντιον μύτη, που φθάνει τρία και τέσσερα δάχτυλα πάνω από τή γή, προφυλάσσει από τὰ νερά και από την λάσπη, και είναι πρακτικωτάτη.

Η ιστορία της καταγωγής του τσαρουχιού και της άρβύλας είναι επίκαιρος και ένδιαφέρουσα. Υπάρχει και τὸ γουρνοτσάρουχο, που τὸ φορούν γενικῶς οι χωρικοί της Βαλκανικής και της Ρωσίας. Μάλιστα και εις την Έλλάδα μπορεί νά εἰπῇ κανείς ότι τὸ γουρνοτσάρουχο άπέτελει την συνήθη ύπόδησιν των χωρικών. Έν τούτοις τὸ τσαρουχι με την φούντα δέν είναι εξέλιξις του χωρικού τσαρουχιού. Η καταγωγή του είναι άριστοκρατική. Εἰς τοὺς ίπποτικούς χρόνους και εις τὸ Βυζάντιον και εις την Τουρκίαν οι άρχοντες και οι εύγενεῖς έφεραν παπούτσια από κόκκινο δέσμα. Τὸ κόκκινο χρώμα ήτο δείγμα άριστοκρατίας. Αἱ λoίκαί τάξεις και οι δοῦλοι άπηγορεύτο νά φέρουν ρούχα ή παπούτσια έρυθροῦ χρώματος.

Από παλαιωτάτης εποχής, που τὸ κόκκινον χρώμα των θαλασσιών κοχυλίων χρησιμοποιήθη ως βαφική ύλη, και άπέτελεσε την πορφύρα ή τὸ πορφυρούν, ή λέξις πορφύρα ήτο συνυφασμένη με την άριστοκρατικότητα. Και εις την ύπόδησιν υπήρχε διαφορά. Οι άρχοντες και οι μεγιστάνες και οι εύγενεῖς

έφεραν ύψηλά ύποδήματα, ένφ' ό λαός έθαζεν εύτελή από άκατέργαστον δέσμα γουρουνιού ή βοδιοῦ πέδιλα. Αὐτή ή τάσις του ύψηλοῦ έρυθροχρώμου ύποδήματος που ήτο δείγμα άριστοκρατίας, έξεδηλοῦτο όχι μόνον όσον άφορᾷ τὸ ύψος προς την κνήμην, άφου έφθαναν τὰ παπούτσια πολὺ επάνω από τὰ γόνατα, αλλά και προς τὰ εμπρός. Ύψωνετο ή μύτη του παπουτιού εις σημειον εύγενείας. Εἰκόνες ίπποτων του μεσαιώνος μᾶς δείχνουν παπούτσια που έχουν μύτες ύψους πενήντα πόντων... Έπειδὴ όμως αὐτή ή μύτη δέν ήτο δυνατόν νά κρατηθῇ όρθή, γιατί ή ψηλή μύτη πέφτει, όπως και ή έπαρθείσα μύτη του Μουσολίνι, έδένετο με ένα κορδόνι, που έφτανεν ως τὸν μηρό. Αλλά τὸ ύψος δέν ήτο άρκετὸ μόνο για νά κἀν έντύπωσιν και προσετέθη ή φούντα.

Κατὰ την Έπανάστασιν του 1821 οι άρχηγοί του στρατοῦ των Έλλήνων έφόρουν μακράν φουστάνελλα και κόκκινα τσαρούχια, χωρίς φούντα. Οι στρατιῶται έφεραν συνήθως κοντή φουστάνελλα και γουρνοτσάρουχα. Τὸ τσαρουχι με την φούντα ελάχιστα ήτο τότε γνωστὸν εις την νότιον Έλλάδα.

Αλλά εις τὰ Γιάννενα, που επί αἰῶνας υπήρξαν τὸ άριστοκρατικόν και τὸ βιοτεχνικόν κέντρον μεγίστου μέρους της Ελλάδος, οι νέοι έσυνήθιζαν νά φορούν κόκκινα τσαρούχια με φούντα. Η συνήθεια αὐτή έπекράτει και εις άλλα μέρη της Ηπείρου, γιατί τὰ τσαρούχια αὐτὰ ήγοράζοντο από τὰ Γιάννενα, που και σήμερα είναι μεγίστον κέντρον τσαρουχοποιίας. Βαθμηδὸν από την "Ηπειρο τὸ τσαρουχι με την φούντα, ως δείγμα λεβεντιάς, διεδόθη εις όλην την Έλλάδα. Καθιερώθη εις τὸν ελληνικόν στρατὸν και

μένει σύμβολον της ελληνικής ανδρείας.

Τὸ ότι δὲ τὸ τσαρουχι είναι δείγμα λεβεντιάς και εύγενείας και προήλθεν από τὰ κόκκινα άρχοντικά παπούτσια φαίνεται και από την λέξιν. Μπορεῖ νά θεωρηθῇ ότι τσαρουχι σημαίνει τὸ τεταρχειυμένον ή κατειργασμένον δέσμα. Θά έλέγοντο τὰ κατειργασμένα δέσματα τάρχι και επί τὸ δημοτικώτερον τσαρούχια. Τὰ παπούτσια τούναντιον, από άκατέργαστον δέσμα, έλέγοντο τσαρβούλια. Και σήμερα εις την Θράκην τὰ γουρνοτσάρουχα λέγονται τσαρβούλια ή τσερβούλια. Οι Βυζαντινοί τὰ είχαν εἰπῇ επί τὸ λογιώτερον σερβούλια και έθεώρουν την παραγωγή των εκ του σέρβους, δηλαδή του ύπηρέτου. Και έδιδον την εξήγησιν σερβούλια — δουλικὰ ύποδήματα, ή ύποδήματα των Τριβαλῶν, δηλαδή των Σέρβων. Είναι όμως φανερόν ότι αἱ λέξεις σερβούλια, τσερβούλια και τσαρβούλια είναι αἱ ίδιαι. Οι άρχαῖοι Έλληνες έλεγαν τὰ πέδιλα τὰ κατεσκευασμένα από χονδρὸ άκατέργαστον δέσμα άρβύλας. Η λέξις έμεινε μέχρι σήμερα, διὰ νά χαρακτηρίσῃ τὰ στρατιωτικά πα-

πούτσια που γίνονται από χονδρόν δέσμα.

Εἶναι λοιπόν τὰ σερβούλια των Βυζαντινῶν, τὰ τσερβούλια ή τσαρβούλια τὰ σημερινά της Θράκης, και αἱ άρβύλας των αρχαίων Έλλήνων συγγενεῖς λέξεις. Σημαίνουν τὸ παπούτσι από άκατέργαστον χονδρὸ δέσμα, ένφ' τὸ τσαρουχι σημαίνει τὸ παπούτσι από κατειργασμένο δέσμα.

Κ. Φαλταίης

Τὸ κατόρθωμα τοῦ Λοχία...

—Έχετε ἐδῶ πολὺ στρατό;

—Αὐτὸς τοῦ Λοχία. Ἐσὺ δὲν εἶσθε τίποτε μπροστὰ στὸν ἑλληκὸ στρατό, ποὺ εἶναι ἀντίκρου. Δὲν θὰ μείνῃ κανεὶς ἀπὸ σας!

Μύρια ἐπεισόδια τοῦ σημερινοῦ πολέμου μᾶς δείχνουν τὸν ἥρωισμό καὶ τὴν αὐτοθυσία, μὰ καὶ τὴν ἐξυπνὴ πρωτοβουλία τοῦ Ἑλλήνα στρατιώτη. Ἐνὰ ἀνάμεσα σ' αὐτὰ εἶναι καὶ τοῦτο ποὺ θὰ διηγηθοῦμε ἐδῶ. Εἶναι τὸ κατόρθωμα ἑνὸς λοχία τοῦ στρατοῦ μας, ποὺ πιάσθηκε αἰχμάλωτος ἀπὸ τοὺς Ἰταλοὺς καὶ διὰ κατὰφερε νὰ δραπέτευση καὶ γυρίζοντας στὸ λόχο του νὰ δώσῃ πλήρη εἰκόνα τῶν θέσεων καὶ τῆς προετοιμασίας τοῦ ἐχθροῦ.

Ὁ ἥρωας αὐτοῦ τοῦ ἀφαντάστου κατόρθωματος εἶναι ὁ λοχίας Γεώργιος Ψύχας ἀπὸ τὰ Γιάννενα. Γιὰ νὰ κατορθώσῃ διὰ αὐτὴ τὴ μοναδικὴ ἀνδραγαθία, ἔλαβεν ὀχτὼ τραύματα! Ἀπὸ τὸ μέτωπο τὸν ἔφεραν στὴν Ἀθήνα γιὰ νὰ θεραπευθῇ. Καὶ μόλις κάπως ἐκαλλίτερευσεν ἔφυγε πάλιν γιὰ τὸ μέτωπο, ὅπου τώρα ἐξακολουθεῖ νὰ πολεμᾷ.

Στὸ διάστημα τῆς ἐδῶ διαμονῆς τοῦ ἥρωϊκοῦ λοχία μὲ διηγήθηκε τὸ τολμηρὸ κατόρθωμα μὲ τὶς λεπτομερείες του. Καὶ σὰς τὸ διηγοῦμαι μὲ συντομία:

Ἀφοῦ ὁ στρατός μας ἐπολέμησε μὲ τοὺς Ἰταλοὺς στὴ Βῆσανη, στὴ Ζαράβινα καὶ στὸν Αἰ-Λιά τοῦ Δελβενακίου, ὁ ἐχθρὸς ἐγκατέλειψε τὰς θέσεις του καὶ κατέφυγε μέσα στὸ πυκνὸ δάσος τῆς Μπούνας. Ὁ λόχος τοῦ λοχία μας ἀπὸ τὴ Βῆσανη προχώρησε στὸ βουνὸ τῆς Βοστίνης μὲ διεύθυνσι στὸ Ἀργυρόκαστρο. Ἐπροχωροῦσε ἀριστερὰ ἀπὸ τὸ Δολὸ καὶ ἕνα τάγμα δεξιὰ τῆς Βοστίνης. Δὲν ἤξεραν διὰ ὅτι ὁ ἐχθρὸς ἦταν ὠχυρωμένος στὸ δάσος τῆς Μπούνας.

Ὁ ἥρωϊκὸς λοχίας ἐπῆρε τότε μίαν ἔγγραφη διαταγὴ γιὰ τὸ τάγμα ποὺ πῆγαινε δεξιὰ, γιὰ νὰ κλίνη λίγο ἀριστερὰ καὶ νὰ προχωρήσῃ 5-6 χιλιόμετρα στὴν κορφή τοῦ βουνοῦ καὶ νὰ κατεβῇ στὸ χωριὸ Πατικάτες, μισὴ ὥρα ἀπὸ τὸ δάσος τῆς Μπούνας. Πῆρε τὴ διαταγὴ τὴ νύκτα καὶ ξεκίνησε, μὰ στὸ δρόμο, μεταξὺ Δολοῦ καὶ Βοστίνης, κοντὰ σ' ἕνα ποτάμι, ἔπεσε στὰ χέρια μιᾶς ἰταλικῆς περιπόλου. Τὴν ἔγγραφη διαταγὴ τὴν ἔμαθσε καὶ τὴν ἐξαφάνισε. Σὲ λίγο ἡ περιπόλος τὸν παρουσάισε σ' ἕνα Ἰταλὸ λοχαγὸ, ποὺ ἤξερεν ἑλληνικά. Ἐκεῖ τὸν εἰδερὰν ἀγορία γιὰ νὰ μαυρῇ καὶ κατόπιν τὸν ἐπλησίασαν ὁ Ἰταλὸς λοχαγὸς καὶ τὸν ἐρώτησε:

Ὁ λοχίας τὰ ἔλεγε ἐπιτήδες γιὰ νὰ τρομάξῃ τὸν λοχαγὸ, ἐνῶ ὁ ἀντικρὸς δικὸς μας στρατὸς ἦταν σχετικὰ λίγος. Ὁ λοχαγὸς, δὲν ἄκουσεν αὐτὰ, ἐχαστοῦκισε βάραντα τὸ λοχία καὶ τὸν ἔβρισε χυδαῖα. Ἐπειτα ἐρώτησε:

—Εἶσθε ἐδῶ πολλὰ τμήματα;

—Πέντε μεραρχίες! εἶπεν ὁ λοχίας καὶ ἀράδιασε φανταστικὸς ἀριθμὸς μεραρχιῶν.

Ἐπειτ' ἀπὸ αὐτὴ τὴν ἀνακρισι, τὸν ἐκράτησαν ἐκεῖ, ὅπου τὸν φρουροῦσαν Ἰταλοὶ στρατιῶτες. Ὁ δικὸς μας στρατὸς ἦταν 700 μέτρα μακριὰ, στὸ ἀντικρὸ ὄψωμα, μὰ δὲν ἔρριχνε.

Τότε ὁ λοχίας ἐζήτησεν ἀπὸ τοὺς στρατιῶτες ποὺ τὸν ἐφύλαγαν νὰ πῇ γιὰ σωματικὴ του ἀνάγκη. Πῆγε πίσω ἀπὸ ἕνα δένδρον καὶ τῶσκαε σερνόμενος. Ἐφτάσε ἔτσι στὸ ποτάμι καὶ κατόπι πέρασε στὶς δικές μας προφυλάκες. Πῆγε ἀμέσως στὸ λοχαγὸ του.

—Μὲ πιάσανε, τοῦ εἶπε, μὰ τοὺς ἔφυγα.

—Τὴν πῆγες τὴν διαταγὴ; ρώτησε ὁ λοχαγός.

—Ὁχι, τὴν κατέστρεψα.

—Καλὰ. Πές μας τώρα τί ἔχουνε καὶ πῶς εἶναι ὠχυρωμένοι.

Ὁ λοχίας τότε περιέγραψε στὸ λοχαγὸ τοῦ ποὺ εἶχαν οἱ ἐχθροὶ τηλεθόλα, ποὺ εἶχαν πολυθόλα, ποὺ εἶχαν ὄλμους, πόσοι ἦσαν κλπ. Ἀφοῦ ἔδωκεν ὅλες τὶς πληροφορίες, ὁ λοχαγὸς τοῦ τοῦ εἶπε:

—Τώρα νὰ φύγῃς πάλιν καὶ νὰ μὴ τοὺς πῇς ὅτι ἔφυγες.

—Ναί. Θὰ φύγω, εἶπε ὁ ἥρωϊκὸς λοχίας μὲ πεποίθησι, ἀν καὶ ἤξερε πόσον αὐτὸ ἦταν ἐπικίνδυνον.

Σερνόμενος πάλιν μέσα στὸ σκοτάδι, γύρισε ὁ λοχίας κοντὰ στὸ δένδρον. Οἱ Ἰταλοὶ τὸν ὑπεδέχθησαν μὲ βρισιές. Καὶ αὐτὸς μὲ νοήματα τοὺς ἔκαμε νὰ καταλάβουν ὅτι δὲν ἀπομακρύνθηκε ἀπὸ κεῖ. Ἐκεῖνοι τὸν ἐπῆραν πάλιν κοντὰ τοὺς. Δὲν εἶχαν καταλάβει ὅτι ἔφυγε. Εἶχε λείψει μονάχα μισὴ ὥρα.

Ἀρχισε σὲ μερικὲς ὥρες ἡ ἐπίθεσις τοῦ στρατοῦ μας μὲ πυροθόλα καὶ μὲ πεζικό. Τρεῖς μέρες γίνονταν προετοιμαστικὴ ἐπίθεσις καὶ τὴν τετάρτη γενική. Τὴν τρίτῃ μέρα τῆς ἐπιθέσεως, καθὼς οἱ Ἰταλοὶ ἐφύλαγαν τὸν λοχία, εἶχαν πλᾶί τους καὶ μερικὲς χει-

ροβομίδες. Ἦταν 4 στρατιῶτες. Αὐτὸς μὲ τρόπο ἐπῆρε μίαν χειροβομίδα καὶ τὴν ἔκρυψε. Καὶ τὴν ἄλλήν μέρα τοὺς εἶπε πῶς θέλει τάχα νὰ πῇ γιὰ φυσικὴ του ἀνάγκη. Τὸν ἄφησαν. Καὶ κεῖνος, μόλις πῆγε σὲ μικρὴ ἀπόστασι, τοὺς ἀμόλησε τὴ χειροβομίδα!

Ἐπῆσαν τότε κι' οἱ τέσσερες. Νεκροὶ τάχα ἢ τραυματισμένοι; Δὲν ξέρουμε. Στὸ μεταξύ ὁ λοχίας τῶσκαε πάλιν. ἤξερε τὸ ἔδαφος καλὰ. Στὸ δρόμο τοῦ βρῆκε μίαν καλύβα κι' ἐχώθηκε μέσα. Μὰ ἔπεσε πλᾶϊ στὴν καλύβα μίαν ἰταλικὴν ὀβίδα καὶ τὸν ἐτραυμάτισεν. Ἐτοί ἔφυγεν ἀπὸ κεῖ. Ἦταν 5 ἡ ὥρα πρωΐ. Ἀκόμη ἦταν σκοτάδι... Καὶ τότε ἔρριξαν οἱ δικοὶ μας στρατιῶτες. Τὸν ἐτραυμάτισαν κι' αὐτοί. Ἐπῆσε κάτω κι' ἔμεινε ἀκίνητος. Σὲ λίγο τὸν εὗρηκαν Ἕλληνες στρατιῶτες, κι' εἶπαν:

—Ἐνας δικὸς μας σκοτωμένος...

—Ὁχι, εἶπεν αὐτός. Ἕλληνας εἶμαι, μὰ εἶμαι μονάχα τραυματισμένος.

Τὸν πῆγαν τότε στὸ σὺνταγμα τοῦ. Ὁ γιατρός τοῦ περιποιήθηκε τὰ τραύματα. Ἦταν κτυπημένος στὸ πόδι ἀπὸ τὶς σφαῖρες καὶ στὰ πλευρὰ ἀπὸ θραῦσμα τῆς ὀβίδας... Μὰ δὲν ἐπῆγε σὲ νοσοκομεῖο. Ἀφοῦ τοῦ ἔδεσαν τὰ τραύματα προχώρησε μαζί μὲ τὸ λόχο του καὶ κατεδίωξε τοὺς Ἰταλοὺς καὶ πολέμησε στοὺς Πατικάτες. Σ' αὐτὴ τὴν ἐπίθεσις ἐπῆρε δύο τραύματα πάλιν στὸ ἀριστερὸ χεῖρ ἀπὸ πολυθόλο καὶ ἄλλο ἀπὸ ὄλμο... Μὰ πάλιν ἐπροχώρησε. Πολέμησε πάλιν στὴν Ντεμπρά-βιστα καὶ πῆρε καὶ ἄλλα δύο διαμπερῇ τραύματα στὰ πόδια. Συνολικὰ εἶχε λάβει 8 τραύματα! Δὲν μπορούσε πιά νὰ περπατήσῃ... Τὸν μετέφεραν σὲ ὀρεινὸ χειρουργεῖο καὶ τὸν περιποιήθηκαν. Κατόπιν πῆγε σὲ νοσοκομεῖον στὰ Γιάννενα, στὴν Ἀρτα καὶ τέλος στὴν Ἀθήνα.

Τώρα εἶναι καλλίτερα. Μὰ ξαναγύρισε στὸ μέτωπο τῆς Ἀλβανίας. Πολεμáει πάλιν στὴν πρώτη γραμμῇ. Πιστεύει πῶς ἔχει καθήκον νὰ πολεμήσῃ ὡς τὸ τέλος τοῦ πολέμου.

Φ. Γιοφύλλης

Μόλις πῆγε σὲ μικρὴ ἀπόστασι ἀμόλησε τὴ χειροβομίδα!

49. (Συνέχεια)

Ἀρχισαν οἱ ἐτοιμασίαι. Μιά μέρα τοῦ Ἀπρίλη κίνησε νοτιοανατολικά ὁ στρατός, πέρασε τὴ Σογδιανή, τὴ Βακτριανή, ἔφτασε στὰ σύνορα τῶν Ἰνδιῶν, ἀνάμεσα σὲ δυὸ πανύψηλα βουνά. Ἀπὸ κεῖ μῆκε στὴς Ἰνδίες.

Ἐικοσι τέσσαρις Ἰνδοὶ καὶ ἡγεμονικὴ οἰκογένεια περίμεναν νὰ ὀδηγήσουν τὸν Ἀλέξανδρο. Μαζί τους εἶχαν φέροι δῶρο στὸν Ἕλληνα βασιλιά εἰκοσι τέσσαρις πολεμικοὺς ἐλέφαντες.

Κατάπληξι ἔκαμαν στοὺς Ἕλληνες τὰ πανύψηλα αὐτὰ ζῶα, πού πρώτη φορά ἔβλεπαν. Κοίταξαν μὲ θαυμασμό τοὺς φοβεροὺς χαυλιόδοντες, τὴν προσοκίδα, τὰ μικρά ἐξυπνα μάτια, τὸ σκληρὸ ζαρωμένο πετσί.

— Τὴ χώρα εἶναι τοῦτη! ἔλεγαν μεταξὺ τους οἱ στρατιῶτες μὲ ἑλαφρὸ φῶς. Κοίταξε τί θεριὰ γεννοβολαί!

Ὁ Ἀλέξανδρος πρὶν διαθεῖ τὰ σύνορα τῶν Ἰνδιῶν πρόσφερε μεγάλες θυσίες στὴν Ἀθηνά.

— Ὡ θεὰ τῆς σοφίας, εἶπε, μπαίνουμε σὲ μιὰ χώρα πού φημίζεται γιὰ τοὺς σοφοὺς της. Νίκησέ τους! Εἶσαι τὸ ἀγνὸ φῶς τῆς Ἑλλάδας, φωτισέ τους! Πάρε τὴν ἀσπίδα σου, σήκωσε τὸ κοντάρι σου κι ἔμπα μπροστά, ὦ Στρατηγίνα!

Πέρασαν τὶς πόρτες τῶν Ἰνδιῶν, μῆκαν σὲ μιὰ πλούσια πεδιάδα, ὅπου ἔτρεχε ἡσυχά, μεγαλοπρεπῆς, ὁ Ἰνδὸς ποταμός. Ὁ βασιλιάς πού εἶχε στείλει τοὺς δυὸ πρέσβεις ἔτρεξε νὰ ὑποδεχθῇ τὸν Ἀλέξανδρο. Φοροῦσε στὸ δάχτυλο τὸ χρυσοῦ δαχτυλίδι πού τοῦ εἶχε στείλει ὁ Ἀλέξανδρος δῶρο. Πέρασαν τὸ βασιλεῖο του γρήγορα χωρὶς κανέναν νὰ τοὺς ἀντισταθῇ. Στὰ σύνορα ὁ Ἰνδὸς βασιλιάς εἶπε στὸν Ἀλέξανδρο.

— Βασιλιά μου, ἀπεδῶ ἀρχίζει ἡ χώρα τοῦ ἐχθροῦ. Ἐχε τὸ νοῦ σου! Υπάρχουν κάτι γυμνοὶ γέροι ἀσκητές, ἅγιοι. Αὐτοὺς νὰ φοβάσαι. Ἐχουν μεγάλη δύναμι κι' ὁ λαὸς τοὺς ἀκούει. Μὴν τοὺς πειράξεις πιάσε τους μὲ τὸ καλὸ.

— Πῶς λένε τὸ βασιλιά τους; ρώτησε ὁ Ἀλέξανδρος.

— Πῶρο.

— Τί ἄνθρωπος εἶναι;

— Καλὸς καὶ γενναῖος, μὰ περήφανος. Ἐχει πολὺ στρατό, πολλὰ ἄλογα, πολλοὺς ἐλέφαντες. Ἐχε τὸ νοῦ σου, εἶπε, προσκύνῃς τὸν Ἀλέξανδρο καὶ τραβήχτηκε πίσω στὸ βασιλεῖο του.

Κ ε φ. 66.

Τὰ ἡμερώματα ἔμπαιναν στὸ βασιλεῖο τοῦ μεγάλου ἀντίπαλου, στὴ χώρα τοῦ βασιλιά Πῶρου. Εἶχε ἀρχί-

σει νὰ βρέχει μὲ τόση δύναμι, πού σὲ λίγες στιγμὲς τὸ χῶμα εἶχε γίνει λάσπη κι' ὁ στρατὸς μὲ δυσκολία προχωροῦσε. Βροντῆς, ἀστραπές, τὰ δέντρα χτυποῦνταν μὲ βία, σὰ νὰ θέλαν νὰ ξεριζωθοῦν. Κι' ἀκούγονταν ἀπὸ μακριὰ ἡ βουή τοῦ μεγάλου ποταμοῦ ὕδασι πού κατέβαινε ἀφρίζοντας ἀπὸ τὰ βουνά.

Εἶχαν ἀρχίσει οἱ μεγάλες βροχές πού κρατοῦν στὴς Ἰνδίες τρεῖς μῆνες. Ὁ Ἰνδὸς βασιλιάς εἶχε στρατοπεδεύει στὴν ἀντικρινὴ ὄχθη τοῦ ὕδασι μὲ πολλὰς χιλιάδες πεζοὺς καὶ καθ' ἑαυτοὺς, μὲ διακόσιους πολεμικοὺς ἐλέφαντες καὶ τριακόσια πολεμικά ἄμαξια. Ἦταν εὐχαριστημένος.

— Μὲ τέτοιες βροχές, ἔλεγε, πῶς θὰ μπορέσῃ ὁ περίφημος αὐτός; Ἀλέξανδρος νὰ περάσῃ τὸ ποτάμι; Θὰ πνιγῇ!

Ὁ Ἀλέξανδρος ὅμως ἔδινε κουράγιο στοὺς ἄντρες του καὶ τοὺς φώναζε:

— Εἶναι ντροπὴ νὰ μᾶς νικήσουν οἱ βροχές! Ἐμπρός!

Λασπωμένοι, μουσικί, ἔφτασαν τέλος στὴν ὄχθη τοῦ ποταμοῦ. Ὁ ὕδασις εἶχε φουσκώσει, τὰ νερά του κατέβαιναν σὰν κύματα τρικυμισμένα.

— Ἀδύνατον νὰ περάσουμε! ψιθύρισε ὁ Πτολεμαῖος.

— Τίποτα δὲν εἶναι ἀδύνατον! ἀποκρίθηκε ὁ Ἀλέξανδρος. Δὲν τὸ κατάλαβες ἀκόμα, Πτολεμαῖε;

Φώναξε τὸν Κρατερό.

Κοίταξαν μὲ θαυμασμὸ τοὺς φοβεροὺς χαυλιόδοντες...

— Ἐσὺ νὰ σταθῇς ἐδῶ μὲ τὸ στρατό, τοῦ εἶπε. Θὰ διατάξῃς νὰ σημαίνουν τις σάλπιγγες, θὰ προσποῖσαι πῶς ἐτοιμάζεσαι νὰ ἐπιτεθῇς, πότε σ' ἔνα μέρος πότε σ' ἄλλο. Νὰ ξεγελάσῃς τὸν ἐχθρό. Ὡστόσο ἐγὼ μὲ πέντε χιλιάδες καθ' ἑαυτοὺς καὶ ἑπτὰ χιλιάδες πεζοὺς θὰ κοιτάξω νὰ βρῶ κάποιο ἀνάβαθμο μέρος τοῦ ποταμοῦ νὰ περάσω χωρὶς νὰ μὲ καταλάβουν. Καὶ ἔαφνικά θ' ἀρχίσω τὴν ἐπίθεσι. Καὶ τότε ἐσὺ νὰ τρέξῃς νὰ κυκλώσουμε τὸ στρατό τους.

— Στὶς διαταγές σου, βασιλιά Ἀλέξανδρε, εἶπε ὁ Κρατερός. Δύσκολο ἔργο...

— Δύσκολο, ναί, ἀποκρίθηκε ὁ Ἀλέξανδρος. Δὲν παρακαλᾷς; Ἐτοί ἡ δόξα θάναι μεγαλύτερη.

Πῆρε ἅμα βράδυσε τοὺς πιδ ἐκλεκτοὺς συντρόφους καὶ κίνησε πρὸς τὸ νότο νὰ βρῇ ἀνάβαθμο μέρος νὰ περάσῃ τὸ ποτάμι.

Ἐβρεχε, κατακλυσμός. Ἡ νύχτα ἦταν σκοτεινὴ. Δὲν διέκριναν τίποτα. Μονάχα ἀπέναντι οἱ ἀναρίθμητες φωτιές στὸ ἐχθρικό στρατόπεδο. Ἀπ' αὐτοὶ κεραυνοὶ ἔφεταν. Πολλοὶ στρατιῶτες χτυπήθηκαν ἀπὸ τοὺς κεραυνοὺς καὶ σωριάστηκαν κάτω νεκροί. Ὁ Ἡφαιστίων πῆγαινε δίπλα στὸν Ἀλέξανδρο. Μιά στιγμὴ ὁ Στέφανος ἄκουσε τὸν Ἀλέξανδρο νὰ λὴ γελώντας:

— Νὰ μ' ἔβλεπαν τώρα οἱ Ἀθηναῖοι θὰ καταλάβαιναν τί ὑποφέρω γιὰ τὸ χατήρι τους!

Εἶχε θυμηθῇ τὴν Ἀθηνά, γιατί τὴν πολιτεία αὐτὴ θεωροῦσε πάντα τὸ κέντρο τοῦ ἑλληνικοῦ πολιτισμοῦ. Καὶ γιὰ τὸν ἑλληνικὸ αὐτὸν πολιτισμὸ εἶχε φτάσει ἔως ἐδῶ, στὴν ἄκρη τοῦ κόσμου.

Δὲν εἶχε ἀκόμα ἡμερώσει ὅταν ἀνακάλυψαν ἕνα μέρος ὅπου ὁ ποταμὸς γαλήνευε λίγο κι' ἦταν ἀνάβαθμος. — Ἐδῶ! πρόσταξε ὁ Ἀλέξανδρος.

Μῆκαν μέσα στὰ νερά, μὰ τὸ ρέμα ἦταν δυνατό, ἄνθρωποι κι' ἄλογα κινδύνεψαν. Πολλοὶ παρασύρθηκαν ἀπὸ τὰ νερά καὶ πνίγηκαν μὰ οἱ ἄλλοι πέρασαν, βρεμένοι ὡς τὸ κόκκαλο.

Ἀρχισε νὰ ἡμερώνῃ. Ἡ βροχὴ εἶχε σταματήσει λίγο. Κατὰ κοπὸι, ἐαγρυπνισμένοι, μουσκεμένοι, οἱ στρατιῶτες τοῦ Ἀλέξανδρου προχωροῦσαν μέσα στὴς λάσπες. Στὶς πρώτες ἀχτίδες τῆς αὐγῆς οἱ ἐχθροὶ διέκριναν τοὺς Ἕλληνες πού εἶχαν ἔτσι διαθεῖ τὸ ποτάμι καὶ προχωροῦσαν.

— Πόσοι εἶναι; ρώτησε ὁ Πῶρος.

— Λίγοι. Δέκα ὡς δώδεκα χιλιάδες.

— Κι' ὁ ἄλλος στρατός;

— Εἶναι ἀκόμα ἀπέναντι.

— Τότε δὲν ἀξίζει τὸν κόπο νὰ μεταποιστῇ ὅλος ὁ στρατός μας.

(Ἀκολουθεῖ)

ΤΩΝ ΙΤΑΛΩΝ ΤΟ ΦΡΟΥΡΙΟ

ΤΟΥ Κ. ΣΤΑΜ. ΣΤΑΜ.

Έκαίετο το μέτωπο και έτρεμεν ο τόπος από τών κανονιών τούς βρόντους.

Γάλλοι, Σέρβοι και Έλληνες έμάχοντο γερά, μίνες τώρα, εκεί άπάνω, μέ τών Βουλγάρων τή φωτιά και τούς πάγους τού χειμώνα.

Πίσω από αυτούς, μακριά από «το πεδίο τών έπιχει-

Ο Κολονέλλος πήγαινε εκεί, κάθε πρωί και μεσημέρι...

ρήσεων, χωρίς να ίδουε πολεμο δόλου, είχαν στρατοπεδεύσει και οι Έταλοί, κοντά σ' ένα μεγαλοχώρι, όπου περνούσαν τας ημέρας των λουστράροντες τις μπότες των, γυαλίζοντες τών σπαθίων τους τις λαβές, σιδηρώνοντες τὰ πανταλονία τους ή ρουφώντες ήδονικώς τὰ... μακαρόνια!

Μονορρούφι!... — Γλούπι! Και τὸ μακαρόνι γλυστορούσε κι' έξετυλίστο, σαν τανία κινηματογράφου, από τή γαθάβα και στο στομάχι τους...

Τί Έκαναν τόσον καιρό εκεί;

Γιορτές και προπαγάνδα!

Γιορτές για νίκες στο... Έταλικό τὸ μέτωπο, νίκες άγνωστες στον άλλο κόσμο, νίκες υπό έχεμύθειαν για τούς συμμάχους των και άνυπαρκτες για τούς έχθρούς των, ως ή «κάταληψις τής Έρσέας» και τού «Άργυροκάστρου τής Βορείου Ηπείρου», που κατόπιν συνεινότησε με τούς συμμάχους εχεν έκκενώσει ο έλληνικός στρατός.

Τότε, κατά τας έορτάς αυτές, μαζεύνονταν και φωνάζαν όλοι, σαν γαλιά, ενώ κάποιος μουστακαλής

άνώτερος τούς προσφωνούσε καταλλήλως. Ώ δόξες, τότε, που σωριάζονταν, ώ άπειλές και μεγαλεία!

Δεξίωσις κατόπιν και δόστου ή μουσική τήν «Καμπάνα τού Σάν-Τζιούστου»!

Και όταν δέν είχαν γιορτές, κάναν προπαγάνδα κατά τών Έλλήνων. Μιλούσανε για αυτόνομα κρατίδια, εκεί, υπό τήν ύψηλήν τής Έταλίας προστασίαν, για δικαιώματα Βουλγάρων, Τούρκων, Ρουμανιζόντων Βλάχων, Άλβανών και Γύφτων και μόνον οι Έλληνες δέν είχαν δικαίωμα να σταθούνε πουθενά εις τήν Χερσόνησον τού Αίμου!...

Παντού, όπου περνούσαν, καταργούσαν τας Έλληνικές αρχάς για να τας αντικαταστήσουν από έντοπίους και μοιραζαν κινό, φάρμακα, τροφάς, έδιναν ιατρική βοήθεια, σέ όλους δους δέν μιλούσαν Έλληνικά!...

Έτσι περνούσαν άγλαές και γεμάτες δόξες και... ασφάλεια ή ήμέρες, όταν ο Κολονέλλος αποφάσισε να δράση, όχι μοναχά με λόγια και μακαρουνάδες, αλλά, όπωςδ ήποτε, κάπως πολεμικώτερον...

Κι' έφκισαν ένα προχώρα, άπάνω σ' ένα λοφίσκον τού χωρίου, με πέτρες και με κοφίνια και σακκία γεμάτα από χῶμα. Έκει δέ άπάνω ανέβαινε κάθε πρωί και μεσημέρι και έπισκοπούσε.

Έπισκοπούσε, τί;

— Τις «γκάλιες» (καρκαζές) που πετάνε, έλεγαν οι χωρικοί, γιατί τὸ μέτωπον και ο έχθρός ήταν τόνσον μακριά, που μόλις άκουγόταν ο γδούπος και ο τρανταγμός τών κανονιών μοναχά.

Έπειδή όμως έπρόκειτο για έργα στρατιωτικά και κυρίως «για τήν οχύρωσιν τής χώρας» κανείς δέν είχε τήν περιέργειαν να άνέβη και να ιδή, και έτσι «τὸ φρούριον τών Έταλών», όπως τὸ λέγανε οι χωρικοί, και τὰ άνεδοκατεθέσματα τού Κολονέλλου, μέχρι τής στιγμής εκείνης, είχαν μείνει πολεμικό μυστήριο....

Ούτως είχαν τὰ πράγματα, όταν άνηγγέθη και

κάποια πραγματική, φαίνεται, νίκη από τὸ Έταλικό τὸ μέτωπο και για τούτο άπεφασίσθη να έορτασθῇ πανηγυρικώτερον, από τις άλλες νίκες, τίς... άνυπαρκτες!

Έκλήθη, λοιπόν, να μετάσχη όλο τὸ χωριό και έγιναν λατινικές δοξολογίες, έστρώθησαν άπέραντα τραπέζια για όλους, έδόθηκε «κινζάνο» για όρεκτικό και έπειτα κρασί έν άφθονία. Λόγοι ύπέρ τής Έταλίας και τού μεγαλείου τής έξεφωνήθησαν, μεταφράζοντας τὸ κ. Κιορχανέ, ενός φραγκολεθανίνου, άντεφώνησεν ο Πρόεδρος, έκφράσας τὰ συγχαρητήρια τής Κοινότητος πρὸς τούς «ήρωας αυτούς», τούς όποιους τόσον καιρό, τώρα εκεί, οι χωρικοί θαυμάζουν, ευχόμενοι εις τὸ τέλος — «ίσως με κάποια ειρήνη» — όπως τὸ «φρούριον τών Έταλών», που στολίζει τὸ χωριό τους, γίνη τὸ κέντρον και ή άπαρχή τής Μεγάλης Έταλίας, και πηγή και άφετηρία δόξης και κατορθωμάτων τού γενναιοτάτου Έταλικού στρατού...

Κατόπιν όλων αυτών, λοιπόν, τών θαυμασμών και τών κατορθωμάτων, έμπρός εις τήν λαμπρότητα αυτήν τού Έταλικού τού μεγαλείου, ο Κολονέλλος έόρθηκε τήν στιγμήν κατάληλν να κάμῃ τήν από καιρού έτοιμην, αλλά ύποκρυπτομένην πρότασιν:

«Νά άποκηρύξουν οι κάτοικοι τὸ Έλληνικόν Κράτος και να ζητήσουν για τόν τόπον των τήν Έταλικήν προστασίαν».

— Μά πῶς, έπαν έκπληκτοι οι χωρικοί, άφου είμεθα Έλληνες!

— Σήμερα δέν κυττάζουνε αυτές τις κουταμάρες!... Σήμερα ο κόσμος κυττάει τὸ συμφέρον του. Η Έλλάδα είναι μικρή, φτωχή κι' άδύνατη, ενώ ή Έταλία είναι μεγάλη δύναμις και ισχυρά... Τί έχετε να ιδήτε από τήν Έλλάδα;...

— Έπειδή τὰ γονικά μας είναι φτωχά, να τὰ περιφρονήσουμε; Είπανε οι χωρικοί.

Και διεκόπησαν αι σχέσεις! Από τότε άρχισαν τὰ βάσανα τών κατοίκων. Άγχαρείς, έπιτάξεις, προσ-

κλήσεις εις άνάκρισιν για κάθε φύλλου πήδημα, άπαγόρευσις κυκλοφορίας τών κατοίκων, δυσκολίες για να μεταβῇ κανένας πουθενά, κατάληψις σχολείων και ναών, όπου οι Έταλοί, τὰ βράδυα, άναθαν τούς πολυέλους και έημερώναν χορεύοντες!... Λαχανικά, γάλατα, αυγά, πρόβατα, γίδια, κόττες, χοίροι, — ι — ι — ι — έπέτασσοντο για τας άνάγκας τού Έταλικού στρατού. Πεινούσανε οι χωρικοί, κοντεύαν να ψοφήσουν και τὰ ζῶα. Και τὸ χορτάρι και τὸ άχυρο και ο σάνος έπέτασσοντο ακόμα για τὰ ύποζυγια τού Έταλικού στρατού.

Οι άνθρωποι ήρθαν σέ άπόγνωσιν.

Τέλος, μετά πολλά, έγινε σύσκεψις τών γέρον τού χωριού «περί τού πῶς θε να γλυτώσουνε από τὸ κακό όπου τούς βρήκε!». Έλεγαν γνώμες και ύπεδείκνυν τρόπους άρκετούς, αλλά κανένας δέν φαινόταν τελεσφόρος. Τέλος σηκώθηκε και ο Μητρος Ζάννος, άρχαίος κεχαγιάς και γέρος, τώρα, όδοηντάρης, μ' ένα κεφάλι μεγάλο και τετράγωνο, κάτασπρο από

Ο Πρόεδρος έξέφρασε τὰ συγχαρητήρια του...

λευκά μαλλιά, σαν βράχος σκεπασμένος από χιόνια.

— Ούτε με τήν πέννα, ούτε με τήν ψευτοπολιτική, ούτε με άναφορές θα ξεκολλήσουμε τὰ τσιμπούρια από τὸ χωριό μας!... Μ' ένα μονάχα τρόπο θα τούς (Συνέχεια στή σελίδα 456)

1) *H A. B. Y. Πρυγκίπισσα Φρειδερίκη της πτώσης της Κλεισούρας. 2) *Η πιστομένη κατά τον εορτασμό της πτώσης ελπίστροφουα εις το χωρίο της μετά την 4) Οι γενναίοι μας στρατιώται βαδίζουν χην. 5) Μια από τα πολλά εθρομμο λοχητή. 6) Μια άλλη εθρομμοις των γ στο στομα περιμένουν να φανεί το αν βολητή της ρυθμίζει την οδίδα που σε λ. *Αποστομα τηλεγραφητών ελκαίστω

4) Εμπροσθεν του Στρατηγείου μετά την είδηση
 μουσική μπάντα Ε.Ο.Ν. εμπροσθεν του Πανε-
 τσιού της Κλεισούρας. 3) Αλβανική οικογένεια
 καταληφών του από τον γενναίον στρατόν μας.
 τες επάνω στο χιόνι πορεύονται προς την μα-
 τας των φαντάρων μας δια της Βαρδάρου
 ενισχύει μας. 7) Στρατιώται μας με το γέλιο
 αχί που φημιον στη σούδα. 8) Ένας πυρο-
 τήνη θα φέρη τον αλεξήρ στους Ιταλούς. 9)
 τηλεγραφική γραμμή εις το μέτωπον

45.

(Συνέχεια)

Έξον από κείνους που είχαν βγή μαζί του από το καράβι και που καταγίνονταν τώρα ν' ανάψουν φωτιά κοντά στο γιγαντο για να ετοιμάσουν βέβαια το δείπνο τους, νά... και δέκα... είκοσι... τριάντα άλλοι, ξεπρόβαλαν στο κατάστρωμα του κουρσάρικου, πήδησαν στο νερό που τους έφτανε ως τη μέση, κι' έτρεξαν κοντά στον άρχηγό τους. Εκεί στάθηκαν όλοτριγύρα κι' αυτός κάτι τους έλεγε δυνατά, χειρονομώντας και δείχνοντας προς τα ψηλόμενα που βρίσκονταν οι τρεις μας φίλοι.

Ήταν φανερό πως τους έλεγε ότι πέρασαν ξένοι από το νησί, από τις χειρονομίες και τα έπιφώνηματα που άφηναν... ύστερα βάλθηκαν να κοιτάζουν κάτω στο χώμα για να βρουν τίποτε χνάρια και σκόρπισαν ολόθε γύρω από τη σπηλιά και στις πλαγιές της χαράδρας.

«Το χώμα είναι ξερό από τον άνεμο και την αναστροφή κι' ίσως να μην βρουν τίποτα που να προδώσει την παρουσία μας εδώ πέρα», σκέφθηκε ο Γρηγόρης.

Πριν έρθουν στα χέρια, καθώς έβρουμε, ήθελε να περάσει κάμποση ώρα, δση χρειαζόταν—μια είχε λογαριάσει ο κύρ Θόδωρος—για να στρίψει τον κόβο του καράβι και να παρουσιασθή στο δυτικό περιγιάλι στ' ανοιχτά... Οι κουρσάροι βλέποντάς το θα τρέχανε να μπουνη στο δικό τους, και κεί τότε, μέσα στη σύγχυση, χυμώντας από τρεις διάφορες μεριές, θα κατάφερναν να κόψουν το δρόμο σ' ένα—δύο και να τους πιάσουν ζωντανούς... Γιατί αυτός ήταν ο σκοπός.

Ός τόσο τα πράγματα δεν ήρθαν έτσι, όπως ακριβώς τα ήθελαν... Κάποιος δηλαδή από τους κουρσάρους άρχισε ξαφνικά να φωνάζει τους άλλους και να τους δείχνει κάτι που κρατούσε στο χέρι. Ήταν ένα μικρό κομμάτι πανί δίχως άλλο κάποιος από τους ναύτες περνώντας μέσα από τους θάμνους θα ξεσκίσηκε.

Οι κουρσάροι μαζεύτηκαν πάλι γύρω από τον άρχηγό τους που έστεκε έξω από τη σπηλιά και περίμενε... Είχανε πολλά να πουν, φαίνεται, και συζητούσαν με χαμηλή φωνή... Ένας τότε τότε έδειχνε κατά τις μεριές που ήταν κρυμμένοι οι τρεις φίλοι και οι άλλοι γύριζαν και κοιτούσαν... Σάν άγρια κυνηγάρικα ζωα, μυρίστη-

καν, θαρρείς, κι' είδαν πράγματα που θα ξέφευγαν από τα μάτια ενός άπραγου ανθρώπου που τραβάει χωρίς υποψία και έπειδη δε σκέφτεται κακό για κανένα, δεν λογαριάζει και το κακό που μπορεί να τουρθη. Από μερικούς τσακισμένους θάμνους, από μερικές πετρίτσες που έξουσαν από το μέρος που βρίσκονταν πριν και χάραξαν μερικές γραμμές κάτω στο χώμα, και από άλλα διάφορα ακόμα σημάδια κατάλαβαν πολλά και φαντάστηκαν περισσότερα. Το μικρό εκείνο πανί ήρθε σε μια ασφαλή βεβαίωση στα συμπεράσματά τους.

Αφού συνεννοήθηκαν έτσι κάμποση ώρα και πήραν απόφαση, ανοίχτηκαν ύστερα κι' άρχισαν ν' ανεβαίνουν πάλι την ανηφοριά της χαράδρας, όχι όμως όπως πριν, μα σιγά και με πολλή προφύλαξη.

«Κοντεύει άραγε να φανή ο κύρ Θόδωρος; αναρωτήθηκε ο Γρηγόρης. Πόση ώρα να έχει περάσει; Του φαίνονταν πως άργει... μα ήξερε από άλλοτε πως σε κάτι τέτοιες στιγμές με το να παρακολουθούμε το κάθε τι και το κάθε τι να μας κάνει εντύπωση,

...πήδηξαν στο νερό...

ο καιρός μακραίνει, θαρρείς, και δείχνει πως δεν περνά.

Και οι κουρσάροι ανεβαίνουν και πλησιάζαν ολόένα...

«Έπρεπε να τους αφήσει ν' ανεβούν ως την κορφή, ή να σηκωθεί άπάνω και να τους χτυπήσει από ψηλά;... Βέβαια το δεύτερο ήταν προτιμότερο. Κι' έπρεπε να αφήσει τον καθένα να κάνει κατά πως έκρινε, ή να δώσει αυτός το πρόσταγμα που μπορεί ως τόσο και να το περίμεναν οι άλλοι—να τους έπιτεθούν;»

Πριν ακόμα απόφαση έπεσαν οι πρώτες σάιτες από τη μεριά του Μιχαήλ. Σύγκαιρα το άψηλό του άναστημα ώρθώθηκε στην κορφή κι' ή φωνή του αντίλαλησε σ' ολόκληρη τη χαράδρα.

—Έμπρός παιδιά, Ό Χριστός νικά. Ό Γρηγόρης και ο Δημήτρης δεν έχασαν καιρό. Με την ίδια κραυγή χύθηκαν κι' αυτοί από τη δικιά τους μεριά άπάνω στους κουρσάρους...

«Ένας άπ' αυτούς χτυπήθηκε» οι άλλοι τρομαγμένοι από την ξαφνική έπιθεση κατρακύλισαν τον κατήφορο και μαζεύτηκαν άλλοι πίσω από τον τοίχο που ήταν στη μεριά της σπηλιάς, άλλοι άνάμεσα στους πυκνούς θάμνους που τους έκρυβαν ολόκληρους κι' άλλοι πιο κάτω στην άμμουδιά, κοντά στο καράβι τους.

Τώρα πιά ο άγώνας ήταν φανερός κι' αντίπαλοι μπορούσαν να λογαριάσουν τη δύναμή τους και ν' αποφασίσουν άνάλογα...

Τριάντα προς δέκα... Για μια στιγμή κράτησε σιωπή. Ό Γρηγόρης τους μάζεψε όλους γύρω του...

—Δε συμφέρει να τους έπιτεθούμε πριν φανή ο κύρ Θόδωρος, είπε. Μιά σάιτα σφύριξε και πέρασε ξυστά από τον άριστερό του ώμο...

Σύγκαιρα κάποιος από κεί κάτω του φώναξε σε άφεγγασία έλληνική... «Κένταρξε, Γρηγόρη Κομιτά» χαιρώ πολύ που μου δόθηκε ή εδκαίρια να σε περιποιηθώ στ' άρχοντικό μου...»

—Κρυφτήτε γρήγορα πίσω από τους θάμνους, πρόσταξε ο Γρηγόρης. Κι' αν κανένας κάνει κατά δώ, χτυπάτε τον...

—Ποιός είναι αυτός που σε φωνάζει; ρώτησαν ξαφνιασμένοι ο Δημήτρης και ο Μιχαήλ.

—Ένας παλιός μας φίλος... που αν μπορούσε να τον βάλουμε στο χέρι θα μάθουμε κι' αυτά που ζητάμε κι' άλλα πολύ περισσότερα και σπουδαιότερα...

Τον κοίταξαν με άπορία...

—Εσύ που σκοπεύεις καλά, Δημήτρη, φρόντισέ μου αυτόν εκεί κάτω που θέλει κατά τα φαίνόμενα ν' αλλάξει θέση... είπε ο Γρηγόρης... Χαμηλά στα πόδια... Πληγωμένοι μας χρειάζονται κι' όχι βαριά... για να μπορούν ν' άποκριθούν με δρεξη στα ρωτημάτα μας...

Ό Δημήτρης τέντωσε το τόξο του με δύναμη ή σάιτα έφυγε κελαϊδώντας αχελιδόν...

«Ωχ» άκούστηκε από την άλλη μεριά.

—Τόν πέτυχε... Γειά σου, φώναξε ο Γρηγόρης.

(Άκολουθεί)

Πώς αντικρύζουν τὰ Ἑλληνόπουλα τὶς μεγάλες ἱστορικές μας στιγμές

Σελίδες ἀπὸ τὸ ἡμερολό-
γιο τοῦ μαθητοῦ Μιχαλάκη
Στρούζα

ο ἡμερολόγιο

8ον

Τὸ πρόσωπό τους φωτιζόταν
ἐπὶ γὰρ μιά στιγμή, ἀπὸ τὸ
γλυμὸ φῶς τοῦ φανarioῦ, ὁ ἀ-
ξιοματικός ἔκανε μιά χειρονο-
μία στερεότητος, ἔδινε δὺ στε-
ρεότητες ὁδηγίες, κι' ὁ στρα-
τιώτης χανόταν πρὸς τὴ σκοτει-
νὴ ἔξοδο τοῦ θαλάμου ἀπὸ τὸ
μέρος ποὺ σφύραγαν τὰ τραίνα.
Καὶ πίσω ἀπ' αὐτὸν ἔρχονταν ἄλ-
λος, ἄλλος κι' ἄλλος...

Περὶ ἐνὰ ἐκεῖ ἀπὸ τὶς ὀκτώ
ὡς τὶς ἑντεκα παρά δεκά.

Μαγνητισμένος ἀπὸ τὸ αἶμα
αὐτὸ τὸ μονότονο, ποὺ ἔκανε ὡς
τόσο τὴν καρδίαν μου νὰ χτυπᾷ
δυνατά, νόμιζα πὺς ἔξοδα κά-
ποιο παράξενο δεινὸ, γιογάτο
λαχτάρα καὶ συγκίνησι.

Ὅλη αὕτη ἡ ἀτέλειωτη σειρά
τῶν παλληκαριῶν ποὺ περιόδον
ἀπὸ μπροστά μου, ἐγγιγνάντο
μέσα μου τὴν υπερφάνειά μου
γὰρ τὴν πατρίδα καὶ τὴν πίστι
μου γὰρ τὸν τίμιον καὶ τὸν με-
γάλο ἀγῶνα τῆς.

Ὅσο σκεπτόμουν πὺς ὁλ' αὐ-
τὰ τὰ παῖδια ἀκόμα χτέες βράδυ
κυκλοφοροῦσαν ἀμέριμνα καὶ
χαϊροῦσαν τὴν ζωὴν μαζὶ μὲ τ'
ἀγαπημένα τους πρόσωπα, χω-
ρὶς νὰ φαντάζονται πὺς σήμε-
ρα, αὕτη τὴν ὥρα, θὰ βρισκοῦ-
τοῦσαν στὴν ἀνάγκη νὰ ταξιδεύ-
ουν φορτωμένα σφαίρες γὰρ νὰ
συναντήσουν τὸ Χάρη καὶ νὰ με-
τρηθοῦν μαζὶ τὸν, ἐνὰ βαθὺ καὶ
ἀγριο μῖσος ἐκυρίευε τὴν καρ-
διά μου γὰρ τὸν ἀτιμὸ ἔχτρο τῆς
λευτερίας καὶ τῆς εἰρήνης μας.
Μὲ τὰ μάτια τῆς φαντασίας μου

ἔλεπα ὅλα αὐτὰ τὰ παλληκά-
ρια νὰ βγαίνουν αὐριο μεθαύ-
ριο ἀπὸ τὰ τραίνα, νὰ σκαρφα-
λώνουν ἀπάνω στ' ἀγρία βουνὰ
τῆς Ἠπείρου, καὶ νὰ στηλώνουν
τὰ κορμιά καὶ τὰ στήθια τους
σάν ἐνα σιδερένιο φρούριο τῆς
τιμῆς καὶ τῆς λευτερίας, ὅχι
μονάχα τῆς Ἑλλάδας μας, ἀλλὰ
καὶ τοῦ κόσμου ὁλόκληρου, ὅπως
ἔλεγε τὸ μεσημέρι ὁ πατέρας...

Ἐπιτέλους, νὰ κι' ἐνὰ φαντα-
ρος ποὺ μοὺ κάνει νόημα, σηκώ-
νοντας τὸ χεῖρ τοῦ πρὸς τὸ μέ-
ρος μου:

— Εἰ, Μιχαλάκη!

Κάτω ἀπὸ τὴ σκιά τοῦ κρά-
νους ποὺ σχηματίζεται καθὼς πέ-
φτει ἀπάνω τοῦ γλυμὸ φῶς τοῦ
φανarioῦ, ξεκαθαρίζω τὸν νε-
λαστό πρόσωπο τ' ἀδελφοῦ μου,
ποὺ περνάει κείνη τὴν στιγμή
μπροστὰ ἀπὸ τὸν ἀξιοματικό τοῦ
ἐλέγχου.

Ἡ ἴδια στερεότητα χειρονο-
μίας, τὰ ἴδια στερεότητα λόγια
καὶ, σὲ λίγο, ὁ Γιώργος βρίσκε-
ται κοντά μου.

Εἶναι φορτωμένος μ' ὅλα τὰ
ἐξαρτήματα τῆς ἐκστρατείας: γυ-
λιό, κουδέρτις αἰσιόδοξη, μπα-
λάσκες, ξιφολόγη, μανιχέρ,
ἄπο τὴ ζωὴν τοῦ κρέμεται κι' ἐνὰ
ζευγάρι μάλλινα γάντια:

— Μὲ ὤψεις τὰ γάντια, τοῦ
λέω, ἐστὶν, γὰρ νὰ πὺς καὶ καὶ
νὰ δώσω διέξοδο στὴ συγκίνησι
μου.

— Εἶναι τοῦ συνταξιοῦ κα-
θηγητῆ, μ' ἀπαντᾷ. Μοῦ τὰ δώ-
ρισε τ' ἀπόγευμα, ὅταν πῆγα νὰ
τὸν ἀποχαιρετήσω.

Δίχως νὰ θέλω, πέρασαν εἰ-

θὺς ἀπὸ τὸ νοῦ μου τὰ λόγια
τῆς Μίκας πρὸς τὴν μητέρα γὰρ
τὸ φυλαχτὸ ποὺ τοῦ εἶχε δώσει
ἡ Ἄννα τὸ μεσημέρι:

— Καθὼς φαίνεται, σ' ἀγα-
ποῦνε πολὺ σὸ σπῆτι τοῦ καθη-
γητῆ, εἶπα.

Ὁ Γιώργος μὲ κοιτάζε, γὰρ
μιά στιγμή, ἐπιμονα κι' ἐξετα-
στικά μέσα σὸ μισοσκοτάδιο, κι'
ὕστερα:

— Καὶ γὰρ τοὺς ἀγαπῶ, μ' ἀ-
ποκρίθηκε, μὲ κάποια συγκίνησι
ποὺ δὲν μποροῦν νὰ τὴν κρύψω.

Προχωρήσαμε ἀμήλητοι, συν-
αποσπόμενοι καὶ σκουνοφώνοντες
ἀπάνω σ' ἄλλους στρατιώτες ποὺ
πρῶτος ἐρχόντουσαν βιαστικοί.
Πέρασαμε ἐπὶ τὴν ἄλλη ἔξοδο
τοῦ θαλάμου, ποὺ μὰς ἔδωκε
στὴν πὺ σκοτεινὴν ἀκόμα πλατ-
φόρμα τοῦ σιδηροδρομικοῦ στα-
θμοῦ.

Ἐκεῖ μπροστὰ μας ἀπλωνότα-
νε τὴν τὸ μαῦρο φειδωλὸ ἀ-
χνιρὶ μῖας μακρυᾶς σείρας βα-
γιωνῶν ποὺ φέρωναν φαντάρους.

Ὁι φαρδῆς δαλαινίτες θύρες
τῶν, ποὺ ἔχων ἔχουν μέσα σὸ
σκοτάδι ἀπὸ τὸ γλυμὸ φῶς τοῦ
ἐξωτερικοῦ, λὰς καὶ καταβροχθίζου-
ν τοὺς στρατιώτες ποὺ χυμοῦν καὶ
σκαρφαλώνουν ἀπάνω τους σὲ
τυκνὲς μαζές, βιαστικά κι' ἀνυ-
πόμονα, σάν γὰρ νὰ βρεθοῦν μὴν
ὡρ' ἀρχή τους κοντὰ σὸ μεγάλο
σκοπὸ τους...

Στεκόμαστε μπροστὰ σὸ τραί-
νο, σὸ πλάι μῖας ἀπ' αὐτὲς τὶς
δαλαινίτες θύρες.

Ἐκεῖ ὁ Γιώργος μοὺ πῆρε

τὸ δεξιὸ χεῖρ καὶ δὲν ἔπαυε νὰ
μοῦ τὸ σφίγγῃ ἀνάμεσα στὰ δύο
τὰ δικά του, ὥσπου χωρίσαμε:

— Λοιπὸν, Μιχαλάκη, μοὺ λέει,
τελειώσανε τὰ φέματα, φεύγω.

— Νὰ πῶς σὸ καλὸ, τ' ἀπο-
κρίνομαι. Μὰ κείνος μοιάζει σὰ
νὰ μὴ μ' ἀκούῃ.

— Κοίτα νᾶσαι πάντα καλὸς
μὲ τοὺς γονίους μας. Σήμερα
κατάλαβα πόσο καλοὺς γονίους
ἔχουμε...

— Καὶ γὰρ τὸ ἴδιο, τοῦ ἀπαν-
τῶ ζωῆρα κι' αὐθόρμητα.

— Τὸ σπῆτι μας μπορεῖ νὰ πε-
ράσῃ τραγεῖες μέρες, ἐξακολου-
θεῖ ὁ Γιώργος. Πρέπει νὰ σταθῇ
σὸ ποδάρη μου. Πρέπει νὰ βρι-
σκή παρηγορία σὲ σῆνα ἡ μα-
νοῦλα μας καὶ γὰρ δικὸ μου λο-
γισμὸς. Πρέπει, μὲ κάθε τρό-
πο, ν' ἀναπληρώσῃς τὴν καρδίαν
τῆς τὴν δικιά μου τὴν ἀπουσία.
Δὲν ἔχεις τί γίνεσαι. Εἶσαι με-
γᾶλος, ἀντὶς πῶς, καὶ μπορῶ
νὰ σοὺ μιλῶ λεύτερα. Ἐκεῖ ποὺ
παῶ, δὲν ἔχω σκοπὸ νὰ σκιαχθῶ
οὔτε μιά στιγμή γὰρ τὴν ζωὴν μου.
Δὲν ἔχω σκοπὸ νὰ ἐκμεταλλεύω
καρμὶν ἐκαίρια, γὰρ ν' ἀποφύ-
γω ἀκόμα καὶ τὴν πὺ ἐπικίνδυ-
νη ἀποστολὴ ποὺ θὰ τῆχανε νὰ
μοὺ ἀναθέσουν. Θὰ πολεμήσω μ'
ὅλη μου τὴν καρδίαν καὶ δὲν θὰ
ἐξαγορεύω ποτὲ σὸ σπῆτι μας
νικημένους.

Κόμπιασε, γὰρ μιά στιγμή.
Ἐκαμὰ τότε νὰ τραβῆξω τὸ χεῖρ
μου, ἀπὸ ἀμνηστία, μὰ δὲ μοῦ
τ' ἄφησε:

— Ὁ πατέρας ἔχει σχεδὸν γε-
ράσει, ἐξανάρχει νὰ λῆρ. Ἐχει
παλαίει πολὺ στὴ ζωὴν καὶ εἶ-
ναι κουρασμένος. Ἡ δουλειὰ τοῦ
τῶρα πῶς δὲν μπορεῖ νὰ πῇ κα-
νὲς πὺς ἔχει μέλλον.

(Ἡ συνέχεια σὸ ἐπόμενο)

ΜΕΓΑΛΕΣ ΜΟΡΦΕΣ

ΑΛΕΞΑΝΔΡΟΣ ΥΨΗΛΑΝΤΗΣ

(Συνέχεια ἐκ τοῦ προηγουμένου)

Τὴν ἄλλη μέρα ὁ ἀρχηγὸς ἔδωκε τὸ σύνθη-
μα τῆς ἐκστρατείας. Τὴν αὐγὴ τῆς πρώτης τοῦ
Μάρτη συγκεντρώθηκαν ὅλοι σὸ Μοναστήρι
τοῦ Γαλατᾶ, ποὺ ἀνῆκε τότε σὸ θρόνο τῆς
Ἱερουσαλὴμ, κι' ἀπ' ἐκεῖ ξεκίνησαν γὰρ τὸ
Βουκουρεστί. Σὲ χιλιάδες τότε ἀντίτυπα ἐκυ-
κλοφόρησε ἡ παρακατιανὴ προκήρυξι τοῦ, ποὺ
ἀπευθύνονταν σὸς κατοίκους τῆς Δακίας.

Πρὸς τοὺς Δάκες

«Ἄνδρες Δάκες! Σήμερα ἀφίνο τὴν ἐδω-
γημένη γῆ τῆς Μολδαβίας καὶ παῶ εἰς τὸ ἔ-
δαφος τῆς ἀγαπημένης σας πατρίδος. Μὲ ἀγκά-
λας ἀνοιχτάς καὶ μὲ δάκρυα χαρᾶς μὰς ὑπε-
δέχθη ὁ φιλελεύθερος λαὸς τῆς Μολδαβίας» μὲ
αἰσθήματα τοιαῦτα περιμένω νὰ ἴδω καὶ τὰ εὐ-
γενὴ τέκνα τῆς Δακίας.

«Ἄνδρες Δάκες! Πορευόμενος ὅπου ἡ φωνὴ
τῆς πατρίδος μου μὲ προσκαλεῖ, ἐρχομαι καὶ
πρὸς ὅμᾶς ὡς ἀγγέλος καὶ τῆς ὑμετέρας πολι-
τικῆς ἀνεξαρτησίας καὶ εὐδαιμονίας. Αἰῶνας
ἀρκετοὺς ἡ δυστυχὴς πατρίς σας κλυῖσσε τὸν
εὐχέαν εἰς τὸν ἀνὰθρώπων ζυγὸν τοῦ τερατώ-
δους Δεσποτισμοῦ, εἶχε χάσει καὶ αὐτὰ τὰ λεί-
ψανα τῶν δικαιωμάτων τῆς, ἐνὶ ἡ τυραννία
τῶν ἡγεμόνων σας εἶχεν ἐλαττωθεῖ τὰς πνευ-
ματικὰς δυνάμεις σας καὶ ἐξαγριώσει τὸν
ἐθνικὸν ἐκείνην χαρακτήρα, δι' ὃ ἡδυνήθητε
εἰς τοὺς ἀρχαίους χρόνους νὰ φυλάξτε τὴν πο-
λιτικὴν σας ἀνεξαρτησίαν, καὶ ν' ἀντιπαρτα-
χῆτε χρόνους ἱκανοὺς εἰς τὰς ἐξόδους τῶν ἀ-
ποδόνων ἐθρῶν τῆς ἀνθρωπότητος. Ἡ ὥρα
τέλος πάντων καὶ τῆς ἀνακτίσεως τῆς ἐλευθε-
ρίας ἐχρῆται. Ἐνὰ μέγα ἔθνος, μέγα διὰ
τὴν ἀπαρτεινυμένην γενναίότητα, τρέχει τὸ
λαμπρὸν στάδιον τῆς ἐλευθερίας τοῦ, καὶ μα-
κρὰν δὲν εἶναι νὰ βῆσιν τοὺς καρποὺς τῶν
γενναίων καὶ ἐνδύων ἀγώνων τοῦ. Ὑμεῖς δὲ

τί ἐτι περιμένετε; Πότε θέλετε εὐρεῖς προφο-
ρώτερην ἐκαιρίαν εἰς ἀνάκτησιν τῶν πρὸ τό-
σων αἰώνων καταπατομένων ἱερῶν δικαιωμά-
των σας; Καίτοι, λοιπὸν, φίλοι Δάκες, νὰ ἐξυ-
πνήσετε, καίτοι νὰ αἰσθανθῆτε καὶ νὰ ζητήσετε
τὰ φυσικά καὶ τὰ πολιτικά ἐκείνη δικαιώματα,
τὰ ὁποῖα ἡ φύσις ἐχάρισεν εἰς τὸν ἀνθρώπον
καὶ ἡ πολιτικὴ κοινωνία χρεώσεται νὰ ὑπερασπι-
ζέται καὶ νὰ ἀμυνθῇ. Ἐστὶ βέβαιον ὅτι πα-
ρῆλθεν ὁ καιρὸς καθ' ὃν ἡ φωνὴ τοῦ δόλου ὀλί-
γον εἰσπρόκοπε εἰς τὰς ἀκοὰς τῶν κρατούντων.
Τὴν σήμερον βλέπομεν αὐτοὺς τοὺς ἰδίους ἀρχι-
γούς τῶν ἐθνῶν ἐκουσίως νὰ ἀποδίδουν τὰ εἰς
τοὺς λαοὺς ἀνήκοντα ἐθνικά δικαιώματα καὶ νὰ
σπεύδουν νὰ ἐχαριστήσων τὰς εὐλόγους ἐπι-
θυμίας των.

«Ἄνδρες Δάκες! Ἐνὶ εἰσέρχονται εἰς τὸ ἔ-
δαφος τῆς φίλης πατρίδος σας, ἡ πρώτη
μου φροντίς θέλει εἶναι νὰ φυλάξω τὴν στρα-
τιωτικὴν ἐκείνην εὐταξίαν, τὴν ὁποῖαν χρεώσεται
νὰ διατηρῇ ἔθνος ἐμφυλοῦμενον ἀπὸ τὰ γεν-
ναῖα τῆς «λευτερίας» φρονήματα. Εἰμὶ δὲ βέ-
βαιος ὅτι καὶ ὁμῆς θέλετε ἀπαντῆσαι ἐκφῆ-
ροντες τὴν φιλοφρονεστέην ὑποδοχὴν, καὶ τοι-
αύτην, ὅταν χρεωσθεῖτε εἰς ἀνδρὰς ἀγωνιζομέ-
νους ὑπὲρ τῆς κοινῆς ἐλευθερίας.

Ἀλέξανδρος Ὑψηλάντης

ΤΑ ΠΡΟΜΗΝΥΜΑΤΑ ΤΗΣ ΚΑΤΑΙΓΙΔΑΣ

Ἀπὸ τῆς πρώτης μέρας τοῦ Μάρτη, μαῦρα
σύννεφα, προμηνύματα τῆς βορείας καταιγίδας
ποὺ θὰ ἔξοπαγε σὲ λίγο, ἀρχισαν νὰ ἐργον-
τάνε σὸν πολεμικὸν ὁρίζοντα. Ἀπὸ τὴν Πέλη
δὲν εἶχε ἀκόμα πάρει καινούργια νῆα κι' ὁ
ὁτολός, μ' ὅλο ποῦραγε γι' αὐτὸ τὸ ζήτημα
διαρκῶς, φαίνονταν νῆα ἀκόμα ἀσυνάρτητος.
Στὴς δύο τοῦ Μάρτη πῆρε ἀπὸ τὸ Λεβέντι ἑνα
γράμμα γιογάτο δυσάρεστα νῆα. Ὁ Λεβέντι
τοῦγραφε πὺς οἱ δύο τοῦ ἀποσταλμένοι Ὑπα-

τρος καὶ Πάπ, εἶχαν ἀποτύχει στὴν ἀποστολὴν
τους.

Ὁ πρῶτος, ὁ Ὑπατρος, ποὺ εἶχε σταλθῇ σὸν
Ἄλῃ πᾶσα γὰρ νὰ τὸν τόνισῃ καὶ νὰ κρατήσῃ
τὴν ἀντίστασιν ὡς ὅπου φθάσουν γὰρ νὰ τὸν
βοηθήσουν οἱ Ἕλληνες, εἶχε δολοφονηθῇ. Κι'
ὁ δεύτερος, ὁ Ἀριστοτέλης ὁ Παπα-Πάπ, ὁ ἀκού-
ρατος φιλικὸς ποὺ εἶχε σταλθῇ σὸν Βελιγράδι
μὲ τὸ ἔγγραφο τῆς ἐμετάλλῃ Ἑλλάδος καὶ
Σερβίας συνθήκης συμμαχίας καὶ ἐπιμαχίας,
γὰρ νὰ μὴ πέσουν τὰ χαρτὰ στὰ χεῖρα τῶν
Τούρκων, τὰ πέταξε μέσα σὲ ἑνα ἔλος, καὶ ὕ-
στερα ἀπὸ λίγο γκρεμίστηκε κι' ὁ ἴδιος ἀπὸ
ἑνα μεγάλο γκρεμ. Τὰ θάλασσά αὐτὰ νῆα τοῦ
γέννησαν πολλὰς κακὰς σκέψεις. Δὲν μποροῦσαν
ὅμως καὶ νὰ αἰσχυρολογῶν ἀποκρηστικά τὸ
μικρὸν τοῦ. Ἐπὶ τὴν ἴδια αὕτη ἡμέρα πῆρε
τὴν ἀπόφασιν νὰ σταλθῇ σὸν Μαυρᾶ τὸν ἀδελφὸ
τοῦ τὸ Δημήτρη.

Σὲ ἑπτὰ μέρες ἔφτασε στὴ Φωλιάνη. Ἐκεῖ
τὸν κατέρχοντο ὁ Καραβῆς κι' ὁ Ἀργυροκα-
στρίτης μὲ τριακόσιους ἑλλήνων στρατιώτες. Ἀ-
ναβόρρεψε κάπως. Νὰ ποὺ ἐπὶ τέλους ὑπῆρχαν
ἀκόμα πιστοὶ στὴν ἰδέαν. Τὴν ἄλλη μέρα φθᾶ-
σανε κι' ἄλλοι Ἕλληνες. Κι' ἦταν αὐτοὶ πα-
διά τῶν ἑλληνικῶν παροικιῶν τοῦ ἐξωτερικοῦ
ποὺ γύρευαν νὰ καταταγοῦν σὸν ταχτικό στρα-
τὸ καὶ νὰ χύσουν γὰρ τὴν πατρίδα τὸ αἷμα
τους.

Ἀπὸ τοὺς νέους αὐτοὺς ἐβελοντὲς ὁργανώθη-
κε ἀμέσως ἀπὸ τὸν ἴδιον τὸ σῶμα τῶν ἱερο-
λογιτῶν. Κι' ἦταν αὐτὸς ὁ πρῶτος ταχτικός
στρατὸς τῆς Ἑλλάδας. Ἡ κατάταξι τοῦς γί-
νθηκε μὲ ὅλους τοὺς τύπους τῶν στρατολογιῶν
τῶν συγχρόνων κρατῶν. Φόρεσαν ὁμοιόμορφη
στολὴ ἀπὸ μαῦρο βελούδο καὶ καλορραμμένη σὸ
σῶμα τους. Κάτω ἀπὸ τὸ λοφίο τοῦ φέλου-
τους κράνους ἦσαν γραμμένα τὰ λόγια «Ἐλευ-
θερία ἡ θάνατος» καὶ πᾶν ἦσαν ζωγραφισμέ-
νη μιά νεκροκεφαλὴ μὲ δύο δατὰ ποὺ μοιάζαν
σάν κεφαλαῖο Χ. Τὸ ἐθνόσημό τους εἶχε τρία
χρώματα. Τὸ κόκκινο, τὸ γαλάζιο καὶ τὸ ἀσπρὸ.
Διοικητὴς τοῦ σώματος αὐτοῦ διορίστηκε ὁ
Γιώργος Κεντακούρης. Κι' ἐξαιρετικὸς ὁ
Σπύρος Δρακοῦλης ἀπὸ τὴν Ἱθάκη, ὁ Δημή-
τρης Σούτσος, ὁ Λουκάς Βαλασακάκης, ὁ Ἀν-
δρόνικος Ρίζος καὶ ὁ Χιώτης Γιάννης Κρό-
κιος. Οἱ νῆοι στρατιώτες ἦσαν γιογάτοι χα-
ρά. Ἡ μαῦρη τους στολὴ μὲ τὸ κράνος καὶ
τὰ ἐθνόσημα τοῦς γιόμειζε περφόρεια.

(Ἀκολουθεῖ)

ΚΩΣΤΑΣ ΚΑΛΑΝΤΖΗΣ

Νέο κορίτσι,

Αγαπητή μου Φαλαγγίτισσα,

Υπάρχουν αγώνες και αγώνες στη ζωή των Έθνων και στη ζωή των ατόμων. Αγώνες ποταποί και πρόστυγοι, που γίνονται από χαμηλά ένστικτα και πάθη. Αγώνες που κλείνουν μέσα τους το μικρόβιο της φθοράς, που είναι καταδικασμένοι να αποτύχουν. Έστω κι' αν στην αρχή φαίνονται ότι κερδίζουν εκείνο που ζητούν.

Υπάρχουν αντίθετα και αγώνες που γίνονται για την υπεράσπιση ιδανικών και αξιών αιώνιων, αγώνες γεμάτοι αυτοθυσία και αυταπάρνηση, βασιζόμενοι πάνω σε στερεά ψυχικά βάθρα που καμμία περίπτωση δεν μπορεί να ελαττώσει το ύψος των. Οι αγώνες αυτοί έχουν αιέτως στη γένεσή τους ως σύντροφο την απόλυτο ωραιότητα και ότι και να συμβεί μένουν παραδειγματικοί σε γενεές γενεών.

Ένας τέτοιος αγώνας είναι και ο δικός μας σήμερα. Γεννήθηκε από μια ωραία πανεθνική όρμη για της φυλής μας τη διατήρηση. Γιατί τι θα ήταν πια η Ελλάδα χωρίς το φυλετικό της ποιόν και χωρίς το φυλετικό της ένστικτο; Δεν πολεμούμε έμεις, όπως άλλα έθνη σήμερα, για υλικά αγαθά, για έδαφικές κατακτήσεις, για πλούτη, για πετρέλαια, για πρώτες ύλες. Όχι! Αγωνιζόμαστε για να διατηρήσουμε το γένος μας ελεύθερο και το αίμα μας αμόλυμτο. Τα δυο αυτά γένομα και αίμα είναι τα ιερά δεδομένα μιας φυλής. Και μεις από τα πανάρχαια χρόνια φυλάξαμε το φυλετικό

μας ένστικτο όσο κανείς άλλος λαός. Έχουμε πολλές πικρίες δοκιμάσει μέσα στο ρεύμα των αιώνων της εθνικής μας ζωής δόξες φορές το ένστικτο αυτό παραγώθηκε και δεν λειτουργούσε κανονικά. Σήμερα όμως βρίσκεται σ' όλη του την αίγλη, λειτουργεί τόσο φωτεινά που θαμπώνει κάποτε κι' εμάς τους ίδιους.

Επειδή όμως ακριβώς βρίσκεται τώρα στο ζενίθ της λάμψης του αυτής, γι' αυτό πρέπει όλοι και όλες μας με επιστράτευση όλων των δυνάμεων και αρετών μας να το τροφοδοτούμε διατηρώντας τη λάμψη του αυτή. Ο ένας στρατιώτης με το όπλο, ο άλλος αγρότης με το άλεκτρι, ο δουλευτής της επιστήμης με το πνεύμα του, ο εργάτης με τα χέρια του, το κορίτσι, η γυναίκα με τη δουλειά της, ο φτωχός με τη δραχμή του, ο πλούσιος με τα εκατομύριά του.

Τις προάλλες ο Υπουργός της Εθνικής Προνοίας κ. Ηλίας Κριμπάς μίλησε στο ραδιόφωνο για το χρέος που έχουμε όλοι μας απέναντι της Φυλής μας. Ήταν μια ομιλία γεμάτη αληθείες και γνήσια συγκίνησι, γι' αυτό κι' από τα χείλη του ομιλητή έφθανε κατ' ευθείαν στην ψυχή του ακροατή. Είδε με τα μάτια του, άκουσε με τ' αυτιά του κι' έζησε μ' όλη του την ύπαρξη τον αγώνα αυτόν τον ωραίο εκεί επάνω. Και μας τα μετέδωσε όλα αυτά με τη θερμή έκκληση να πάρουμε όλοι μας μέρος σ' αυτόν με τις δυνάμεις μας τις ψυχικές, πνευματικές και υλικές. Όποιος σήμερα δεν συγκινείται και δεν κινείται για όποιαδήποτε προσφορά δεν εκτελεί το χρέ-

ος του προς τη Φυλή του και χωρίς άλλο δεν μπορεί να καυχείται πως είναι Έλληνας. Έμεις οι γυναίκες μέσα στα σπίτια μας μπορούμε αφάνταστα να επιδράσουμε πάνω στον πατέρα μας, στον αδελφό μας, στο σύζυγό μας. Αν τυχόν αυτός δεν κατάλαβε ακόμα το μέγεθος της υποχρεώσεώς του απέναντι στη Φυλή, ως προσπάθισουμε κατάλληλα να του ανοίξουμε τα μάτια και την ψυχή.

Δεν είναι κρίμα να μείνη κι' αυτός έξω από τον κύκλο του θαύματος, να μην νοιώση την αγαλλίαση ότι κι' αυτός συνέτεινε για τη Νίκη της Ελληνικής Φυλής; Ένα δισεκατομμύριο χρειάζεται, είπε ο Υπουργός, για την Εθνική Πρόνοια, για τη βοήθεια γενικά όσων έχουν ανάγκη. 450 έχουμε προσφέρει. Γιατί να μην συμπληρωθεί από μας το υπόλοιπον; Υπάρχουν πλούσιοι, που χωρίς να στερηθούν τίποτα θα μπορούσαν άψε - σβύσε να δώσουν γι' αυτό το ποσό. Τι να τα κάνουν τα λεπτά τους όταν υποδουλώθη το Έθνος και νοθευτεί η Φυλή; Κι' αυτοί και τα παιδιά των παιδιών τους θα υποφέρουν. Ας ανοίξουν την ψυχή τους να τους φυσήσει ο ζωογόνος άνεμος του σημερινού ωραίου αγώνος. Ας ανοίξουν το χέρι τους κι' ας δώσουν... ας δώσουν γιατί έτσι μόνο θα έχουν δικαίωμα πάνω στην αύρα της Ελλάδας. Αλλιώς δεν θα έχουν κανει το χρέος τους αυτό το ιερό στις ώρες της ανάγκης και δεν θα έχουν και κανένα δικαίωμα στις εδουχισμένες της Ελλάδος μέρες. Ας γίνουν «συναγωνιστάι στον ωραιότερο αγώνα του κόσμου!»

Σ. Καρ.

Η κάλτσα του Στρατιώτη

Πολλές φορές γράψαμε για την κάλτσα του στρατιώτη και πολλά σχέδια δώσαμε απλά ή περίπλοκα. Σήμερα δίνουμε άλλο ένα που είναι πολύ πρακτικό και γι' αυτό συγκεκριμένο από το Υπουργείο Στρατιωτικών. Μελετήσατε με προσοχή την επεξήγηση και στρωθήτε όλες σας στο πλέξιμο.

Γίνονται δύο τεμάχια. Γκέττα και καλτσάκι.

1) Η γκέττα.

Η γκέττα γίνεται ως εξής: Μήκος 40 εκ. του μέτρου το λιγότερο. Αρχίζουμε το πλέξιμο από το επάνω μέρος με 70 πόντους (θηλειές της βελόνας) και τελειώνουμε στο κάτω μέρος με 54 πόντους. Τα στενόμενα θ' αρχίζουν κάτω από την γάμπα ώστε να στενεύει κανονικώς και να μη σφίγγει το πόδι. Μπορούμε να την αρχίσουμε και με 75 πόντους ή 73 διότι τα πόδια δεν είναι όλα του ίδιου πάχους, όχι όμως ολιγώτερον των 70 πόντων. Η γκέττα πλέκεται στο επάνω μέρος τρία δάκτυλα λάστιχο με δύο ίσιους και δύο ανάποδους πόντους, ή δέ υπόλοιπη γκέττα με 5 ίσιους και ένα ανάποδο πόντο.

2) Το καλτσάκι.

Το καλτσάκι θα έχει ύψος από την άκρη της φτέρνας έως το επάνω μέρος 19 εκ. του μέτρου ώστε να περνάει από το περύγιο της άρθρωσης. Αρχίζουμε το καλτσάκι από το επάνω μέρος με 52 πόντους (θηλειές της βελόνας). Αναλόγως

Έλληνες και Ελληνίδες,

Τα παιδιά της Ε.Ο.Ν. θα περάσουν και πάλι από τα σπίτια σας στις 25, 26 και 27 Ιανουαρίου, για να τους δώσετε, τι μπορείτε για τους ήρωικούς στρατιώτες μας που μάχονται εις τα χιονισμένα αλβανικά βουνά και για τας οικογενείας των.

Είναι καθήκον μας απέναντι των γενναίων υπερασπιστών της τιμής και της ελευθερίας της αγωνιζομένης Πατρίδος μας να δώσουμε, τι μπορούμε.

του μαλλιού, φιλό ή χονδρό, μπορείτε να το αρχίσετε και με περισσότερες θηλειές. Θα κάμωμεν τρία δάκτυλα λάστιχο στο επάνω μέρος για να εφαρμόζει στο πόδι και τελειώνουμε στο σχήμα μιας συνηθισμένης κάλτσας μικρής ή μεγάλης πατούσας ανάλογως με τα διάφορα πόδια.

Πλέκετε ένα ζεύγος γκέττες και 4 ζεύγη καλτσάκια.

Περισσότερες πληροφορίες παρακαλούνται οι ενδιαφερόμενοι να ζητήσουν από την Καν. Π. Ζητρίδου, Διευθύντρια του III Γραφείου της Περιφερειακής Διοικήσεως Θηλέων Αττικοβοιωτίας, Γ' Σεπτεμβρίου 9 Γ' δροφός.

ΣΤΑ ΒΟΥΝΑ ΤΗΣ ΗΠΕΙΡΟΥ

ΕΔΑΦΟΣ ΚΑΙ ΚΑΤΟΙΚΟΙ

Η Ήπειρος είναι πετρώδης, ολόκληρη κακοτοπισμένη και χαράκλαδα. Κάμπο δεν θα βρεις παρά μονάχα έξω από την Άρτα και τη Φιλιππιάδα. Εκεί έχει έλεις, από κει βγαίνουν και τα όμοια ποταμιά. Προς το εσωτερικό της Πρέβεζας καλλιεργούν ακόμα ρύζι και βαμβάκι. Μα σε άλλα μέρη, όπου το χώμα είναι φτενό και λιγυρό, δε φυτρώνει παρά καλαμπόκι. Μ' αυτό τρέφονται άλλωστε οι περισσότεροι Ήπειρώτες, με μπουμπότα. Την έχουν παραπονο οι βουνοί στην πενήντα τοποθεσία του εδάφους. Αυτή τους φέρνει τη φτώχεια, αυτή τους αναγκάζει να γυρεύουν μακριά απ' τα σπίτια τους δουλειά. Όσο χώμα είχε ο Θεός, λέγαν οι παλαιότεροι, τόρριζε κάτω στο Μωριά για μας δεν άπομειναν άλλο από τις πέτρες.

Το κυριώτερο μεταφορικό μέσο που χρησιμοποιείται στην Ήπειρο είναι τα πόδια! Σε κινάς, ως πούμε, απ' το χωριό κι' ύστερ' από μιάς μέρας παρτάς βρισκείσαι στην πόλη. Πόσο απέχει, ρωτάς, το τάδε χωριό απ' τα Γιάννενα; Μισή μέρα, σου λέν, κι' έννοον πεζοπορία. Σιδηροδρόμος δεν έφτασε ακόμα ως εκεί. Με τ' αυτοκίνητα επικοινωνούν μονάχα οι πόλεις. Άλλα ο πολός κόσμος περπατά. Κρεμούν το σακκούλι τους στον ώμο, παίρνουν το ραβδί τους (που θα τους χρειαστεί για τα σκυλιά) και τραβούν αχαράγια για το παζάρι, με μουλάρια, μόνοι τους ή με συντροφιά. Το εράδι θα το περάσουν σε κανένα χάνι. Την άλλη μέρα θα βρίσκονται πίσω στο σπίτι.

Και μη νομίστηκες πως μπορεί να περπατήσει κανείς εύκολα στον τόπο τους. Όχι, πρέπει να ναι μαθημένος απ' τα χωμάτα τους, αλλιώς θα τού πιαστούν τα πόδια. Το έδαφος παρουσιάζει κάθε τόσο ανωμαλίες και δεν είναι γι' ανθρώπους συνηθισμένους από ίσιο μέρος. Έδώ χρειάζεται σεβαστά κι' άντοχη, γυμνασμένες αντλίες και γερά πνεμόνια. Τόσοι άνθρωποι, τόσες ριματίες, τόσα μονοπάτια, μέν' στις πέτρες και στα νερά, δεν περιποιούνται με σεργιάνι, με βήμα κανονικό, απαιτούν ευκίνησια. Οι διαβάτες περπατούν ώρες συχνά το καλοκαίρι χωρίς να βρουν στο δρόμο τους ίσκιό. Το ίδιο συμβαίνει και με τη βροχή, τους μήνες της κακοκαιρίας, όπου ακόμα πολλές φορές ζητάς να τρυπήσεις σε καμμία σπηλιά.

Τέτοιος είναι ο τόπος στην Ήπειρο, μά τους Ήπειρώτες δεν τους νοιάζει γι' αυτό. Τα έχουν συνηθίσει τα κατασβεράχά τους, δεν τους κάνουν εντύπωση. Μαθημένοι από μικροί να φυλάνε τα γίδια, αναγκασμένοι συχνά να νυχτοπερπατούν, ξέρουν την περιοχή τους σπιθαμή με σπιθαμή και μπορούν να τη γυρίσουν με κλεισμένα μάτια. Βλέπουν σαν κουκουβάγιες μέσα στο σκοτάδι. Σπάνια μεταχειρίζονται στις πορείες τους φανάρια. Ένας ξένος θα τάχανε εκεί πέρα, μόλις νύχτωνε θα κλεινόταν μέσα. Μα πως μπορεί να ζήσει κανείς έτσι; Δεν προφταίνουν όλες οι δουλειές της ημέρας. Όταν λοιπόν έχουν να πάνε στα χωράφια τους ή να κατεβούν στο παζάρι, ξεκινούν από πολύ νωρίς, με δυο, με τρεις ώρες νύχτα. Και κυκλοφορούν στις έρημες οδούς σε φαντάσματα.

Στα χρόνια τα παλιά, που τα μέσα της συγκοινωνίας ήταν ακόμα δυσκολότερα, οι Ήπειρώτες περπατούσαν ολόκληρες μέρες

...τραβούν μόνοι τους στο παζάρι με μουλάρια...

χωρίς διακοπή. Αυτό γινόταν μ' όσους ταξιδεύαν στη Βλαχία, έχοντας τους περήφτους καραδανάρηδες επί κεφαλής, αλλά και με τους άλλους που το τέρας του ταξιδιού τους βρισκόταν κοντινότερα. Φέρνω για παράδειγμα τους εργατικούς - σκαφτιάδες, μαστόρους ή παρόμοιους - που ζητούσαν κάθε χρόνο δουλειά στο Ξηρόμερο. Περιμεναν να σπαρθούν πρώτα τα χωράφια τους κι' ύστερα φεύγαν. Πάιρναν τα συνεργά τους, βάζαν μια δεύτερη αλλαξιά στον τρουβά, έρχιχαν απόπαινο

τους ένα κοντοκάπι και τραβούσαν με τα πόδια. Περπατούσαν μέρες και μέρες ώσπου να φτάσουν στον τόπο του προορισμού τους, εκεί που θα βρίσκαν εργασία. Με τον ίδιο τρόπο, αποστολικά, γυριούσαν αργότερα στο χωριό τους, φορτωμένοι αυτή τη φορά και καλούδια.

Έτσι λοιπόν με τους Ήπειρώτες δε φοβούνται μήτε το περπάτημα μήτε τις κακοτοπίες. Ανεβαίνουν τους γκρεμούς σαν κατόικια. Βγάζουν άνθοφορο μιας ώρας χωρίς να πάρουν ανάσα. Η ελαστικότητα τους είναι κάτι το άπιστευτο. Στο τρίξιμο δεν τους φτάνει κανένας, τόσο πολύ αντέχουν. Και μήπως έχουν γυμναστή από μικροί, μήπως έκαμαν σπουδαιές ασκήσεις; Δεν τις έχουν ούτε ακούσει, τι λογής είναι. Μα η τραχεία ζωή τους, οι ανάγκες οι καθημερινές, τους έλασκούν με το πιο σίγουρο σύστημα. Δεν καθονται ποτέ τους. Δεν έχουν να ξεκοκαλίσουν έτοιμα. Γι' αυτό βρίσκονται όλο στους δρόμους, στο ύπαιθρο, μέσα στη φύση. Όταν έρθει καιρός να πάνε στρατιώτες, βαστούν πιο καλά απ' όλους στις πορείες.

Το Ήπειρωτικό έδαφος με τις άπειρες ανωμαλίες και το όσφο του κλίμα σκληραγωγεί τους κατοίκους από μικρούς. Συνθίζονται στον αγώνα της ζωής από παιδιά. Οι χρείες του σπιτιού τους θέλουν πάντα ορθούς, στο ποδάρι. Παιδεύονται για να ζήσουν, ολόενα σφουγγίζονται το ιδρώμένο μέτωπό τους. Άλλα κανένα ψωμί στον κόσμο δεν έχει τη νοστιμιά της μπουμπότας τους. Την τρών με όρεξη, τους φαίνεται στην πείνα τους σα σμιγδαλιά.

Μπουμπότα και κρεμμύδι, μπουμπότα και τυρί, αυτό είναι το κυριώτερο φαί τους, αυτό είναι το ανώτερο φαί τους. Στα φτωχόσπιτα το χειμώνα, όταν λείπει το προσφαγί, περιποιούνται μ' αγρία λαχανά, βγαλμένα από την έσοχη με το σουγιά, καμμία φορά χωρίς λαδί, μονάχα με ξέδι. Κι' όμως βλέπεις τα μάγουλα των παιδιών τους να ναι κόκκινα σα μήλο. Άλλα που έχουν όλα τα καλά του Θεού ζηλεύουν την όρεξία τους. Τα θρέπει ο αέρας, η κίνησι κι' η εργασία. Όταν μεγαλώσουν αυτά, θα γίνουν οι πιο ακούραστοι δουλευτάδες, οι καλύτεροι στρατιώτες. Θα φανούν χρήσιμοι στην πατρίδα τους με κάθε τρόπο. Αυτό αποτελεί πιά παράδοσι γι' αυτούς.

Γ. ΑΝΕΜΗΣ

ΣΥΜΠΑΣ Ο ΕΛΛΗΝΙΣΜΟΣ

Πολλάκις μέχρι τοῦδε ἐπολέμησεν ἡ Ἑλλάς. Φαίνεται πῶς ὁ Θεός πού τὴν ἐτοποθέτησεν ὡς βραχίονα εἰς τὸν μεταίχιμον τοῦ Ἀνατολικοῦ καὶ Δυτικοῦ Κόσμου, τὴν προὐρίσεν ὡς πρόμαχον τῶν ὑψηλοτέρων ἰδεῶν τῆς ζωῆς καὶ τῶν πολυτιμωτέρων ἀγαθῶν τοῦ γένους τῶν ἀνθρώπων.

Εἰς προχριστιανικοὺς χρόνους ἐπολέμησε κατὰ τῆς ἀγρίας βαρβαρότητος τῶν Ἀνατολικῶν Λαῶν. Εἰς τοὺς μετέπειτα χρόνους ἠγωνίσθη, ὅπως καὶ σήμερον ἀγωνίζεται, κατὰ τῆς ἐκφύλου βαρβαρότητος τῆς Δύσεως.

Καθ' ὅσον ὁμως ἐνθυμοῦμαι δὲν γνωρίζω ἄλλην περίπτωσιν πολέμου, καθ' ἣν ἡ Ἑλλάς ἐπολέμησε τόσον συνολικῶς καὶ τόσον ὁλοκληρωτικῶς. Καὶ αὐτὸς ὁ Μέγας Ἀλέξανδρος, ὁ ὀδηγήσας τὰς Μακεδονικὰς Φάλαγγας μέχρι τοῦ περιπότου τεματίων Ἀσίας καὶ καυχώμενος ὅτι ἐπέτυχεν τὴν ἑνωσὶν τῶν καθ' Ἑλλάδα Συμπολιτειῶν, μετὰ θλίψεως κατόπιν ἀναγράφει εἰς ἐπιγραφήν ἐπὶ ἀφιερωθέντων εἰς τοὺς Θεοὺς λαφύρων τὸ «πλὴν Λακεδαιμονίων».

Σήμερον ὁμως εἰς τὸν παρόντα πόλεμον τῶν ἠθικῶν ἀξιών κατὰ τῆς κτηνώδους βίας ὁ Θεός ἠθέλησε νὰ ὀρθωθῇ γιγαντιαίως σύμπας ὁ Ἑλληνισμός καὶ νὰ πάλῃ οὐ μόνον πᾶσα Ἑλληνικὴ ψυχὴ, ἀλλὰ καὶ πᾶσα εὐγενὴς καρδία, ὅπου γῆς, αἱρέος καὶ θαλάσσης καὶ ἂν εὐρίσκειται, συγκινουμένη ὑπὲρ τοῦ Ἑλληνικοῦ Ἀγώνος κατὰ τῆς ἰταλικῆς ἀτιμίας.

Εἶναι δὲ μέγα πρᾶγμα καὶ μεγάλῃ ἐνίσχυσις δι' ἡμᾶς τοὺς ἀγωνιζομένους εἰς τὰς πρώτας γραμμὰς τοῦ πυρός ἐπὶ τῶν χιονισμένων κορυφογραμμῶν τῶν ἀγρίων Ἀλβανικῶν ὄρεων νὰ αἰσθανώμεθα παρὰ τὴν λόγῃν μας τὴν πλοὴν ὁλοκλήρου τοῦ ἔθνους καὶ τὴν συμπαθειὰν τῆς ἀριστοκρατίας τοῦ ἀνθρώπινου πολιτισμοῦ νὰ μᾶς

συνοδεύουν εἰς τὸν ὑπὲρ πάντων ἀγῶνα, χαλκεύουσι διὰ τῆς προσευχῆς καὶ τῆς λατρείας εἰς τὴν Ὑπέρμαχον Στρατηγὸν Παρθένον Μαρίαν καὶ δι' ὅσων ὑπὲρ ἡμῶν πράττουν, τὰ πνευματικὰ ὄπλα, τὰ ἐμψυχώνοντα τὰ χαλύβδινα τοιαῦτα.

Εἶναι ἀνέκφραστος ἡ συγκίνησις, ἡ χαρὰ καὶ ἡ ὑπερηφάνεια, τὴν ὁποίαν ἐδοκιμάσαμεν ὅταν ἐδεχόμεθα τὴν ἰδίαν ἡμέραν τῶν Χριστουγέννων τὰ δέματα τῆς ἀγαπητῆς μας Ε.Ο.Ν. Δὲν ἦσαν ἀπλῶς δέματα ἐκεῖνα μετὰ δῶρα. Ἦσαν ψυχὰ καὶ καρδίαι προσφιλῶν ὑπάρξεων, πού ἤρχοντο νὰ μᾶς θωπεύσουν, νὰ μᾶς θερμάνουν καὶ νὰ μᾶς ἐνισχύσουν εἰς τὸν Ἀγῶνα. Καὶ ἔβλεπε κανεὶς — τί συγκίνησις! — τοὺς στρατιώτας νὰ τὰ ἐναγκαλιζώνται, νὰ τὰ φιλοῦν καὶ πολλὰ ἀπὸ τὰ δῶρα τοῦ δέματος νὰ τὰ κάνουν «φυλαχτά» τῆς ζωῆς των. Σὰς διαβεβαίω δὲ ὅτι ἡ ὁρμὴ καὶ ἡ πίστις μας διὰ τὴν τελικὴν Νίκην ἔδεκαπλασιάσθησαν. Αὐτὸ διεπίστωσα ὡς πνευματικὸς πατήρ τῶν τέκνων μου — στρατιωτῶν τοῦ Συντάγματός μου. Καὶ αὐτὸ μοῦ εἶπαν νὰ σὰς γράψω μετὰ χαρὰν καὶ συγκίνησιν μαζί.

Χίλια χρόνια λοιπὸν ἄς μᾶς ζήσῃ ὁ Ἀρχηγός μας Ἰωάννης Μεταξάς, πού εἶχε τὴν θεῖαν ἔμπνευσιν νὰ δημιουργήσῃ τὴν ὑπέρροχον αὐτὴν Ὀργάνωσιν τῆς Νεολαίας. Καὶ εἴθε ὁ Μεγάλος Θεός νὰ χαρίῃ εἰς τὸ «παιδί του» αὐτό, ὅπως τὴν ὀνομάζει, χρόνια πολλὰ καὶ ἐνδοξα διὰ τὸ καλὸν τῆς λατρευτῆς μας Πατρίδος.

Ζήτω ἡ Πατρίς, Ζήτω ὁ Ἀρχηγός, Ζήτω ἡ Ε.Ο.Ν.

Ἀρχιμ. Ἰωακείμ Λιούλιας

Λοχαγός Ἱερέυς 53ου Συντάγματος Πεζικοῦ
Ἐν Τ. Τ. 520 τῇ 25ῃ Δεκεμβρίου 1940

Για να μου δώσετε

Μεταγραμματισμοί

Με βήτα από μία πόλι ξε-
κινάω
με μι στην παραλία κατε-
βαίνω
με πι σης γης την άκρη
με ρο στις λέξεις του θεά-
τρου μπαίνω
με δέλτα είμαι όλο πονηρία
με θήτα βρίσκομαι στην
έκκλησία.
Ι. ΔΗΜΑΚΗΣ

Λογοπαίνιον

"Ενας πήγε στο Νοσοκο-
μείο να ιδη κάποιον άσθε-
νή. 'Ο φύλακας στην πόρτα
τόν ρώτησε:

— Τί συγγένεια έχετε;
— Άδελφούς και αδελφές
δέν έχω, απήντησε ό έπι-
σκέπτης, αλλά ό πατέρας
του άρρώστου είναι γυιός
του πατέρα μου.
Σ. Γ. ΧΑΛΑΣ

Παροιμία

ΟΑΧΤ
ΓΙΧΕ
ΝΙΓΟ
ΟΡΝΑ
ΡΕΚΙ

Τοποθετήσατε καταλλή-
λως.

ΑΙ ΛΥΣΕΙΣ ΤΟΥ 15ου ΦΥΛΛΟΥ

Σταυρώλεξον: 'Οριζον-
τίως: 1 παράς, 2 τέλος, 3 νόσος,
4 Πόρος, 5 θάνα, 6 ΣΩ, 7 σά,
8 ΗΙ, 9 Ις, 10 σάνη, 11 άκάτω,
12 Ιριδα, 13 βάρκα, 14 άντας,
Καθέτως: 15 πάγος, 8 ήττας, 16
Ρωσία, 17 σσώ, 18 νίκη, 19 σός,
20 "Ηρα, 2 τοδ, 11 άδω, 21 μέσα,
22 Κανά, 23 Ιαία, 24 γούνα
25 σσας. Λαβυρινθοσταυ-
ρώλεξον: 'Οριζοντίως: 1 Σ,
2 μία, 3 Σίνας, 4 ΣΤ—τε, 5
Σιάμ—Μονή, 6 ΑΛ—μά, 7 άρα-
φα, 8 άτι, 9 Ω. Καθέτως: 1 Σ,
2 αία, 3 στάλα, 4 μι—Ρά, 5 Σι-
νά—κάτω, 6 ΑΑ—φι, 7 στόμα, 8
ένα, 9 Η. Τρίγωνον: Τροία,
Ρόκα, όκά, Ια, Α. Τετράγω-
νον: Θεός, έτοι, δαία, Σιάμ.
Κρυπτογραφικόν: "Ανδρο-
κλής, "Ηρακλής, Κόδρος, Κρόνος,
"Ανδρος, Ρόδος, Δήλος, Κάσος,
"Όσσα "Αρης, "Ακροστιχίς:
Περίανδρος (Παρνασσός, "Ελλάς,
Ρουμανία, "Ινδικός, "Αϊός, Ναύ-
πλιον, Δήλος, Ρόδος, "Όμηρος,
Συρία). Μεταγραμματι-
σμός: Πολωνία, Κολωνία. Το-
νόγραφος: Πάτιος, άτιός,
Λίνιγμα: "Η πένα και τά
γράμματα.

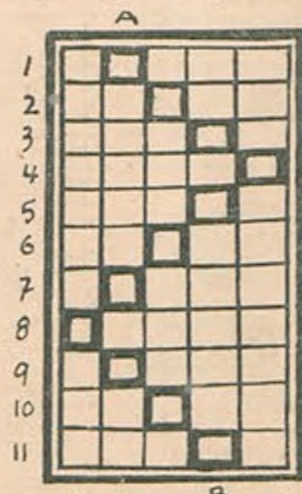
"Ενα τετράγωνον:

Δικτυωτόν

Όριζοντίως:

1) Τό αντίθετον του μέ-
σου. 2) Κατοικία των άρ-
νιών. 3) Με αυτά πετούν τά
πουλιά. 4) Σ' αυτήν κάνουν-

με τά ψώνια μας. 5) Βασι-
λισσα της "Ελλάδος. 6) Μι-
κρό δάσος. 7) Υιός του
Πριάμου. 8) Πόλις της Πε-
λοποννήσου. 9) "Υπάρχει
στό σπίτι και μ' αυτήν άνε-

βαίνουμε στα άπάνω πατώ-
ματα. 10) Βρύση. 11) Οί-
νος (δημ.).

Διαγωνίως, Α—Β: "Η-
ρος της "Επανάστασης
του 1821.

Ε. Ν. ΜΟΣΧΟΣ

Τρίγωνον

***** = "Ελλ. πόλις
**** = "Αρχ. θεός
*** = Χρονική μοιάς
** = Κλωστή
* = Φωνήεν

Και καθέτως τά ίδια.
ΕΥΤ. Ι. ΜΑΡΑΓΚΟΥΔΑΚΗ

Κρυπτογραφικό

12345678 = Νήσος
45678 = Αϊνος
12878 = Νήσος
7882 = "Όρος
7678 = Ζών
23878 = Δάσος
2352 = "Αγώνισμα
25678 = Ζών

Ι. Κ. ΠΑΝΑΓΟΠΟΥΛΟΣ

Αίνιγμα

Τρέχει, τρέχει, πάει, πάει
και στα πίσω δέν γυρνάει
Σ. Γ. ΧΑΛΑΣ

ΚΑΙ ΛΙΓΗ

Η ΜΕΓΑΛΗ ΓΕΝΕΙΛΔΑΙ

"Όταν κρυώνουν τ' αυτιά του
παπού!...

Κύριε έλέησον!

Δάσκαλος: Γώργο,
ποιός έφευρε τον ήλεκτρι-
σμό;

Γιώργος: "Η "Ηλέ-
κτρα του Σοφοκλέους, κύ-
ριε!!!

Σώθηκε!...

Δάσκαλος: Τί δια-
βάσεις Τάκη;
Τάκης: Συμβουλές για
τό κολύμβημα.

Δάσκαλος: Δηλαδή;
Τάκης: Νά, άν κινδυ-
νεύης νά πνιγής, θ' ανοίξεις
τό βιβλίο στη σελίδα 294,
όπου και θά βρής τις σχε-
τικές συμβουλές.

ΘΕΟΛΟΓΟΣ Β. ΑΡΤΟΠΟΙΟΣ

"Η ψεύτικη πάγωση;

Δυό μασκαράδες βγαί-
νουν από ένα χορό.

— Τί κρύο!! Λέει ό ένας,
έπάγωσε ή μύτη μου.

Και ό άλλος:
— Καλά πού είναι ψεύ-
τικη.

ΓΕΩΡΓ. Ε. ΜΥΛΩΝΑΚΗΣ

Ναργιλέδες...

Δάσκαλος: Τί κατα-
σκευάζουν Τοτό με τον άρ-
γίλλο;

Τοτός: "Αργιλέδες, κύ-
ριε.

"Αναμφισδητήτως...

Μίμης: Που κάθεται ή
γιαγιά σου Τάκη;

Τάκης: Στην πολυθρό-
να της.

Συ είπας...

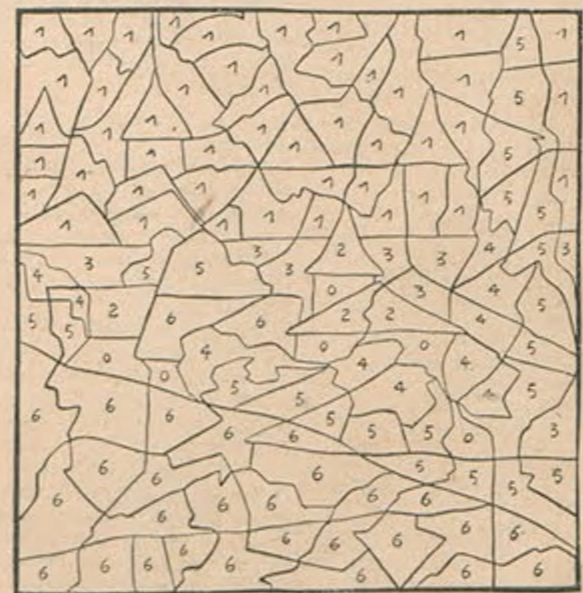
Στην έκθεσι ζωγραφι-
κής:

— Ό μύψ έπισκέ-
πτης: Τί είναι αυτό τό ά-
σχημο πορτραίτο;

— Ό φύλαξ τοδ μου-
σειού: Είναι... ένας κα-
θρέπτης κύριε!

ΖΩΓΡΑΦΙΚΗ

Στερεώσατε ένα διαφανές χαρτί επάνω στο σχέδιο και,
όδηγούμενοι από τους αριθμούς, χρωματίσατε τά μέρη της
εικόνας ως έξης:

"Όπου υπάρχει:

1 με μπλέ, 2 με κόκκινο, 3 με κίτρινο άνοιχτό, 4 με πρά-
σινο άνοιχτό, 5 με πράσινο σκούρο, 6 με καφέ.

"Όπου υπάρχει 0, θά μείνη λευκό.

Δυσκολεζόντας

ΕΥΘΥΜΙΑ

ΤΟ ΣΤΑΥΡΟΛΕΞΟ ΜΑΣ

Ανώνυμο.

— Σήμερα έλαβα ένα ανώνυμο γράμμα.
— Και ποιός σου το έστειλε;

Μιά σωστή απάντηση

Στο σχολείο ο δάσκαλος μαθαίνει στα παιδιά φυσική ιστορία και τους μιλάει για τα ζώα που έχουν εξαφανιστεί από τη γη. "Υστερα γυρίζει στον Τάκη και τον ρωτάει:

— Για πές μου έσύ, Τάκη, ένα ζώο που να μην υπάρχει πιά.

— Το καναρίνι μας.
— Πώς το καναρίνι σας; Σου έλα ένα ζώο που να μην υπάρχει πιά.

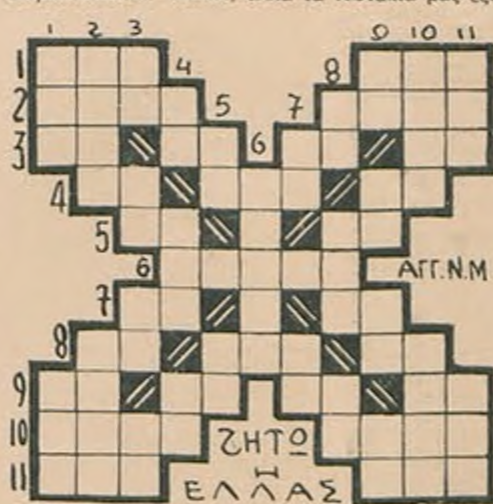
— Μάλιστα, κύριε, το καναρίνι μας δεν υπάρχει πιά, γιατί το έφαγε χτές η γάτα!

Δικαιολογημένη άπορία

— Αλήθεια, μαμά, τα μεγάλα ψάρια τρώνε τα μικρά;

— Ναι, παιδί μου.
— Τρώνε και σαρδέλλες;
— Τρώνε.
— Και πώς ανοίγουν το κουτί τους;

Οριζοντίως: 1) Συμπερασματικών—Αρχιστράτηγος του γαλλικού στρατού κατά τον πόλεμο 1914-18. 2) Κλωστή—Την ετορπίλισαν οι Ιταλοί, αλλά τα ναυτικά μας εξεδίκησαν με το παραπάνω τους δολοφόνους. 3) Μονάς ηλεκτρικής αντίστασης—Εκτός—Προτρεπτικών—Όστις. 4) Υποθετικών—Λοιπόν (άρχ.)—Κλωστή (άρχαικών). 5) Άρθρον (πληθυντικός) — Άρθρον (πληθυντικός). 6) Βάρβαροι επιδρομείς. 7) Υποθετικό — Προσωπική αντωνυμία. 8) Νότα—Οργανισμός που φροντίζει για την σταφίδα. 9) Νότα βυζαντινής μουσικής. 10) Προτάσσεται του όρκου (δημ.)—Εάν (άρχ.)—Ζών (καθαρά.)—ΛΟ.

10) Βουνό της Αλβανίας, το όποιον κατέλαβεν ο ενδοξος στρατός μας κατόπιν ηρωικών αγώνων—Κράτος της Ασίας. 11) Πάντοτε (άρχ.)—Αφής (δημ.).

Καθ'έτως:

1) Επάνω—Αριθμητικών. 2) Μέρος του λόγου—Το αντίθετο του «εξήλων». 3) ΑΜ—Δεικτικών (δημ.)—Ανώνυμος εταιρεία—Άρθρον (πληθ.). 4) Προτρεπτικών (δημ.)—Ανθος—Πρόθεσις και αριθμητικών. 5) Άρθρον—Άρθρον (πληθ.). 6) Ο εθνικός... έγγραφο υπό του Σολωμού. 7) Υποθετικών—Του οποίου (άρχ.). 8) Είς (άρχ.).—Ερωτηματική αντωνυμία—Νότα. 9) Φλ—Ανήθ—ΕΠ—Αιγυπτιακή Θεότης του ήλιου. 10) Όχι ο μισός—Νοστιμίζει τα φαγητά. 11) Σκόρος (άρχ.)—Υπομονητικών ζώων (κλητική).

ΑΓΓ. Ν. ΜΟΣΧΟΣ

Γνωρίζετε γεωγραφίαν;

Απαντήστε εις τα εξής ερωτήματα:

1) Το Βατικανόν είναι κράτος εις την Εύρωπην;

2) Η Βενεζουέλα είναι εις την Αφρικήν;

3) Η Νέα Καληδονία (Ωκεανία) είναι γαλλική αποικία;

4) Το Λευκόν Όρος (Άλπεις) είναι το υψηλότερον της Εύρωπης;

5) Ο Βόλγας είναι ο μεγαλύτερος, εις μήκος, ποταμός της Εύρωπης;

6) Η Βραζιλία ή η Αργεντινή είναι το μεγαλύτερον κράτος της νοτίου Αμερικής;

Και τώρα στην Ελλάδα μας...

7) Ποίος ποταμός χωρίζει την Μακεδονίαν από την δυτικήν (έλληνικήν) Θράκην;

8) Το Λουτράκι και η περιοχή του (πλευρά του Ισθμού της Κορίνθου, προς την Στερεάν Ελλάδα) υπάγεται εις τον νομόν Αττικής και Βοιωτίας ή εις τον νομόν Αργολίδος και Κορινθίας;

9) Η Κρήτη διαίρεται εις πέντε νομούς;

ΑΠΟ ΤΑ ΠΑΡΑΜΥΘΙΑ ΤΟΥ ΕΛΛΗΝΙΚΟΥ ΛΑΟΥ

Ο ΔΑΚΡΥΟΓΕΝΝΗΜΕΝΟΣ

(Συνέχεια εκ του προηγούμενου)

— Παιδί μου, του λέει η χανούμισσα, όσοι πήγαν εκεί δεν ματαγύρισαν. "Αν έσύ θέλεις να γυρίσεις να πας κατά ντίπ το μεσημέρι, όταν κυλιούνται οι γουρούνες μέσα στα νερά, να πάρης το γουρουνάκι και να βαρέσης μία στ' αλογό σου και να φύγης. "Υστερα νάρθης απ' εδώ, καθώς θα γυρίζης.

Πάει λοιπόν κι' αυτός το μεσημέρι και παίρνει το γουρουνάκι. Το βάζουν οι γουρούνες στα ποδάκια για να πιάσουν το παιδί, πά πού να το πιάσουν! Και πάει το παιδί απ' τη χανούμισσα, όπως τούπε.

Μόλις έφτασε, του έβαλε η χανούμισσα κι' έφαγε και κοιμήθηκε, και του παίρνει το γουρουνάκι και του βάζει ένα άλλο δικό της.

— Όταν θα σε ξαναστείλουν πουθενά, νάρθης πάλι απ' εδώ, του λέει: Φτάνει καμιά φορά το παιδί στη μάνα του, και το ρωτάει:

— Έφερες το γουρουνάκι;
— Τό έφερα, τής λέει.
Και τούψησαν κι' έφαγαν.
Πάνε πίσω οι δράκοι.

— "Ε, τόφερε; τής λένε.

— Ναι, τόφερε.

— Τώρα, τής λένε, να πάη να πάρη τ' άθνατο νερό.

Και του λέει η μάνα του: να πας, παιδί μου, να πάρης τ' άθνατο νερό! "Αν πιάς απ' εκείνο το νερό, δεν ματαπαθαίνω τίποτε. Και το παιδί πηγαίνει στη χανούμισσα.

— Πώς να κάνω να πάω να πάρω τ' άθνατο νερό; τής λέει:

— Παιδί μου, του λέει η χανούμισσα, όσοι πήγαν εκεί δεν ματαγύρισαν, παρά θα σου δώσω μία λαίνα, και μόλις φτάσης εκεί κι' ανοίξουν τα βουνά, να τή βάλης έτσι άπάνω, και πριν ακόμη κλείσουν, να πας να τήνε πάρης και να γυρίσης.

Πήρε το παιδί τη λαίνα και τράβηξε να πάρη τ' άθνατο νερό. "Εκεί π' άνοιξαν τα βουνά, έβαλε όπως του είπε τη λαίνα, και πήρε το νερό, και γύρισε πίσω στη χανούμισσα. Το παίρνει αυτή το νερό και του βάζει άλλο και του λέει:

— Όταν θα σε ξαναστείλουν πουθενά, νάρθης απ' εδώ πρώτα.

Και το παιδί πηγαίνει στη μάνα

του. Σάν άκουσαν το βρόντο οι δράκοι, τρύπωσαν.

— Τό έφερες; του λέει η μάνα.

— Τό έφερα, τής λέει το παιδί.

— Για δός μου να πιώ ψίχα!

Και τής έδωσε το παιδί να πιή.

— Γέρεψα τώρα, δέ ματαπαθαίνω τίποτε, του λέει αυτή. Και βγήκε το παιδί να πάη στο κυνήγι. Και πάει στη χανούμισσα. Μόλις το είδε η καλή αυτή γυναίκα, άκου του λέει τώρα τί θα κάνης: Θα πάρης σαράντα πρόβατα κι' ένα άρνι, σαράντα ένα' κι' άφοι τ' άμσης σάν τσοπάνης, να περάσης απ' τη μάνα σου' εκεί θα χυθούν οι δράκοι να σου τ' άρπάξουν και θα σου μείνη μονάχα τ' άρνι' θαχουν κι' ένα σπαθί μεγάλο, πού είκοσι θα το τραβάν από τη μιά, κι' είκοσι από την άλλη, για να σε σφάξουν' μά δε θα μπορούν να το τραβήξουν' και σ' θα τους πής: Δωστέ μου το εδώ! και θα το πάρης και θα τους σφάξεις.

Κι' έτσι όπως τ' όρμηνεψε η καλή αυτή γυναίκα, έκανε το παιδί. Χύμηξαν οι δράκοι και του πήραν όλα τα πρόβατα και του έμεινε μονάχα τ' άρνι, και κοίταζαν να βγάλουν το σπαθί και δεν μπορούσαν.

— Δωστέ μου το εδώ, τους φωνάζει.

Του δίνουν λοιπόν το σπαθί, το τραβάει και τους σφάζει.

Ο ΚΗΠΟΣ ΤΩΝ

Ο Αρχηγός δέν μᾶς λησμονεῖ

«... Ούτε οι Σκαπανεῖς ούτε αἱ Σκαπάνισσαι δὲν ἔλειψαν ἀπὸ τὴν πρόσκλησιν αὐτὴν. Καὶ οἱ μικροὶ Σκαπανεῖς προσέφεραν καὶ αὐτοὶ τὴν βοήθειάν τους παντοῦ...».

Εἶναι τὰ λόγια τοῦ Ἀρχηγοῦ ποὺ εἶπε γιὰ μᾶς στὴν τελετὴ τῆς Πρωτοχρονιάτικης πῆγας τῆς Ε.Ο.Ν.

Ὁ καλὸς πατέρας, ποὺ δὲν περνᾷ εὐκαιρία νὰ μὴ μᾶς δώσῃ ὅλη Του τὴν ἀγάπη καὶ τὴν στοργή!...

Πόση ὑπερηφάνεια νοιώθουμε γι' αὐτό!

Ξέρετε βέβαια ὁ Ἀρχηγὸς πὼς οἱ δυνάμεις μᾶς εἶναι μικρὲς καὶ πὼς στὸν φημερινὸ μεγάλον ἀγῶνα τῆς Ἑλλάδος δὲν μπορού-

με νὰ προσφέρωμε ἀξιόλογα πράγματα. Μὰ καὶ τὴν ὀλίγη βοήθειά μας τὴν ἐκτιμᾷ ὅσο καὶ τὴν βοήθεια τῶν μεγαλυτέρων μας, ποὺ ἄλλοι τὴν δίδουν μὲ τὸ αἷμα τους, ἄλλοι μὲ τὸν ἰδρώτα τους, καὶ ὅλοι δίδουν ὅ,τι ἔχουν καὶ δὲν ἔχουν γιὰ τὸν ἀγῶνα, γιὰ τὴ Νίκη τὴ μεγάλη, ποὺ γι' αὐτὴν ὅλοι προσευχόμεθα στὸν καλὸ Θεὸ τῆς Ἑλλάδος, καὶ ὅλοι τὴν περιμένουμε βεβαίαν καὶ ἀσφαλῆ. Οἱ μικρὲς μᾶς ὑπηρεσίες εἶτε στοὺς Τομεῖς τῆς Ὁργανώσεως εἶτε ὅπουδήποτε ἄλλου τίς δίδουμε ἐκτιμῶνται ἀπὸ τὸν Ἀρχηγὸ καὶ τὴν Ὁργάνωσιν τῆς Ε.Ο.Ν., γιὰ τὴν θεωροῦνται πὼς εἶναι μιὰ ἀσκήσις ποὺ θὰ τονώσῃ τὴν ψυχὴ μας καὶ τὸ νοῦ καὶ τὸ σῶμα μᾶς γιὰ νὰ συνεχίσουμε κι' ἐμεῖς ὅταν μεγαλώσουμε τὰ μεγάλα καὶ θαυμαστά ἔργα τῶν πατέρων μας καὶ τῶν ἀδελφῶν μας ποὺ φτιάχνουν σήμερον τὴν νέα δοξαμένη Ἑλλάδα.

Ο ΜΕΓΑΛΟΣ ΣΚΑΠΑΝΕΑΣ

Η ΕΥΧΗ ΤΟΥ ΠΑΠΠΟΥ

Γύρω γύρω στὴ γωνιά
ὁ παππούλης μας στ' ἀλή-
θεια
ὅλη νύχτα μιὰ φορὰ
μᾶς διηγόταν παραμῦθια.

Γιὰ πολέμους γιὰ σπαθιά,
ὁ παππούλης, κι' ἱστορίες
ὡς τὴ νύχτα τὴ βαθεῖα
μᾶς ἐγέμιζ' ἀπορίες.

«Μιὰ πατρίδα Ἑλληνική
— ὦ παιδιὰ μου ἀγαπημέ-
νη —
ἀπλωνόταν ὡς ἐκεῖ
στὰ νησιά τὰ σκλαδωμένα.

Μιὰ πατρίδα ζηλευτὴ
μέσ' στὸν κόσμο καὶ μεγά-
λη,
ναί, παιδιὰ, καμαρωτὴ
ποὺ δὲν ἦταν καμμιάν ἄλλη.

Πάρτε τὴν εὐχὴ παιδιὰ:
νὰ γεννιέται ἀντρεωμένα
καὶ μὲ πέτρινη καρδιά
νὰ χαλάστε αὐτὴ τὴ γέν-
να!

Π. Οἰκονομάκος

ΜΙΚΡΑ - ΜΙΚΡΑ

ΤΙ ΒΑΡΟΣ ΣΗΚΩΝΕΙ ΜΙΑ ΜΕΛΙΣΣΑ

Μία μέλισσα μπορεῖ νὰ σηκώσῃ βάρος 75 φορές μεγαλειότερο ἀπὸ τὸ δίκό της. Τόσο μεγάλη εἶναι ἡ δύναμί της. Ἄν ἕνας ἀνθρώπος 50 ὁκάδων μπορούσε νὰ σηκώσῃ βάρος 75 φορές μεγαλειότερο ἀπὸ τὸ δίκό του, θὰ σηκῶνε 3.750 ὁκάδες!

ΤΑ ΠΙΟ ΜΙΚΡΑ ΒΙΒΛΙΑ

Πολὺ μικρὰ βιβλία τυπώσανε κυρίως τὰ παλαιὰ χρόνια. Ἐστὶν ὁ Πέτρος ποιητὴς Ὁμάρ Καγιὰμ ἔγραψε ἕνα βιβλιαράκι ἀπὸ 64 μικρὲς σελίδες εἰκονογραφημένες ποὺ δὲν ἦσαν μεγαλυτέρες ἀπὸ πέντε πόντους.

Στὸν 17ο αἰῶνα εἶχανε τυπώσῃ βιβλιαράκια σὰν ἕνα εἰσιτήριο τοῦ σιδηροδρόμου.

Στὰ 1883 τὸ Πανεπιστήμιον τῆς Ὁξφόρδης στὴν Ἀγγλία τυπώσῃ μιὰ πολὺ μικρὴ βιβλία, μικρὴ σὰν ἕνα... γραμματόσημο.

Στὰ 1896 βύηκε μιὰ ὁμοία στὸ Λονδίνο. Εἶχε πλάτος τριάντα χιλιοστόμετρα καὶ μήκος σαρανταπέντε. Εἶχε 876 σελίδες καὶ 27 εἰκόνες.

... ΚΑΙ ΤΑ ΠΙΟ ΜΕΓΑΛΑ ΒΙΒΛΙΑ

Στὸ Βρετανικὸ Μουσεῖον ὁπάρχει ἕνας Ἀτλας ποὺ δωρησάνε στὸν Κάρολο 2ο κι' ἔχει ὁψος ἕνα μέτρο κι' ἐξήνταπέντε πόντους καὶ πλάτος ἕνα καὶ δέκα πόντοι. Ὑπάρχει μιὰ βιβλία ἀπὸ ἑκατὸν ὀκτὼ τόμους τῶν 10 χιλιάδων σελίδων. Κάθε τόμος ζυγίζει 4 χιλιόγραμμα καὶ 400 γραμμάρια!

Στὴ Διεθνή Ἐκθεσὶ τοῦ Σικάγου ἐξετέθη στὰ 1893 ἡ χρυσὴ βιβλία τοῦ κράτους τῆς Δακώτας ποὺ ζυγίζει περισσότερον ἀπὸ 79 κιλά.

Ο ΑΣΤΥΝΟΜΟΣ ΤΩΝ ΖΩΩΝ

7. (Συνέχεια)

— Καὶ κατὰ ποῦ εἶναι ὁ δρόμος μᾶς ἀρχηγέ; Τὸ ἀερόστατο δὲν φαίνεται πουθενά!

Ὁ κύρ Μπούλης δὲν τὰ χάνει ὅμως ἔτσι εὐκολά... Κάθισε καὶ λογάρισε σὲ τί ὕψος ἀπάνω κάτω βρισκόταν τὸ αὐτοκίνητο, κοίταξε ὕστερα κατὰ ποῦ τραβοῦσαν τὰ σύννεφα καὶ μὲ τὴ ταχύτητα πηγαίνουν κι' ἐβγάλε τὸ συμπέρασμα πὼς ἔπρεπε νὰ τραβήξουν δυτικὰ κατὰ τὴ θάλασσα...

— Ἐμπρὸς λοιπὸν κατὰ τὴ θάλασσα.

Ἐτρεχαν, ἔτρεχαν σωστά τρία τέταρτα τῆς ὥ-

ρας κι' ὅμως τὸ δυνατό μάτι τοῦ κύρ Μπούλη δὲν ἔβλεπε τίποτα ἄλλο στὸν οὐρανὸ ἐξὸν ἀπὸ τὴ φωτερὴ σφαῖρα τοῦ φεγγαριοῦ. Ἡ Βοιδούπολι πίσω εἶχε γίνῃ ἀφαντὴ. Καὶ νὰ εἰσφονικά ὁ γαϊδαρὸς στηρίζῃ δυνατὰ τὰ μπροστινά του πόδια καὶ σταματᾷ μπροστὰ σ' ἕνα γκρεμὸν... Κάτω σπούσανε μὲ πάταγο τὰ κύματα...

— Νὰ τος! φώναξε ὁ κύρ Μπούλης.

Πραγματικὰ στὴ θάλασσα ποὺ ἀπλωνόταν κάτω ἀπὸ τὸ γκρεμὸν φαινόταν μιὰ παράξενη σχεδιά ἀπὸ ὕψος, καὶ πάνω στὴ σχεδιά ἕνα πρᾶμα μ' ἀόριστο σχῆμα... Θάλεγε κανεὶς πὼς ἦταν ἕνα ζῶο

ποὺ ἔκανε προσπάθειες... ὑπεράνθρωπος γιὰ νὰ ξεμπεύξῃ ἀπὸ τὴν παράξενη ἐκείνη σχεδιά ποὺ τὸν κρατοῦσε, θαρρεῖς, καὶ δὲν τὸν ἄφηνε...

Τὸ φτωχὸ αὐτὸ ζῶο ἦταν ὁ Χάρυ Κόντακ, ὁ πρῶην Νομάρχης, ὁ ἐρασιτέχνης ἀεροπόρος ποὺ ἀπᾶνω στὴν ἀπελπισία του εἶχε ξεσκίσει τὴ σφαῖρα τοῦ ἀεροστάτου κι' εἶχε πέσει στὴ θάλασσα, μὰ γιὰ καλὴ του τύχη πολὺ κοντὰ στὴν ἀκρογιαλιά...

Ἀκόμα γιὰ καλὴ του τύχη, ἐκεῖ, στὸ ἴδιο μέρος βρέθηκε κάποια ἀγκυρα καὶ μ' αὐτὴν κατάφεραν ὁ κύρ Μπούλης μὲ τὸ βοηθό του, τὸ γεροτράγο, νὰ τὸν τραβήξουν στὴ στεριά σὲ ἐλεεινὴ κατάστασι.

Σώθηκε λοιπὸν ὁ Χάρυ Κόντακ μὰ γιὰ νὰ πέσῃ στὰ νύχια τοῦ τρομεροῦ ἐχθροῦ του... Τὸ μόνο καλὸ γι' αὐτὸν ἦταν ποὺ ὁ

ἀστυνομικὸς, ὅσο ξακουστός κι' ἂν ἦταν, δὲν εἶχε καταφέρει ἀκόμα νὰ ἔξῃ καμμιά χεροπιστὴ ἀπὸ δεῖξῃ εἰς βάρος του. Ἐστὶν δὲν εἶχε τὸ δικαίωμα νὰ τὸν κλείσῃ στὴ φυλακὴ καὶ μάλιστα οὕτε νὰ τὸν κατηγορήσῃ φανερά...

Ὡς τόσο ὁ Σερλόκ Χόλμς τῶν ζώων δὲν σκοτιζότανε γι' αὐτό... Εἶχε τὴν πεποίθησιν στὸ μυαλό του ποὺ ἔλεγε... «Ἀμὰ μελετήσω καλὰ τὰ περιστατικά, δὲν μπορεῖ, θὰ τὸν ξεσκεπάσω... Φτάνει νὰ μὴ φύγῃ...» Στὸ μεταξὺ ἔκανε τὴν... πάπια, τάχα πὼς ἀπὸ φιλικὸ ἐνδιαφέρον τὸν παρακολοῦθοῦσε καὶ τὸν ἔσωσε... Ἐκανε καὶ ὁ Χάρυ Κόντακ τὴν... πάπια καὶ τὸν εὐχαρίστησε σφιγγόντας τὸν τὸ χέρι... Ὅσο γιὰ τὸ γεροτράγο ἔκανε κι' αὐτὸς ὅ,τι ἔκανε ἀπλούστατα ὁ κύριός του!

Σωσμένους καὶ σωτῆρες

Σκαπανέων μας

Σάν παραμύθι

★ Η ΠΗΓΗ ★

Μια ζεστή μέρα τρεις ταξιδιώτες συναντήθηκαν κοντά σε μια πηγή με νερό κρύο και καθαρό. Το νερό έβγαζε με όρμη από τη γη κι' εχύνετο στην άκρη του μεγάλου δρόμου. Η πηγή ήταν τριγυρισμένη από δέντρα και χορτάρια. Το νερό της, καθαρό σαν δάκρυ, έπεφτε πρώτα σε μια γούρνα σκαμμένη στην πέτρα. Το περισσευούμενο ξεχειλίζει για να σχηματίσει ένα ποταμάκι που γρήγορα εχάνετο στα λειβάδια.

Οι ταξιδιώτες ξεκουράστηκαν στη σκιά κοντά στην πηγή. Ήπιαν νερό και ξεδιψάσαν. Έπάνω από τα κεφάλια τους ακριβώς ήταν μια πέτρα και πάνω σ' αυτή ήταν γραμμένο: «Έχε την πηγή αυτή για παράδειγμα». Αφού οι ταξιδιώτες έδιόθισαν την επιγραφή άρχισαν να σκέπτονται τι άραγε σημαίνει.

«Ο ένας απ' αυτούς — θα ήταν έμπορος χωρίς άλλο — είπε:

— Αυτή είναι μια καλή συμβουλή. Η πηγή τρέχει χωρίς να σταματά. Πηγαίνει μακριά. Μαζεύει το νε-

ρό από τις άλλες πηγές και γίνεται ένα μεγάλο ποτάμι. Ο άνθρωπος σαν κι' αυτή πρέπει ν' ασχολείται αδιάκοπα με τις υποθέσεις του. Αν κάνει αυτό, πάντα θα πετυχαίνει και θα μαζεύει πολλά χρήματα...»

Ο δεύτερος ταξιδιώτης ήταν νέος.

— Όχι, είπε. Η επιγραφή αυτή σημαίνει πως ο άνθρωπος πρέπει να φυλάξει την καρδιά του καθαρή από κακές σκέψεις και κακές επιθυμίες, τόσο καθαρή σαν το νερό αυτό. Καθαρό νερό ξεδιψά όλους αναπαύονται καθώς έμεις κοντά στην πηγή. Δίνει χαρά και καινούργια δύναμη. Αν το νερό ήταν θολωμένο σε τί θα χρησίμευε;

Ο τρίτος ταξιδιώτης, ένας γέρος, έχασε μολύβι και είπε:

— Ο νέος αυτός είπε την αλήθεια. Αυτό είναι το μάθημα που μάς δίνει η πηγή. Σ' όποιον διψά, η πηγή είναι πάντα έτοιμη να δώσει το καθαρό νερό της δωρεάν. Είναι σαν να λήν στον άνθρωπο: «Κάμε το καλό και ρίξτο στο γιαλό, μην περιμένεις ανταπόδοση».

ΚΕΦΑΛΑΙΟ Δ'.

Πουθενά ο έξοχάτος πρώην... Ός τόσο ένα πράμα ήταν βέβαιο: πως δεν είχε φύγει ακόμα για το εξωτερικό, γιατί σε μια τέτοια περίπτωση ο κύρ Μπούλης θα είχε ειδοποιηθεί με την ώρα — τι λέω

Νάτος! φώναξε ο κύρ Μπούλης.

«Όταν ο κύρ Μπούλης ξαναβρήκε το φως του ο κ. πρώην Νομάρχης είχε γίνει άφαντος. Πάει πάλι, το πουλί είχε πετάξει.

— «Ε, Ξ, ψιθύρισε... Μου γλιστράει μέσα από τα χέρια τη στιγμή ακριβώς που θαρρώ πως τον κρατώ... Μά αυτός, μάτια μου, είναι περισσότερο χέλι παρά πίθηκος.

ΦΕΥΘΝΑ

ΚΑΙ ΚΟΥΤΑ

Λογική παιδιού

— Νίκο, δέν σου είπα να μην κάνης θόρυβο όταν κοιμάται ο μπαμπάς;

— Άμ' πότε να κάμω λοιπόν; Όταν είναι ξύπνιος, γιά να μέ δέρνη;

Στου ζωγράφου

— Ήθελα να μου κάμετε τὸ πορτραίτο μου ἐλαιογραφία. Πόσο θά μου στοιχίση;

— Χίλιες δραχμές.

— Κί' αν σὰς φέρω ἐγὼ τὸ λάδι;

Στὸ μάθημα τῆς φυσικῆς

Ο καθηγητής. — Σήκω ἀπάνω, Μίμη, καὶ πές μου πόσα πλευρά ἔχεις.

Ο Μίμης. — Δέν μπορῶ νὰ τὰ μετρήσω, κύριε, γιὰ-τί γαργαλιέμαι!

Θά γίνῃ ζωγράφος

— Τί θά γίνῃς, Τοτό, ὅταν θά μεγαλώσης;

— Ζωγράφος!

— Ὡστε σ' ἀρέσει ἡ ζωγραφική;

— Όχι, ἀλλά μ' ἀρέσει νὰ ζωγραφίσω μαλλιὰ ὅπως οἱ ζωγράφοι!

ΔΥΟ ΑΡΒΑΝΙΤΟΠΟΥΛΑ

Η παραπάνω εἰκὼν δείχνει δυὸ παιδιὰ Ἀλβανῶν. Μὰς τὴν ἔστειλεν ἕνας ἐκλεκτὸς συνεργάτης τοῦ περιοδικοῦ πού μάχεται στὴν Ἀλβανία μαζί με τὸν ἑνδοξο στρατὸ μας, γιὰ νὰ γνωρίσουν οἱ Σκαπανεῖς τὰ παιδιὰ τοῦ τόπου πού ἐλευθερώνεται σήμερα ἀπὸ τὴν ἰταλικὴν τυραννίαν.

τέτοιο ραδιοτηλεγράφημα δέν τοῦ εἶχε σταλῇ... Τὸ ἐναντίο μάλιστα... Κάποιος τοῦ ἀνέφερε πὼς ἔνα κουμπὶ παντοφλοῦ, ὅμοιο κι' ἀπαράλλαχτο με τὰ κουμπία τοῦ Χάρυ Κόντακ, βρέθηκε σ' ἕνα μύλο.

Ο πιὸ σίγουρος τρόπος γιὰ νὰ ξεφύγῃ κανεὶς ἀπὸ τὰ χέρια τῆς ἀστυνομίας σὲ μιὰ μεγάλη πολιτεία εἶναι νὰ ζῇ μπροστὰ στὰ μάτια της, κι' ὅχι νὰ γυρεῖ νὰ κρυφτῇ στὴ μοναξιά καὶ τὸ σκοτάδι καμμιανῆς σπηλιάς. Σίγουρα αὐτὸ θά εἶχε κάνει καὶ ὁ Χάρυ Κόντακ. Μέρα καὶ νύχτα λοιπὸν ἀδιάκοπα, χωρίς νὰ ξεκουραστῇ, χωρίς νὰ χορτάσῃ τὸν ὕπνο ὁ κύρ Μπούλης γύριζε στοὺς μεγάλους δρόμους, στὶς πλατείες, στὰ πάρκα, ἐμπαινε στὰ καταστήματα, ζέταζε καὶ πρόσεχε.

(Ἀκολουθεῖ)

ΖΩΗ ΚΑΙ ΚΙΝΗΣΕΙΣ ΤΗΣ ΝΕΟΛΑΙΑΣ ΜΑΣ

Κεντρική Διοίκησης

ΕΥΑΡΕΣΚΕΙΑ ΤΟΥ ΑΡΧΗΓΟΥ

Πρός την Δ.Α.Σ. 'Αρρένων και Θηλέων, άπασας τας Περιφ. Διοικήσεις Ε.Ο.Ν. 'Αρρένων και Θηλέων, την Διοίκησιν Ταγματών 'Εργασίας κλπ. έκοινοποιήθη ή κάτωθι Διαταγή του 'Αρχηγού της Κυβερνήσεως και Γενικού 'Επιθεωρητή της Ε.Ο.Ν. κ. 'Ιωάννου Μεταξά:

«Εκφράζω την πληρεστάτην μου εδάρεισκειαν εις τους κάτωθι Συναγωνιστάς της Περιφερειακής Διοικήσεως 'Αρρένων Λαρίσης διότι κατά τόν βομβαρδισμόν της πόλεως υπό βαρβάρου έχθρου, έπέδειξαν θάρρος και άλληλεγγύην, άνωτέραν του άπλου καθήκοντος και παρά τους πιθανούς κινδύνους της ζωής των έσπευσαν εις τόν τόπον του βομβαρδισμού και περισυνέλεξαν και μετέφερον εις νοσοκομεία τραυματίας και νεκρούς διαρκούντος του συναγερμού:

- 1) Πατέραν 'Ιωάννην, Τετράρχην.
- 2) Κακούλιδην 'Ιωάννην »
- 3) Κουτσικογιάννην Δημ., Λοχίτην.
- 4) Χρονίδη Κωνσταντίνον »
- 5) 'Αρμενόπουλον Κωνσταντ. »
- 6) Μαρτζανίδη Γεώργ. Φαλαγγίτην.
- 7) Φούσην Χαρ., 'Αξιωματικόν.
- 8) Κοσμόπουλον Θ. 'Ενωμοτάρχην.
- 9) Παντελόγλου 'Απ. 'Ενωμοτάρχην.
- 10) Μύτικαν Δημήτριον »
- 11) Γραμματίδη Σ. 'Ομαδάρχην.
- 12) Νίκαν Δημήτριον »
- 13) Χριστοφορίδη Εύαγ. »
- 14) Παπαλάζαρον Δημ. Φαλαγγίτην.
- 15) 'Αναστασίον Γεώργιον »
- 16) 'Αλιόπουλον Σωτ. Φαλαγγίτην.
- 17) Σαρδάρην Γεώργιον Τετράρχην.
- 18) Μπελτέν 'Αναστάσιον Φαλαγγίτην.
- 19) Πουρίκαν Σωτήριον 'Επιτελή.

Τό παράδειγμα των θα μείνη ιστορικών εις τόν άγώνα που διεξάγει νικηφόρα ή 'Ελλάδα μας. 'Εξαίρων δέ την υπέροχον συμπεριφοράν των Συναγωνιστών της Π. Δ. 'Αρρένων Λαρίσης, παραδίδω ταύτην εις τους Συναγωνιστάς και Συναγωνιστρίδας της χώρας, ως μεγαλειώδες παράδειγμα προς μίμησιν».

ΕΥΧΑΡΙΣΤΙΑΙ ΠΡΟΣ ΤΟΝ Κ.Ε.Ν. κ. ΑΛΕΞ. ΚΑΝΕΛΛΟΠΟΥΛΟΝ

«Η ύπηρεσία παρακολουθήσεως υποθέσεων στρατευθέντων του 'Υπουργείου 'Εσωτερικών άπέστειλε προς την Κεντρικήν Διοίκησιν Νεολαίας την κάτωθι έπιστολήν:

Οί εις τό ένταύθα 7ον Στρατ. Νοσοκομείον (τέως Λαϊκόν) θάλαμος Μακκά νοσηλεύμενοι τραυματίαι λοχίαί, Μουράτογλου Μιχ., Παπαϊωάννου Διονύσ., Παρασκευαΐδης Χαρ. και οί στρατιώται Πετρίτης Χρησ., Μαουλάρης Θεόδ. και Ζήσης Στέφανος παρακαλούσιν όπως έκφρασθώσι θερμαί ευχαριστίαι προς τόν κ. Κυβερνητικόν 'Επίτροπον της Ε.Ο.Ν. διά τό έπιδειχθέν παρ' αυτού ένδιαφέρον και διά τό προσεγγέντα εις αυτούς δώρα κατά την έν τώ Νοσοκομείω νοσηλείαν των.

ΠΩΣ ΑΝΤΙΚΡΥΖΟΥΝ ΟΙ ΠΑΤΕΡΕΣ ΤΩΝ ΠΑΙΔΙΩΝ ΤΗΣ Ε.Ο.Ν. ΤΟΝ ΘΑΝΑΤΟΝ ΤΟΥΣ

Πρός τόν κ. Πρόεδρον της Κυβερνήσεως και Γενικόν 'Επιθεωρητήν της Ε.Ο.Ν. άπεστάλη ή κάτωθι έπιστολή:

'Εξοχώτατον

Πρόεδρον της Κυβερνήσεως και Γενικόν 'Επιθεωρητήν της Ε.Ο.Ν. 'Ιωάννην Μεταξά

Α θ ή ν α ς

Πληροφορηθείς παρά του Διοικητού Λόχου τόν ήρωϊκόν θάνατον του υιού μου Παναγιώτου βαθμοφόρου της Ε.Ο.Ν. Τρυπιά, πολεμούντος υπέρ της Πατρίδος μας κατά άνάνδρου και θαρβάρου έχθρου, με δάκρυα υπερχα-

ΓΙΑ ΤΟ ΣΠΙΤΙ ΤΟΥ ΣΤΡΑΤΙΩΤΗ

«Η Περιφερειακή 'Υπηρεσία 'Αλληλεγγύης Μετώπου Ε.Ο.Ν. Πρωτεύουσας (Βασιλίσσης Σοφίας αριθ. 23) παρακαλεί θερμώς τους έπιθυμούντας να συμβάλωσι διά την άρτίαν λειτουργίαν των νεοϊδρυθέντων «Σπιτιών του Στρατιώτου» όπως εϋαρεστούμενοι μας χορηγήσωσι τά κάτωθι τυχόν εις την διάθεσιν των είδη: Πλυντρίδας, θερμωσίφωνα διά ξύλου, λουτήρας καταϊωνίσεως και λοιπά έξαρτήματα λουτρών και έν νέγει είδη εγχεινής καθώς και ξυλείαν ολασδήποτε οικονομικής μορφής, καύσιμον τοιαύτην, κουφώματα, κεράμους, πλακάκια κλπ.

Έπίσης μισθοδοτία για τους τραυματίας μας, μαύρα γυαλιά και παντούφλες έξ ύφασματος.

νείας έπειδή υπήρξα πατήρ ενός τουούτου υιού, άναφωνώ: Ζήτω ή αίωνία 'Ελλάς. Ζήτω ό Βασιλεύς. Ζήτω ό Σωτήρ 'Αρχηγός 'Ιωάννης Μεταξάς.

'Εν Τρυπιά Αιγίου τη 30-12-40
Μιχαήλ 'Αλεξόπουλος

«Ο κ. Πρόεδρος της Κυβερνήσεως άπήντησε τηλεγραφικώς ως έξης:

Μιχαήλ 'Αλεξόπουλον

Τρυπιάν Αιγίου

'Αγαπητέ μου Κύριε 'Αλεξόπουλε,

Έπληροφορήθηκα με τό γράμμα σου τόν θάνατον του παιδιού σου αλλά και του δικού μου παιδιού από την Ε.Ο.Ν. 'Υπερήφανε Πατέρα, είσαι άξιος θαυμασμού, όχι μόνον διότι άνέθρεψες τέτοιο ήρωϊκό παιδί που έπεσε μαχόμενο υπέρ της Πατρίδος, αλλά και διότι με τό θάρρος που δείχνεις αποδεικνύεις ότι και εϋ είσαι άξιος 'Εκείνου. 'Αλλά και εγώ άκόμη είμαι υπερήφανος για τό παιδί σου διότι προέρχεται από τά άγαπήτά μου παιδιά της Ε.Ο.Ν. που με τόν ήρωϊκόν του θάνατον μένει υπέροχο παράδειγμα στους Συναγωνιστάς του.

ΠΩΣ ΣΚΕΠΤΟΝΤΑΙ ΤΑ ΠΑΙΔΙΑ ΤΟΥ ΑΡΧΗΓΟΥ

Πρός τόν 'Αρχηγόν και Γενικόν 'Επιθεωρητήν της Ε.Ο.Ν. άπεστάλη ή κάτωθι έπιστολή:

Σεβαστέ μου πατέρα δλης της 'Ελλάδος,

Είμαι δέκα χρονών κορίτσι' ό μπαμπάς μου ήθελε να μου αγοράση με 300 δραχ. ένα παιχνίδι, αλλά εγώ σκέφτηκα να μη μου πάρη τό παιχνίδι αλλά να τά διαθέσω για τά άδέρφια μου, τά παιδιά των στρατιωτών που μάχονται για τη νίκη της γλυκειάς μας Πατρίδας. Σας παρακαλώ να δεχτήτε αυτό τό μικρό δώρο.

Μετά σεβασμού
Λέλα Κουρκουλάκη
(Μαθήτρια Α' Γυμνασίου)
Λήμνου 17

Είς την άνωτέρω έπιστολήν ό κ. Πρόεδρος άπήντησεν ως έξης:

Συναγωνίστριαν Λέαν Κουρκουλάκη
Λήμνου 17

Ε ν τ α υ θ α

'Αγαπητό μου παιδί,
Πήρα τό γράμμα σου, γράμμα άλληθινής 'Ελληνοπούλας, και είδα ότι πρότιμης να χαρίσης τά χρήματα που προωρίζοντο για τό πρωτοχρονιάτικο δώρο σου στα παιδιά εκείνων που άγωνίζονται για την άγαπημένη μας Πατρίδα.

Σε συγχαίρω παιδί μου για την ευγενική σου αυτή χειρονομία και να είσαι βεβαία ότι φέτος πήρες τό καλύτερο δώρο από κάθε άλλη χρονιά.

Ο 'Αρχηγός της Κυβερνήσεως και Γενικός 'Επιθεωρητής της Ε.Ο.Ν.

Ι. Μεταξάς

ΝΕΑ ΠΡΟΣΦΟΡΑ ΤΗΣ ΤΡΑΠΕΖΗΣ ΤΗΣ ΕΛΛΑΔΟΣ ΠΡΟΣ ΤΗΝ Ε.Ο.Ν.

Είς άπάντησιν έπιστολής του Διοικητού της Τραπεζής της 'Ελλάδος συνοδευομένης και υπό δωρεάς προς την Ε.Ο.Ν. έπ' εύκαιρία της δνομαστικής έορτής του 'Αρχηγού της Κυβερνήσεως κ. 'Ι. Μεταξά, ό άναπληρωτής του Κυβερνητικού 'Επιτρόπου άπήντησε προς τόν Διοικητήν την κάτωθι έπιστολήν:

'Αξιότιμε Κύριε Διοικητά,

Είς τόν Συναγωνιστήν Κυβερνητικόν 'Επίτροπον Νεολαίας, άπουσιάζοντα εις την βάση του, άνηγγελαμεν τηλεφωνικώς την ώραίαν δωρεάν σας προς την Ε.Ο.Ν. έπ' εύκαιρία της δνομαστικής έορτής του 'Αρχηγού μας, άνεκοινώσαμεν δέ και τό περιεχόμενον της έπιστολής ύμών.

Έκ μέρους του παρεκλήθη δπως έκφράσωμεν τάς άπείρους ευχαριστίας διά τό ένδιαφέρον σας και την άγάπην σας προς την 'Εθνικήν 'Οργάνωσιν Νεολαίας.

Διατελούμεν μεθ' ύπολήψεως
Σπύρος Ρούθλης

'Αναπληρωτής Κυβερν. 'Επιτρ. Ε.Ο.Ν.

ΖΩΗ ΚΑΙ ΚΙΝΗΣΙΣ ΤΗΣ ΝΕΟΛΑΙΑΣ ΜΑΣ

Κεντρική Διοίκησης

Ο ΡΑΔΙΟΦΩΝΙΚΟΣ ΣΤΑΘΜΟΣ ΤΗΣ Ε.Ο.Ν. ΕΙΣ ΤΗΝ ΥΠΗΡΕΣΙΑΝ ΤΗΣ Κ.Υ.Α.Μ.

Το Τμήμα 'Επικοινωνίας της Περιφ. 'Υπηρεσίας 'Αλληλεγγύης Μετώπου της Ε.Ο.Ν. Πρωτεύουσας (Π.Υ.Α.Μ.) θα καθιερώσει εντός των προσεχών ημερών ειδικήν Ραδιοφωνικήν έκπομπήν από τους Ραδιοφωνικούς Σταθμούς 'Αθηνών και Νεολαίας.

Η έκπομπή θα περιλαμβάνη:

1) Ειδήσεις από τους εν τω μεταξύ στρατιώτας και τας οικογενείας των μέσω των εν πολέμω συναγωνιστών της Ε.Ο.Ν.

2) Ειδήσεις νοσηλευομένων τραυματιών προς τους εν έπαρχία συγγενείς των μέσω των Φαλαγγιστών 'Επικοινωνίας εις τὰ Νοσοκομεία.

3) Ειδήσεις των οικογενειών προς τους στρατιώτας μέσω των επισκεπτριών της 'Επικοινωνίας (Ρεπορτάζ γενήσεων, γάμων και άλλων ευχάριστων γεγονότων).

4) 'Επικοινωνία με τας Π.Υ.Α.Μ. των έπαρχιών προς ανεύρεσιν τραυματιών εις τὰ νοσοκομεία και παροχήν πληροφοριών περί της υγείας των.

5) Διάφοροι ανακοινώσεις, δημοσιεύσεις στρατιωτών και αναζητήσεις συγγενών παρά τραυματιών και τάνταπαι.

ΕΥΧΑΡΙΣΤΙΑΙ ΤΡΑΥΜΑΤΙΩΝ ΠΡΟΣ ΤΗΝ Ε.Ο.Ν.

Οι νοσηλευόμενοι εις τόν 9ον και 10ον θάλαμον της Μονής Πετράκη τραυματίαι μας, απεστείλαν προς την Περιφερειακή 'Υπηρεσίαν 'Αλληλεγγύης Μετώπου Ε.Ο.Ν. Πρωτεύουσας (Π.Υ.Α.Μ.) την κάτωθι ευχαριστήριον επιστολήν:

Οι νοσηλευόμενοι εις τόν 9ον και 10ον θάλαμον της Μονής Πετράκη (Παράρτημα του Α' Γεν. Νοσοκομείου), κατασχευόμενοι για τις άπειρες φροντίδες και περιποιήσεις των παιδιών της Ε.Ο.Ν. εκφράζομεν τις πιο βαθειές και ειλικρινείς μας ευχαριστίας. Γιατί παντού, όπου περάσαμε γυρίζομεν από τό μέτωπο για τό νοσοκομείον, σε χωρία και σε πόλεις αυτά μας περιποιήσαν φιλόστοργα.

Και δώ που είμαστε δεχόμεστε καθημερινώς πολλαπλές περιποιήσεις από τὰ ένθουσιώδη αυτά παιδιά. Παραστέκουν στο κρεβάτι του πόνου μας από τὰ χαράματα ως το βράδυ, παρηγορητικές φυχές που παραμυθούν και μας ανακουφίζουν, μας καταπραίνουν τους πόνους με την όρφικη τους μουσικότητα, δασκίς ψάλλον θρησκευτικά και έννικά τραγούδια, μας προσφέρουν άφθονα δώρα και φροντίζουν για να μη μάς λείπη τίποτε.

Εδω στα παιδιά της Ε.Ο.Ν.
Λοχία: Καντής Κων., Σκουλικόπουλος 'Ηρακλ., Στρατιώται: Καραλής Παν., Τσιούπουλος Φώτιος, Νέδος 'Απόστολος, Γαλογαύρος 'Αθαν., Λιάκος Βασίλ., Κουτουλιάνος Γρηγ., Καραβίδας Δημ., Μανωλόπουλος Βασ., Τσιμπουκής 'Ιωάν., Ντελέκος 'Ηλίας, Καραγκούτης Εόγγυλος.

Από το Α' Γεν. Στρατ. Νοσοκομείον στις 12-1-1941.

Η ΠΟΛΕΜΙΚΗ ΕΠΙΘΕΩΡΗΣΙΣ ΤΗΣ Ε.Ο.Ν.

Με έξαιρετικήν επιτυχίαν έδόθη εις τό θέατρον «Ρέξ» η Πολεμική 'Επιθεώρησις της Ε.Ο.Ν. του κ. Α. 'Αβδη με μουσικήν του κ. Γλυκοφρίδου.

Την παράστασιν παρηκολούθησαν η Πριγκίπισσα 'Αλεξάνδρα, τό 'Επιτελείον της Κεντρικής Διοικήσεως, οι Περιφ. Διοικήται 'Αργένων και Θηλέων μετά των 'Επιτελείων των, Φαλαγγίταις και Φαλαγγιστάς των Περιφ. Διοικήσεων 'Αργένων και Θηλέων Πρωτεύουσας ως επίσης και πλήθος κόσμου.

Τα νούμερα της Πολεμικής 'Επιθεώρησης εξέτελεσθησαν επιτυχέστατα από Φαλαγγίταις του Θεατρικού Τμήματος της Περιφ. Διοικήσεως 'Αργένων Πρωτεύουσας και από Φαλαγγίτισσας της Περιφ. Διοικήσεως Θηλέων και χειροκροτήθησαν ζωηρώς υπό των θεατών.

Επίσης η μικτή χορωδία της Ε.Ο.Ν. Πρωτεύουσας έτραγουδούσεν ωραιότατα τραγούδια.

Η Πολεμική 'Επιθεώρησις της Ε.Ο.Ν., αι εισπραξίς της όποιος θα διατεθούν υπέρ της Π.Υ.Α.Μ., θα δοθώ εις σείραν παραστάσεων.

ΑΙ ΦΑΛΑΓΓΙΤΙΣΣΑΙ ΠΡΟΣ ΤΟΝ ΑΡΧΗΓΟΝ

Υπό της Περιφερειακής Διοικήσεως Ε.Ο.Ν. Θηλέων Πρωτεύουσας απεστάλη προς τον 'Αρχηγόν η κάτωθι επιστολή, συνοδευόμενη με 200 ζεύγη μαλλινές κάλτσες για τους ηρωικούς πολεμιστάς μας.

«Από την Διοικήτρια έως την πιο μικρά Σκαπανίσσα η δύναμις της Περιφερειακής Διοικήσεως Θηλέων Πρωτεύουσας Σου εύχεται συντομία να φτάση η τελική Νίκη.

Με αγάπη και πίστι σε Σένα θα θέλαμε να Σου προσφέρουμε μικρό δώρο, δείγμα της μεγάλης μας αφοσίωσης.

Μα πιστεύουμε πως θάβαι καλλίτερα ακόμα αν μάθης ότι μέσα σε μάλλινα, τα παιδιά Σου, γράφουν την νείαν μας Ιστορίαν πάνω στα χιονισμένα βουνά.

Τα δώρα μας λοιπόν θα τα δεχθούν αυτοί και η χαρά που θα νοιώσουν τό ξέρουμε πως θα είναι δική Σου χαρά».

ΑΙ ΦΑΛΑΓΓΙΤΙΣΣΑΙ ΔΙΑ ΤΟΥΣ ΤΡΑΥΜΑΤΙΩΣ

Φαλαγγίτισσαι της Περιφερειακής Διοικήσεως Ε.Ο.Ν. Πρωτεύουσας, έπεσκέψθησαν τους νοσηλευόμενους εις τὰ διάφορα Νοσοκομεία της πόλεως ηρωικούς τραυματίαις μας και τους έκράτησαν συντροφιά, ένω χωριάδια της 'Υποδιοικήσεως Θηλέων Βορρά έτραγουδούσε διάφορα τραγούδια.

Επίσης αι Φαλαγγίτισσαι έδόθησαν τους τραυματίαις μας εις την διεξαγωγήν της αλληλογραφίας των.

Οι ηρωικοί τραυματίαι μας ηνυχάστησαν θερμάς τας κορίτσια της Ε.Ο.Ν.

Φαλαγγίτισσαι του 5ου 'Υπομήτους Ν. 'Ερυθράς έπεσκέψθησαν τους ηρωικούς τραυματίαις μας τους νοσηλευόμενους εις τό ξενοδοχείον «Θεοξένια» Κηφισιάς και τους προσέφεραν γλυκά, τσιγάρα και πορτοκάλια. Οι τραυματίαι μας ηνυχάστησαν θερμάς τας Φαλαγγίτισσας του 'Υπομήτους.

ΤΙ ΑΠΕΣΤΕΙΛΕΝ Η Κ.Υ.Α.Μ. ΠΡΟΣ ΤΟΥΣ ΜΑΧΟΜΕΝΟΥΣ

Εις τας άποθήκας του Στρατού παρεδόθησαν υπό της Κ.Υ.Α.Μ. από της 20ης Δεκεμβρίου 1940 μέχρι 10ης 'Ιανουαρίου 1941 τὰ κάτωθι είδη προς άποστολήν εις τό μέτωπον:

Κάλτσες 34.813 ζεύγη, πουλόδερ 2.421, κοκούλες 2.330, κασκόλ 968, φανέλλες 3.508, μαντήλια 29.400, πετσέτες 1.050, ζωνάρια 2.156, και 300 κουβέρτες.

Επίσης παρεδόθησαν άρκετά ποσότητες κονιάκ, σιγαρέττων, βιδάλιν, έσωδερικών, γαντιών, μαξιλαροθήκων κλπ.

Η ΑΚΑΔΗΜΙΑ ΑΘΗΝΩΝ ΠΡΟΣ ΤΗΝ Κ.Υ.Α.Μ.

Προς την Κ.Υ.Α.Μ. απεστάλη έκ μέρους της 'Ακαδημίας 'Αθηνών η κάτωθι επιστολή: «Έχομεν την τιμήν να ανακινώσωμεν ύμιν ότι η 'Ακαδημία εξαίρετως τιμάσθ το ύψ' όμών αναληφθέν 'Εθνικόν έργον απεφάσισε να θέση εις την διάθεσιν όμών έκ του Δωριδείου κληροδοτήματος δρχ. δέκα χιλιάδας (10.000), εύχεται δε, όπως αι κοιναι ύπέρ του μεγίστου 'Εθνικού 'Αγώνος προσπάθειαι άποδώσιν όριστικώς τελειόφοροι κατά τό άρξάμενον έτος και η ελληνική νίκη σημάτην την νέαν μεγάλην περίοδον του 'Ελληνισμού.

Μετά τιμής

Ο Πρόεδρος Γεώργιος Σωτηρίου Ο Γεν. Γραμματέας Γεώργ. Οικονόμου.

ΕΥΧΑΡΙΣΤΙΑΙ ΔΙΑ ΤΑ ΔΩΡΑ ΤΗΣ Κ.Υ.Α.Μ.

Η διανομή των πρωτοχρονιάτικων μπουναμάδων της Κ.Υ.Α.Μ. έγινε κανονικώς εις όλον τό μέτωπον, όπρηξε δε άφάνταστος η χαρά των στρατιωτών για τό δώρον που έπαρναν. Σχετικώς έληφθησαν πολλά είδη επιστολαί έκ των όποιων δημοσιεύομεν δύο χαρακτηριστικάς.

Προς την Διεύθυνσιν της Κ.Υ.Α.Μ.

Μου έγραψαν χέρις τὰ παιδιά μου από τό μέτωπον (Δημητριάδης Π. Ιον Πεζικών Σύνταγμα δος Λόχος Τ. Τ. 490, και Δημητριάδης Κ., Μονάς 9) Α. Τ. 826) δια την μεγάλην χαράν την όποιαν τους προξένησε τό δώρον σας, τό όποιον έλαβον τας παραμονάς των Χριστουγέννων. Η σκέψις ότι ένδιαφέρ-

θήκατε γι' αυτούς, άγνωστοί τους μέν άλλα 'Ελληνες άδελφοί τους έχει ένδοξοίσει.

Έκτός από τις δικές τους εύχαριστίες, σας στέλνω και τας ίδιόκας μου και παρακαλώ τον Θεόν να άληθεύση η εύχή που τους έστειλάτε «να τούς γνωρίσετε και προσωπικώς, κατά την Νικηφόρον έπιστροφήν τους».

Με εύχαριστίαις

Η μητέρα τους 'Ελένη Κ. Δημητριάδου Χατζησαββάρ 9 (Θησείον)

Μία άλλη χαρακτηριστική επιστολή είναι η εξής:

'Αγαπητή μου Ε.Ο.Ν.,

Δέν φαντάζεσαι τη χαρά που προσέφερες στους στρατιώτας μας με τὰ δώρα τὰ όποια έστειλεις επί τη εύκαιρίη του Νέου 'Ετους.

Οι φαντάροι μας πολύ συνεκινήθησαν από την προσφοράν σου αυτήν και ποτέ δέν αμφιβόλλουν και ότι θα τους ένθυμίσαι κατά τας ήμέρας αυτές που άποχωρισίμοι από τὰ σπώτια τους για τον ίερόν μας άγώνα τους ήρθε σαν μία άνακούφιση.

Τα λόγια σου είναι ένθαρρυντικά και όλοι μας έδώ αξιωματικοί και όπλίται δέν σκεπτόμαστε παρά πως να δοξάσωμεν την 'Ελλάδα και να την κάνωμεν μεγάλη και τρανή. Οι άνδρες μου σου εύχονται χιλια χρόνια να ζήσης και να εύχόση και μετ' όλίγων με τον καινούργιον χρόνο όλοι μαζί να γιορτάσουμε σε μία μεγάλη γιορτή και παρέλαιοι στην 'Αθήνα την τελική μας Νίκη.

Ο Διοικήτης της 640 μονάδος, Τ. Τ. 972 Λουκάς Α. Καραμπαρμπούνης

Εφ. 'Ανθυπάρχους

'Απεστάλησαν επίσης προς την Π.Υ.Α.Μ. έκ μέρους των πολεμιστών μας αι κάτωθι επιστολαί:

'Αγαπητή μου «Νεολαία»,

Σε χαίρετώ θερμά,

Χθές βράδυ πήρα τό δέμα, που είχατε την εύγενή καλωσύνη, μέσα στις τόσες χιλιάδες που στέλνετε, να στείλετε και σε μένα, και σας εύχαριστώ. Δέν ύπηρει ποτέ στιγμή, που να έχωσώ τις ίδιες σου, τὰ Ιδανικά σου, την άφραστη δύναμιν σου. Έμπνευσμένη από ένα μεγάλο 'Αρχηγό, τον 'Ιωάννη Μεταξά, πιστεύω, πιστεύω, και θα πιστώσω ότι είσαι Ικανή για όλα.

Μαζί μου μυριάδες στόματα φωνάζουν ζητώ η Ε.Ο.Ν.

Δικός σας

'Υπογρ. Λοχαγός Π.

'Αγαπητέ μου άγνωστε Συναγωνιστά, Σήμερα το πρωί μου έδωσε ο ταχυδρόμος του λόγου μου ένα δέμα από την 'Αθήνα. Τό άνοιξα και βρήκα μέσα τσιγάρα και ένα σωρό μάλλινα πραγματάκια. 'Αν και δέν άμφεβάλλα ποτέ ότι η μεγάλη μας μανοδία έχει παντοτε την σκέψις σου, σαν αληθινή μάνα που είναι, έδάρκυσα.

Ντύθηκα, ζεστόθηκα και σας εύλόγησα.

Συνεχίσατε, Συναγωνιστή, την ίερή σας άποστολή και έμεις έδώ άγρυπνοι φρουροί της τιμής της πατρίδος θα σας άποδείξωμε ότι οι κόποι σας δέν πάνε στα χαμένα.

Σε φιλώ άδελφικά, ο Συναγωνιστής σου

'Επαμ. Τσαούσης

Λοχίτης 'Υποδιοικήσεως Κρεσσάινων

Συνάδελφοι του άγώνος της Νίκης,

Με ξεχωριστή χαρά πήρα τό δέμα σας με τὰ μάλλινα πουκάτε την καλωσύνη να μου στείλετε. Η χαρά αυτή ένωμένη με άπειρη εύγνωμοσύνη βγαίνει από τὰ βάθια της ψυχής μου για τους ήρωες των μετώπων, τους αγωνιστάς των πόλεων, που με τον ίδιο θυσιασμόν, την ίδια δύναμιν, την αυτήν πνοήν κατήλθαν στον άγώνα για την άσπληρη των πολυτιμοτήτων και πιο ίερωτών στοιχείων που ο άνθρωπος ο' αυτόν τον κόσμο κατέχει, την ελευθερίαν και την τιμήν, που θέλουν ν' άρπάξω και να ποδοπατήσω η ιμπεριαλιστική μαχία του παράρρονος της Ρώμης.

Για τό καινούργιον χρόνο στέλνω τις πιο θερμές μου εύχες ο' όλους τους Συναγωνιστάς του ίερού μας άγώνος και μία εύχή που τώρα ξεπηδά απ' την ψυχή μου είναι να δρέψουμε τις δάφνες της Νίκης για τη δόξα της Μεγάλης μας 'Ελλάδος στις άρχες του καινούργιου χρόνου που μας έρχεται.

Με πατριωτική αγάπη

Γ. Παπαδάκης

ΤΟ ΠΟΛΕΜΙΚΟΝ ΗΜΕΡΟΛΟΓΙΟΝ ΤΗΣ "ΝΕΟΛΑΙΑΣ",

ΣΑΒΒΑΤΟΝ 4 ΙΑΝΟΥΑΡΙΟΥ 1941.—Οι έλγιοι του στρατού μας συνεχίζονται επιτυχώς επ' ολοκλήρου του μετώπου.

Το υπ' αριθ. 69 ανακοινωθέν του Γενικού Στρατηγείου αναφέρει τα ακόλουθα:

«Περιορισμένη δράσις περιπόλων και πυροβολικού».

Επίσης το Υπουργείον Ασφαλείας ανακοινώνει ότι εις το εσωτερικόν της χώρας επικρατεί ησυχία.

ΚΥΡΙΑΚΗ 5 ΙΑΝΟΥΑΡΙΟΥ 1941.—Το ναυτικό μας έγραψε νέας σελίδας γενναϊότητος και ηρωισμού εις την Αδριατικήν δια της καταστολής έχθρικού σκάφους παρά τον Άγ. Ιωάννην της Μεδούσης υπό του υποβρυχίου «Λάμπρος Κατσώνης» με κυβερνήτην τον πλωτήρχην κ. Σπινιδίου.

Εξ άλλου ο στρατός μας συνέλαβε και άλλους αιχμαλώτους και έκυριεσε πολεμικόν υλικόν.

Το υπ' αριθ. 70 πολεμικόν ανακοινωθέν του Γεν. Στρατηγείου αναφέρει τα εξής:

«Επιτυχή τοπικά έγχειρήματα. Συνελήφθησαν 204 αιχμαλῶται ἐν οἷς καὶ αξιωματικοὶ καὶ περιήλθον εἰς χεῖρας μας πολλὰ αὐτόματα ὅπλα καὶ πολυάριθμον ὕλικόν».

Κατ' ανακοινωσιν τοῦ Υπουργείου Ασφαλείας, εἰς τὸ ἐσωτερικόν τῆς χώρας ἡσυχία.

ΔΕΥΤΕΡΑ 6 ΙΑΝΟΥΑΡΙΟΥ 1941.—Ο στρατός μας, συνεχίζων την ὁρμητικὴν του προέλασιν, συνέλαβε καὶ ἄλλους αιχμαλώτους.

Το υπ' αριθ. 71 πολεμικόν ανακοινωθέν του Γεν. Στρατηγείου αναφέρει:

«Περιορισμένον τοπικὸν ἄγῶνα. Συνελήφθησαν περὶ τοὺς 200 αιχμαλῶται καὶ περιήλθον εἰς χεῖρας μας ἄφθονον πολεμικόν ὕλικόν».

Κατ' ανακοινωσιν τοῦ Υπουργείου Ασφαλείας, εἰς τὸ ἐσωτερικόν τῆς χώρας ἡσυχία.

ΤΡΙΤΗ 7 ΙΑΝΟΥΑΡΙΟΥ 1941.—Ο στρατός μας διὰ τοπικῶν ἐπιτυχῶν ἐνεργειῶν παρασκευάζει τὸ ἔδαφος δι' ἄλλας εὐρύτερας ἐπιχειρήσεις.

Υπὸ τοῦ Γενικοῦ Στρατηγείου ἐξεδόθη τὸ κάτωθι υπ' αριθ. 72 πολεμικόν ανακοινωθέν:

«Περιορισμένη δράσις περιπόλων καὶ πυροβολικοῦ».

Τὸ Υπουργείον Ασφαλείας ἐξ ἄλλου ανακοινώνει ὅτι εἰς τὸ ἐσωτερικόν τῆς χώρας ἐπικρατεῖ ἡσυχία.

ΤΕΤΑΡΤΗ 8 ΙΑΝΟΥΑΡΙΟΥ 1941.—Κατ' ανακοινωσιν τοῦ Υπουργείου Ναυτικῶν, τὴν νύκτα τῆς 5-6 τρέχοντος μοῖρα ἀντιτορπιλικῶν ὑπὸ τὸν ὑποαρχὸν κ. Καθεσάδιαν ἐ-

νήργησεν ἐκ νέου ἐπιχειρήσιν ἐντὸς τῆς Αδριατικῆς. Διαδόσα, τὸ τρίτον ἦδη, τὸ στενὸν τοῦ Ὀτράντο, ἐπροχώρησεν εἰς τὸν κόλπον τοῦ Αἰλῶνος, ὅν καὶ ἐδομαρτίσας, ρίψαμε περὶ τὰς 60 βόλās. Ἐχθρικὸν σκάφος οὐδὲν ἐνεφανίσθη, οὔτε πρὸ οὔτε μετὰ τὸν βομβαρδισμόν, καὶ ἡ μοῖρα ἐπείσσε πρὸς τὴν βάσιν τῆς μετὰ ἡλαττωμένην ταχύτητα, ἀνεχώρησεν.

Τὸ Γεν. Στρατηγείον ἐξέδωκε τὸ κάτωθι υπ' αριθ. 73 πολεμικόν ανακοινωθέν:

«Περιορισμένη δράσις περιπόλων. Συνελήφθησαν αιχμαλῶται τινες».

Υπὸ τοῦ Υπουργείου Ασφαλείας ἐξεδόθη ἡ ἀκόλουθος ανακοίνωσις:

«Σμήνος ἐχθρικῶν ἀεροπλάνων ἐδομαρτίσας τὴν πόλιν τῆς Κορυτσᾶς μετ' ὀπρεκατὸν θύματα ἐκ τοῦ ἀμάχου πληθυσμοῦ. Κατέρρευσαν 40 οἰκίας καὶ ἐβλήθη σφοδρῶς ὁ Μητροπολιτικὸς Ναός».

Ἐχθρικὸν ὑδροπλάνον ἐπέτιθετο χεῖς κατὰ μικρὸν ἀλιευτικὸν παρὰ νησίδα τοῦ Αἰγαίου, καθ' ὃ ἐβλάσε διὰ πολυβόλου, μετ' ἀποτελεσματὸν τὸν φόνον ἐνὸς ἀλιέως».

ΓΟΝΕΙΣ, ΣΥΓΓΕΝΕΙΣ, ΦΙΛΟΙ,

Γράφετε ὅσο τὸ δυνατόν πῶς τακτικά στὰ παιδιά ποὺ βρίσκονται στὸ μέτωπο. Κάθε γράμμα σας εἶναι γι' αὐτοὺς καὶ ἕνα ὄφελος.

E.O.N.

ΠΕΜΠΤΗ 9 ΙΑΝΟΥΑΡΙΟΥ 1941.—Ο στρατός μας συνεχίζει τὰς λαμπράς ἐπιτυχίας του.

Τὸ υπ' αριθ. 74 πολεμικόν ανακοινωθέν του Γεν. Στρατηγείου αναφέρει τὸ ἀκόλουθον:

«Περιορισμένον τοπικὸν ἄγῶνα. Συνελήφθησαν ὑπὲρ τοὺς τριακόσιον αιχμαλῶται καὶ περιήλθον εἰς χεῖρας μας ἄφθονα παντοειδῆ ὕλικά, ἐν οἷς πολλὰ αὐτόματα ὅπλα καὶ εἰς δόλοκληρος λόχος ὄλων. Ἡ ἀεροπορία μας ἐδράσεν ἐπιτυχῶς βομβαρδίσασα καὶ πολυβόλησασα στόχους πεδίου μάχης. Εἰς γεννημένην ἀερομαχίαν κατέρριψε 3 ἐχθρικά ἀεροπλάνα. Ἀπαντὰ τὰ ἀεροπλάνα μας ἐπανήλθον εἰς τὰς βάσεις των».

Τὸ Υπουργείον Ασφαλείας ἀνκοινώνει ὅτι ἡ ἐχθρική ἀεροπορία ἐδομαρτίσας χεῖς τὴν Θεσσαλονικὴν ἀντὶ θυμάτων καὶ μετ' ἀσημάντους ζημίας.

ΠΑΡΑΣΚΕΥΗ 10 ΙΑΝΟΥΑΡΙΟΥ 1941.—Ο στρατός μας κατέλαβε διὰ τῆς λόγης νέας σημαντικὰς θέσεις.

Τὸ υπ' αριθ. 75 ανακοινωθέν του Γεν. Στρατηγείου ἀναφέρει τὰ ἀκόλουθα:

«Κατὰ τοὺς σημερινούς τοπικοὺς ἄγῶνας κατελήφθησαν διὰ τῆς λόγης σημαντικὰί θέσεις. Περιήλθον εἰς χεῖ-

ρας μας περὶ τοὺς 200 αιχμαλῶται καὶ ἄφθονον πολεμικόν ὕλικόν μεταξὺ τοῦ ὁποίου καὶ 20 ὄλοι τῶν 81 χιλιοστομέτρων».

Τὸ Υπουργείον Δημ. Ασφαλείας ἀνακοινώνει ὅτι εἰς τὸ ἐσωτερικόν τῆς χώρας ἐπικρατεῖ ἡσυχία.

ΣΑΒΒΑΤΟΝ 11 ΙΑΝΟΥΑΡΙΟΥ 1941.—Ο στρατός μας κατόπιν μακροῦ, ἐπικοῦ καὶ σκληροῦ ἀγῶνος κατέλαβε τὴν ὁχυρὰν Κλεισοῦραν.

Τὸ σχετικὸν υπ' αριθ. 76 πολεμικόν ανακοινωθέν του Γεν. Στρατηγείου ἀναφέρει τὰ κάτωθι:

«Αἱ σημεριναὶ ἐπιτυχεῖς ἐπιχειρήσεις ἐπέφερον τὴν κατάληψιν τῆς Κλεισοῦρας. Αὕτη εὐρέθῃ ἐρημος κατοίκων, λεηλατημένη καὶ πυρπολημένη. Συνελήφθησαν περὶ τοὺς 600 αιχμαλῶται, μεταξὺ τῶν ὁποίων 20 αξιωματικοὶ καὶ περιήλθον εἰς χεῖρας μας μία πολεμικὴ σημαία, 4 πυροβόλα, ἄρματα μάχης, πολλοὶ ὄλοι, πολλὰ αὐτόματα ὅπλα καὶ παντοειδῆ ὕλικά. Ἡ ἀεροπορία μας ἐδράσεν λίαν ἐπιτυχῶς ἐπὶ τοῦ πεδίου τῆς μάχης βομβαρδίσασα καὶ πολυβόλησασα ἐχθρικοὺς στόχους. Ἀπαντὰ τὰ ἀεροπλάνα μας ἐπέστρεψαν εἰς τὰς βάσεις των».

Τὸ Υπουργείον Ασφαλείας ἀνακοινώνει:

«Εἰς τὸ ἐσωτερικόν τῆς χώρας ἡσυχία».

ΚΥΡΙΑΚΗ 12 ΙΑΝΟΥΑΡΙΟΥ 1941.—Μετὰ τὴν πτώσιν τῆς Κλεισοῦρας συνεχίζονται ἐπιτυχεῖς τοπικαὶ ἐπιχειρήσεις.

Τὸ υπ' αριθ. 77 πολεμικόν ανακοινωθέν του Γεν. Στρατηγείου ἀναφέρει τὰ ἑξῆς:

«Περιορισμένον τοπικὸν ἐπιχειρήσεις ἐκκαθαρίσεως. Συνελήφθησαν περὶ τοὺς 100 αιχμαλῶται καὶ περιήλθον εἰς χεῖρας μας πολὺ πολεμικόν ὕλικόν μεταξὺ τοῦ ὁποίου 10 ὄλοι τῶν 81 χιλιοστομέτρων, πολλὰ πολυβόλα καὶ ὅπλα πολυβόλων».

Τὸ Υπουργείον Ασφαλείας ἀνακοινώνει:

«Εἰς τὸ ἐσωτερικόν τῆς χώρας ἡσυχία».

ΔΕΥΤΕΡΑ 13 ΙΑΝΟΥΑΡΙΟΥ 1941.—Ο στρατός μας συνεχίζει τὴν ἐκκαθάρισιν.

Τὸ υπ' αριθ. 78 πολεμικόν ανακοινωθέν του Γεν. Στρατηγείου ἀναφέρει τὰ κάτωθι:

«Περιορισμένη δράσις περιπόλων καὶ πυροβολικοῦ. Συνελήφθησαν αἰχμαλῶται τινες».

Τὸ Υπουργείον Ασφαλείας ἀνακοινώνει:

«Εἰς τὸ ἐσωτερικόν τῆς χώρας ἡσυχία».

ΤΩΝ ΙΤΑΛΩΝ ΤΩ ΦΡΟΥΡΙΩ

(Συνέχεια ἀπὸ τὴ σελ. 443)
διώξουμε. Μὲ τὴν «γαλαταίδα»...

Οἱ ἄλλοι τὸν ἐκύτταξαν:
—Καὶρός γιὰ ἀστεῖα, γέρω-Μήτρο!...

Μὰ ὁ Μήτρο — Ζάννος δὲν ἀστετεύσανε. Τοὺς ἐξήγησε, πὼς λίγες σταλαγματιές ἀπὸ τὸ γάλα τοῦ φυτοῦ αὐτοῦ, τῆς «γαλαταίδας», ἐάν τις στάξουν μέσα στὸ γάλα ποὺ παίρνουν ἀπὸ τὸ χωριὸ κάθε πρωὶ οἱ Ἴταλοι, ἀρκοῦσαν γιὰ νὰ πιάσῃ δυσεντερία, ὄχι μοναχὰ αὐτοὺς, ἀλλὰ καὶ ὁλόκληρη τὴν Ἰταλία!...

—Φθάνει μόνον, ἐπρόσθεσε, νὰ πιούμε λίγο, καὶ πέντε-ἕξι ἀπὸ ἡμᾶς καὶ

νὰ διαδώσουμε ὅτι μᾶς ἔπιασε χολέρα!... Κίνδυνος θανάτου δὲν ὑπάρχει!

Σὲ λίγες ἡμέρες γενικό τὸ κόψιμο εἰς τὸν Ἰταλικὸ στρατό. Τηλεγραφῆματα εἰς τὸν Γάλλο στρατηγὸ Ἀνρὺς στὴ Φλώρινα καὶ τὸ στρατηγείον στὴν Θεσσαλονίκη:

«Ἄγνωστος ἀσθένεια, ὁμοιάζουσα μὲ χολερὴν, μαστιίζει τὸν Ἰταλικὸν στρατό εἰς τὸν τομέα δεινὰ Ἡ νόσος λαμβάνει μορφήν πανδημικήν, ἀρχίσασα νὰ ἐξαπλοῦται καὶ εἰς τοὺς κατοίκους τῶν χωριῶν».

Μεγάλοι ἐπιστήμονες καὶ πῶς μεγάλα ματογυῶλια ἤρθαν.

—Ἐπιδημία μὲ ἐπέκτασιν κεραυνοβόλον!... Θὰ

ἐμολύνθῃ, ἴσως, τὸ νερό!

Οἱ στρατιῶται δὲν μποροῦσαν νὰ σταθοῦν στὰ πόδια τους. Ὁ Κολονέλλος εἶχε καταστήσει ὁ μισός. Καὶ ὁμως, παρ' ὅλον τοῦ τὸ πάθημα, ἀνέβαινε τώρα, πῶς συχνά, δέκα φορές καὶ εἰκοσι κάθε ἡμέρα, ἀπάνω στὸ «Κάστρο τὸ Ἰταλικό»...

Στὸ τέλος ἐγκαταστάθηκεν ἐκεῖ, γιὰ νὰ μὴ συχνανεβαίνει!...

—Τὶ διάλολο πάει καὶ κυττάει αὐτὸς ἐκεῖ ἀπάνω!...

—Τὶ νὰ ἐπισκοπῇ ὁ Κολονέλλος κάθε μέρα μόνος!...

Τέλος, μετὰ ὀλίγες ἡμέρες, ἤρθε διαταγὴ τοῦ στρατηγείου τῆς Θεσσαλονίκης, γιὰ νὰ μετακινηθῇ ὁ ἐκεῖ Ἰταλικὸς στρατός ἀ-

κόμη νοτιώτερον, ἕνεκεν τῆς... νοσηρότητος τοῦ κλίματος!

Σὰν ἔφυγε καὶ ὁ τελευταῖος Ἰταλός, οἱ χωρικοὶ ἔτρεξαν ν' ἀνέβουν ἀπάνω ὕψηλά, στὸ Ἰταλικὸ τὸ κάστρο, γιὰ νὰ ἰδοῦνε τί μυστήριον ἀπασχολοῦσε, κάθε ὥρα καὶ στιγμὴ, τὸν Ἰταλὸ συνταγματάρχην, ἐκεῖ ἀπάνω!...

Καὶ ὅτι, εἶδαν ἔλυσεν τὸ μυστήριον καὶ ἐξήγησε τὴν στρατηγικὴν τοῦ Κολονέλου ἀσχολίαν...

Ἔτσι ἡ τοποθεσία αὐτή, τὴν ὁποῖαν οἱ Ἰταλοὶ εἶχαν ὀνομάσει «φρούριον Ἰταλικό», ἔμεινε εἰς τὴν ἱστορίαν ὡς κέντρον τῶν... ἐνεργειῶν τῶν Ἰταλῶν...

Χειρόγραφα και φωτογραφίες δημοσιεύμενα ή μη δεν επιστρέφονται.

ΑΛΛΗΛΟΓΡΑΦΙΑ ΣΥΝΕΡΓΑΣΙΑΣ

ΔΥΣΑΝΑΓΩΓΩΝ. «Τά Κάλαντα του 1941», που μας στείλατε, ήρθαν άργα. Είναι όμως χαριτωμένα, πράγματι. — **ΙΩΑΝΝΗΝ ΕΜΜ. ΚΟΝΙΩΤΑΚΗΝ.** Σκαπανέα, Τυμπάκιον Κρήτης. Σε συγχαιρώ θερμά για τη δράση σου. Και' και στα μετόπισθεν ή μάλλον πρέπει να είναι ακριβή. Μόνο είναι θα νικήσουμε τελικά. «Όλοι — γυναίκες, γέροι, άγριοι, κορίτσια και νήπια άκου — όλοι έχουν χρέος, αλλά και συμφέρον να συμβάλουμε στον έπαινον άναγνόντων της 'Ιταλίας, έναντίον του Φασισμού, έναντίον του Μουσολίνι και της κλίμας του. Δημοσιεύουμε έδώ μία στροφή του πολεμικού ποιημάτων σου:

Τάρματα ως πάρομοι παιδιά
στα δυνάτα μας χέρια
κι' ο βρόντος τους άς άκουστή
πάνω από τ' άστέρια.

Θά μείνωμε ελεύθεροι
και τιμημένοι πάλι
θα γίνη η 'Ελλάδα μας
ένδοξη και μεγάλη.

Δ. Σ., μαθητήν του Νυκτερινού Γυμνασίου της Ε.Ο.Ν., Πειραιά. Έλήφθον τα χειρόγραφα σου «ΟΙ καμπάνες κτυπούν» και ελπιούσμενα. Γιατί με τα άρχικα του όνόματός σου: Το έγγραφο και ο προηγούμενος τεύχος: ό,τι έχουμε να πούμε πρέπει να το λέμε φανερά. Άλλωστε είναι ας να μη λέμε τίποτα. Υπόγραφε τα και έδωστέλιέ τα. — **ΜΗΝΑΝ ΧΡΗ. ΣΤΙΔΗΝ.** Το χειρόγραφο σου «Έλεημοσύνη» είναι μέλλον σχολική έκθεση, άριστη καθ' όλα. — **Οχι** όμως διήγημα. Περιμένουμε κάτι άλλο. — **ΗΛΙΑΝ ΣΑΡΑΝΤΟΠΟΥΛΟΝ.** Φαλαγγίτην του Τάγματος 'Αθηνών. Δυστυχώς δεν είναι δυνατόν να σ' εδωχίσημε άπαντώντες στα γράμματά σου μόλις τα λαμβάνουμε. Υπάγεσαι κι' έσύ στην αυστηρή προτεραιότητα. Το λέγει και η παροιμία: «Αν είσαι και παπάς με την άρδρα σου θα πιάς». Από το άθροισμα δημοσιεύμεν έδώ το τελευταίο μέρος:

«Η 'Ελλάς δεν θα έλθωσι ποτέ τις γυναίκες και τα παιδιά της ένδοξοι μας 'Ηπείρου, που έτρεφαν έσπίω στους πολεμιστάς πετώντας πέτρες και περιουλλίζοντας τα λάφυρα, τα όποια έγκατέλειπον οι δόλιοι 'Ιταλοί πολεμιστάς στην άτακτο φυγή τους. Ούτε και τις Κρητικοπούλες που θέλησαν να πάνε και αυτές να πολεμήσουν στο πλάι των πολεμιστών, όταν έμαθαν την είδησιν του πολέμου κατά της 'Ιταλίας. Απ'θανάτισαν το θούριον του Ρήγα Φεραίου:

Καλλίτερα μιάς ώρας ελεύθερη ζωή
παρά σαράντα χρόνια σκλαβιά και φυλακή.
ΝΙΚΟΛΑΟΝ ΡΑΥΤΟΠΟΥΛΟΝ. Άξιότιμος για την δράση σου. 'Ιδού η τελευταία στροφή του ποιημάτων σου:

Κι' όταν πιά η τιμή καθαρά μιάς άνηκε
μπρός στού κόσμου δόκλον του μάτια,
σε τροπαίων και θρίνων και δόξης παλάτια
και πάλιν θα στήσουμε την άπτερο νίκη.

ΙΩΑΝΝΗΝ Δ. ΑΝΔΡΙΤΣΟΝ. Για να δημοσιεύσωμε όλα τα ποιήματά σου, θα έπρεπε ν' αποκλείσωμε όλη την άλλην όλη του περιοδικού. Το θέλεις; Ας παλάς όχι. Μεγάλα και πολλά. 'Ιδού μόνον το ποίημα «Έρώων φυγής»:

— Γιατί, σύννεφο σού, άρπαγμένο
στά γοργά του ανέμου φτερά
τρέχεις; Ποδ' πιάς; Ποδ'θε είσαι φτασμένο;
Ποιά γλυκειά σε ροβίζει χαρά;

— Φορτωμένο φυγής ματωμένες
από αίμα άγνό 'Ελληνικό,
που η Νίκη έχει στεφανώμενος
με της δάφνης στεφάνι χλωρό.

και τις πάω, που αιώνια η Πατρίδα
προσκυνά τον 'Ηρώων χαυμό,
και, που φύγει όρασι άχτίδα
λαμπής δόξας, σ' αιώνια βομό!...

ΓΙΑΝΝΗΝ ΕΥΔΟΠΟΥΛΟΝ. — Και για σένα το ίδιο έχουμε να παρατηρήσωμε. Μας έστειλες τρία ποιήματα: «Η θανή η λευτεριά» — στίχοι 47 — «Νέες έποποιίες» — στίχοι 32 — και

τέ «Ο Τσολιάς» — στίχοι 30! Έν' όλο στίχοι 110. Νομίζουμε ότι θα μπορούσες να στείλεις μόνον ένα ή δύο τετράστιχα, που να είναι μέσα σε νόημα. Οι στίχοι σου προχειρογραμμένοι:

Και σηκώνετε τη 'σημαία
άνδρειωμένα μου παιδιά
τη γαλανόλευκη ρομφαία
στού άγρια τα φηλιά.

Τι θέλει να πη αυτό το τετράστιχο, από το ποίημά σου «Η θανή η λευτεριά»; Και τούτο, τί σου λέει:

Νά ο Τσολιάς μας ο πατέρας
με λεβέντικη στολή
λάμπει σάν χρυσός άστέρας
και σάν νέφος στούς αϊθέρους
έξοπαθώνει και βροντεί!

«Έκείνο το «έφρονε» βρέ παιδί μου δεν είναι καθόλου 'Ελληνικό. Και παρακάτω:

«Ο Τσολιά μου τιμημένα
μείν' άθάνατος στη γή
να δοξάσης δοξασιμένη
και με κλέη ένδεδυμένε(!)
την 'Ελλάδα την τρανή.

«Αν πείσουν στα χέρια κανέναν τσολιά και τα διαβήση θα πη: — 'Ορ' τον άφλόγμο!... 'Ιγού πολεμιάς κι' αούτους με βρίζ!... Μι λίτσι ενβιζόμενου! Και όμως το γράμμα σου είναι άφρογμο! Αυτό θα πη ότι στον πειλό λόγο τα καταφέρνεις καλύτερα. Περιμένουμε λοιπόν κανένα χειρόγραφο σου. — ΓΕΩΡ.

ΓΝΩΣΤΟΠΟΙΗΣΙΣ

Παρακαλούνται όσοι αλλάσσουν διεύθυνσιν να μās έσωκλείουν εις την έπιστολήν των δραχμάς 5 δι' έξοδα αλλαγής του πιακιδίου των.

ΓΙΑΝ ΛΕΚΑΚΗ. Ναι, «Όλα για τη Νίκη! Το ποίημα — δεν είναι ποίημα. 'Ιδού:

Την χώρα, που εξέλεξεν ως κοιτίδα η 'Ιστορία
και θρόνασε και κάθισε εν μεγαλοπρεπεία
με την μακράν γραφίδα της
κι' έγγραψε τα τριεννία κι' άθάνατα βιβλία,
που διαρκώς φωτίζουν σάν φωτεινή λαμπίδα
προσβάλας απάνθρωπε!

«Αν ήταν άπ'άνθρωπος το κακό δέ θάταν
και τόσο μεγάλο. Μά είναι π'αλ'άνθρωπο
κι' όλο το κακό δέ καταστρέψην την 'Ιταλία,
προς μεγάλην μας... λύπην! Γράφε κάτι χωρίς
το ελλείπειν και το εν μεγαλοπρεπεία,
που δεν ταιριάζουν στον έμμετρο λόγο. — **ΝΙΚΟΛ. ΒΡΕΤΤΟΝ,** Γάβριον. Το δημοσιεύσωμε στην στήλη αυτή:

ΑΠΟΧΩΡΙΣΜΟΣ

— Φεύγω μανόλα και μίν κλαίς, μόν' όδς
[μου την εύχή σου
για κύτταξε τί χαρωπό που είναι το παι-
δί σου.

Σου λέω μάνι μου καλή πώς πάω να πο-
[λεμήσω
μαζί με τάλλα τα παιδιά γρήγορα θα γυ-
[ρίσω.

Και όταν έλθω νικητής ού τότε με καμάρι
θα λές χαράς που έκανα 'να τέτοιο πολλήν
[κάρι.

«Αν είν' της μοίρας μου γραφό πίσω και
για την γλυκειά Πατρίδα μας το αίμα μου
[θα χύσω.

Δεν θέλω μάνι μου να κλαίς — «Αναψε
μιά λαυπάδα
και πές το γυιό σου έχασες για την Με-
γάλη 'Ελλάδα.

— Τρέξε παιδί μου το ταχό γιατί σέ πι-
μένει
μιά άλλη μάνι πιο καλή, μιά μάνι δοξα-
[σίμην.

Και την τιμήν της φρόντις για να φύλξ
[παιδί μου,
πήγαινε τώρα στο καλό και νάχρη την εο-
[χή μου.

Νίκος Βρεττός

ΣΟΥΛΑΝ ΑΘΑΝΑΣΙΟΥ. Τεύχος κι' άπόδει-
ξίς θ' άποσταλή έν καιρό. 'Η έπιστολή προς
τον 'Αγνωστον Φουρουν είναι γραμμένη και
στις δύο όψεις του χαρτιού. Για ποίο λόγο
δεν συνεμμερόσθης με την σχετικήν ούσασιν
μας: να γράψετε μόνον στη μιάν όψη: — Γ.
ΔΑΛΚΑΦΟΥΝΗΝ. «Η 'Νεολογία δεν διορίζει
άνατοκοκρίτας. Στείλε τα. 'Αν είναι δημοσιεύ-
σιμα θα δημοσιευθούν. 'Αρκεί μόνον να μη εί-
ναι μεγάλα. Το χειρόγραφο «Τό τοπίον του
χειμώνας» είναι γραμμένο και στις δύο όψεις
του χαρτιού. 'Εχει και μερικά δροσρογραφικά
λάθη, τα όποια όφείλονται μάλλον σε άπροσε-
ξία. 'Αλλά για ποίο λόγο να βιάζεσαι και να
κάνης λάθη; Πρόσεξε, γράφεις: χειμώνας (με
όξεια) — άρσες (χωρίς τόνο) — ότη (με η)
— έκαθ-ο-ντο, διάπνευα — φλόγας (άντι
φλόγας) — ανθρώπους (χωρίς πνεύμα) — τη
τρομερή(!) νύχτα, (άντι: τί τρομερή νύχτα!)
— έιθυμούμαι (με όξεια) κ.λ.π. κ.λ.π. 'Αλ-
λες τάλη λέξεις, πιο δύσκολες στην δροσρογρα-
φία, τις έχεις σωστά γραμμένες: κεκαλυμμέ-
νος, σύννεφα, άνησυγία. Φαίνεται ότι έξερεις
καλή δροσρογραφία, αλλά δεν προσέχεις όταν
γράφης. Θα μās πής: «Καλέ 'δω έχουμε πό-
λεμο και σεις κοιτάτε δασίες και φίλες, ό-
είτες και περισπωμένες; 'Αλλο πάλι τοιούτο.
Τι είπαμε όμως; Δεν πρέπει να χάσωμε την
ψυχραιμία μας έμεις στα μετόπισθεν. Οι 'Ιτα-
λοί μπορεί να μās βουβαρολίζουν — ως άμα-
χους πληθυσμούς — έμεις τη δουλειά μας! Τη
δουλειά μας καθαρή, σωστή, μελετημένη. Θά
σου φανή ύπερβολή, όμως κι' αυτό είναι
μιά συμβολή μεγάλη στον άγώνα και στη νί-
κη! Θ' άκουσ από το ραδιόφωνο και θα δια-
βάζης στις έφημερίδες για τα έσωτερικά γαλία
των 'Ιταλών. Τα έχουν κυριολεκτικώς χαμένα!
Πελαγωμένοι με μιά λέξη. Ξέρεις τί κακή έ-
πίδρασι έχει το γεγονός αυτό σ' εκείνους που
πολεμούν στο μέτωπο; 'Ενψ οι δικοί μας στρα-
τιώτες ξέρουν πως και πίσω — στις πολιτείες,
στα χωριά και στούς κάμπους — επικρατεί άπό-
λυτη ψυχραιμία κι' οι δουλειές γίνονται με σύ-
στημα και με προσοχή. 'Οξεία λοιπόν όπου θέ-
λει όξεια και περισπωμένη όπου χρειάζεται πε-
ρισπωμένη! Νά τα βλέπουν οι φραπελλοί και
να τριβούν τα μάτια τους. «Μωρέ τί ντυνιάς
είναι ούτος; Μιά κοτσά 'Ιταλία τον ρί-
γτηκε και καρφί δεν του καίγεται... Βάι, βάι,
βάι!». — **ΣΠΥΡ. ΑΡΑΒΑΝΗΝ.** 'Ιδού το 4ο
τετράστιχο του ποιημάτων σου «Η 'Ελλάς στον
πόλεμο».

Τέσσερα χρόνια οι 'Ελληνες
έζούσαμε εν ερήνι
και αίτια δεν έδωσαμε
στον Κύριον Μουσολίνι.
Μπράβο Κύριος! Το γάντι μόνονα του λείπει
και το 'ψηλό καπέλλο. — **ΑΠΟΣΤ. ΣΚΑΡΑ-
ΜΑΓΚΑΝ.** Για πρόσζε την τρίτη στροφή:

Δεν θ' άργήση η μέρα αυτή της νίκης των
Ελλήνων,
είναι κοντά, πολύ κοντά με δάφνης μās
[προσμένει.
Κι' έτσι η 'Ελλάδα μας θα έη στής λευτε-
[ρίας το κρίνον(!)
και με την γαλανόλευκη δαφνοστεφανωμένη.

Ποιό είναι της ελευτεριάς το κρίνον; — **ΑΝ-
ΤΩΝΗΝ ΦΛΕΒΑΡΗΝ,** άνάμνηρον πολέμου. 'Ο
στρατηγός, τον όποιο σαυρίζεις με το ποίημά
σου, παρητήθη έχων διάφορον γώνιμον προς τον
ύπαινον της Ρώμης και τις φασιστικές άρχές
του. 'Ας τονε λοιπόν, άν κι' είναι 'Ιταλός! —
Π. ΓΡΑΜΜΑΤΑΝ. 'Αφού διαβάξης Παλαιά θα
είσαι προχωρημένος και φυσικά θα έχης κά-
ποιαν ιδέαν μετρικής. 'Αλλά τότε πως συνέδη
τούτο:

Σά νάσαι πάντα έδώ,
έδώ σ' αυτή τη εοσι,
που το ρας της δεν έχει όσοι
άπ' του 'Ομηρου τον καιρό.

Περιμένουμε λιγώτερα και καλύτερα.

Εις το ποίημα «Ιωάννης Μεταξάς»
κ. Κούλη 'Αλέπη που έδημοσιεύσαμεν
εις το όπ' αχθιμόν 15 (118) τεύχος, ο
πρώτος στίχος να διαβασθή:
«Τέσσερα χρόνια, με αίμα τον 'Ιδρωτά»
και όχι:
Τέσσερα χρόνια, με το αίμα, τον Ι-
[δρωτά

Τύποις: «ΠΥΡ ΣΟΥ» Α. Ε.

